

RAPORT ANUAL

CONSILIUL CONCURENȚEI

2015

CUPRINS

Cuvânt înainte	2
1. Despre noi	4
2. Sectoare economice analizate de Consiliul Concurenței în 2015	7
3. Modificarea cadrului legislativ	17
4. Aplicarea regulilor de concurență în 2015 cifre, evoluții, studii de caz	22
4.1. Activitatea Consiliului Concurenței în 2015	23
4.2. Activitatea de combatere și prevenire a licitațiilor truate	32
4.3. Utilizarea platformei avertizorilor de concurență	33
4.4. Studii de caz	34
4.5. Cazuri soluționate în instanță	47
5. Ajutor de stat	51
5.1. Rezultatele obținute în domeniul ajutorului de stat în anul 2015	52
5.2. Cazurile de ajutor de stat finalizate în anul 2015	56
5.3. Consiliul interministerial în domeniul ajutorului de stat	65
6. Adaptarea cadrului legislativ la regulile de concurență	66
7. Promovarea regulilor de concurență	70
8. Combaterea concurenței neloiale	74
9. Consiliul de supraveghere în domeniul feroviar	78
10. Activitatea internațională	81
11. Organizarea și resursele Consiliului Concurenței	87
11.1. Personalul Consiliului Concurenței	88
11.2. Bugetul Consiliului Concurenței	90
11.3. Proiecte derulate de Consiliul Concurenței	91
12. Obiective și priorități	97
13. Anexe	100
Anexa 13.1. Aplicarea regulilor de concurență	101
Anexa 13.2. Statistici privind dosarele Consiliului Concurenței în instanță	105
Anexa 13.3. Modificarea cadrului legal în 2015	108
Anexa 13.4. Statistici privind activitatea de comunicare	109
Anexa 13.5. Consiliul de supraveghere în domeniul feroviar	110
Anexa 13.6. Activitatea internațională	111
Anexa 13.7. Organigrama Consiliului Concurenței	113
Anexa 13.8. Personalul Consiliului Concurenței	114

CUVÂNT ÎNAINTE

Activitatea Consiliului Concurenței se desfășoară pe două componente principale: una preventivă, de monitorizare a piețelor și de supraveghere a actorilor de pe aceste piețe și una corectivă, menită să restabilească și să asigure dezvoltarea unui mediu concurențial normal.

Astfel, obiectivul autorității române de concurență este de a proteja și de a stimula concurența pe piața românească în vederea dezvoltării unui mediu concurențial normal, pentru ca, în final, să se asigure o promovare cât mai bună a intereselor consumatorilor.

În anul 2015 am depus o activitate intensă, reușind să înregistrăm rezultate mai bune comparativ cu anii anteriori.

Am finalizat un număr semnificativ de investigații, 21 de cazuri, în domenii importante, precum: energie electrică, carburanți și telecomunicații. Amenzile aplicate au fost de aproximativ 54 de milioane de euro, în creștere cu 30% față de anul 2014. În același timp, am inițiat investigații asupra formelor grave de fapte anticoncurențiale, 62% dintre noile proceduri declanșate vizând posibile carteluri sau abuzuri de poziție dominantă. Ca urmare a finalizării celor 21 de cazuri, durata medie a investigațiilor privind posibile încălcări ale regulilor de concurență, aflate în curs la sfârșitul anului 2015, a scăzut cu 6 luni față de sfârșitul anului precedent.

În domeniul concentrărilor economice, în anul 2015 am înregistrat o durată medie de analiză de circa două luni, această valoare menținându-se în trendul descendent din ultimii cinci ani. Aproape 60% dintre operațiunile de concentrare economică au fost analizate prin procedura simplificată, ceea ce a redus efortul depus de părțile notificatoare, comparativ cu circa 30% în anul 2012.

Corecta fundamentare a deciziilor Consiliului Concurenței a fost confirmată de Înalta Curte de Casație și Justiție. Hotărârile irevocabile pronunțate în dosarele aflate pe rol privind cazuri de concurență au fost în proporție de 100% favorabile autorității de concurență, chiar dacă, în unele cazuri, cuantumul amenzilor a fost redus de către instanță.

Am dus la bun sfârșit proiectele demarate anii trecuți prin accesarea de fonduri europene: interoperabilitatea bazelor de date cu cele ale altor instituții din România, arhitectura de business a autorității de concurență și registrul ajutoarelor de stat.

Rezultatele acestor proiecte ne vor permite, pe de-o parte, să fim mai eficienți și prompti și, pe de altă parte, să funcționăm integrat, sprijinind activitatea altor instituții publice partenere.

Procesul de reformare amplă a legislației inițiat în urmă cu doi ani, care a vizat normele în domeniul ajutorului de stat și al concurenței neloiale, a fost finalizat în anul 2015, prin modificarea Legii concurenței. Astfel, au fost create premisele modernizării instituționale și dezvoltării instrumentelor funcționale pe care le avem la dispoziție (recunoașterea faptelor anticoncurențiale de către societățile care încalcă legea, utilizarea avertizorilor de concurență, posibilitatea modificării facile a pragurilor valorice pentru concentrările economice), în vederea îmbunătățirii rezultatelor.

Pentru anul 2016, vom avea în atenție o serie de sectoare economice importante. Astfel, vom finaliza investigațiile sectoriale privind distribuția de medicamente, privind sectorul energiei electrice și privind serviciile de acces la infrastructura de comunicații a municipiului București (proiectul Nectcity). Vom analiza o concentrare economică importantă în domeniul retailului alimentar, preluarea Billa de către Carrefour, beneficiind de experiența dobândită după analiza operațiunii Real - Auchan. În domeniul energiei, vom continua analiza cadrului de reglementare, în contextul procesului de liberalizare a sectorului.

De asemenea, vom finaliza o serie de investigații importante privind posibila încălcare a regulilor de concurență: investigațiile ce vizează trucarea de licitații din sectorul laptelui, al energiei și din IT, precum și investigația privind posibilele fapte anticoncurențiale din sectorul serviciilor de pilotaj și remorcaj în porturi.

Consiliul Concurenței va continua colaborarea cu Guvernul și Comisia Europeană pentru restructurarea companiilor Poșta Română, CFR Marfă, Oltchim și CEC, acordând consultanță de specialitate în domeniul ajutorului de stat.

În 2016, va fi finalizat proiectul derulat cu sprijinul OCDE privind analiza legislației în vigoare în trei sectoare cheie ale economiei și impactul acesteia asupra mediului concurențial: procesarea produselor agro-alimentare, transporturi de mărfuri și materiale de construcții. Prin amploarea sa și având în vedere obiectivele urmărite, acest exercițiu de analiză a reglementărilor reprezintă un exemplu ce poate fi urmat și în cazul altor sectoare importante ale economiei românești.

Bogdan M. Chirițoiu,

Președintele Consiliului Concurenței

1.DESPRE NOI

Consiliul Concurenței este o autoritate administrativă autonomă, investită în acest scop de Legea concurenței¹. Autoritatea națională de concurență pune în aplicare și asigură respectarea **prevederilor naționale² și comunitare³** în domeniul concurenței. În același timp, Consiliul Concurenței are rolul de **autoritate națională de contact** în raporturile dintre Comisia Europeană și autoritățile și instituțiile publice, alți furnizori de ajutor de stat și beneficiarii de ajutor de stat, implicați în **procedurile din domeniul ajutorului de stat⁴**.

Începând cu anul 2011, Consiliul Concurenței administrează și Legea privind combaterea **concurenței neloiale⁵**. Din același an, în cadrul Consiliului Concurenței, funcționează și Consiliul de supraveghere din domeniul feroviar⁶.

Rolul autorității române de concurență este de a garanta funcționarea normală și corectă a piețelor, prin aplicarea eficientă a regulilor de concurență, pentru ca, în final, să se asigure o promovare cât mai bună a intereselor consumatorilor.

MISIUNE

Aplicarea de măsuri eficiente pentru menținerea unui mediu concurențial funcțional.

VIZIUNE

O economie de piață eficientă și dinamică, întemeiată pe recunoașterea și respectarea valorilor și principiilor concurenței, ca factor de progres, dezvoltare durabilă și bunăstare.

VALORI

Independență, responsabilitate, profesionalism, eficiență și integritate.

¹Legea concurenței nr. 21/1996, republicată.

²Prevăzute în Legea concurenței.

³Art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

⁴Conform Legii concurenței și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări prin Legea 20/2015.

⁵Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare.

⁶Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2011 privind unele măsuri pentru organizarea și funcționarea Consiliului de supraveghere aprobată cu modificări prin Legea nr. 188/2012.

Plenul Consiliului Concurenței

La nivelul autorității, deciziile sunt luate de **Plenul Consiliului Concurenței**, un organ colegial format în prezent din patru membri, respectiv un Președinte, un Vicepreședinte și doi Consilieri de concurență. Numirea membrilor Plenului Consiliului Concurenței se face de către Președintele României, la propunerea Colegiului Consultativ⁷, cu avizul Guvernului și după audierea candidaților în comisiile de specialitate ale Parlamentului⁸.

Bogdan M. Chirițoiu

Președinte

Doctor în economie, lector asociat în cadrul Universității București, absolvent al cursurilor de master ale London School of Economics and Political Science și ale Central European University din Budapesta, Președintele Consiliului Concurenței a deținut funcția de consilier de stat în cadrul Administrației Prezidențiale, Departamentele de „Planificare și Analiză Politică” și „Politici Economice și Sociale”. A fost consultant pe politici sociale la Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Umană, București, precum și consultant al Guvernului României pentru integrare europeană la Institutul European.

Otilian Neagoe

Vicepreședinte

A absolvit Universitatea București. Este licențiat în sociologie. A fost senator în cadrul Parlamentului României, prefect al județului Brașov, precum și vicepreședinte al Consiliului Județean Brașov. Este decorat cu Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de Cavaler.

Dan Ionescu

Consilier de concurență

Licențiat în economie, a fost deputat, Șef al Oficiului Concurenței (funcție asimilată celei de secretar de stat) și director în cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

László Gyerkó

Consilier de concurență

A fost Vicepreședinte al Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului și senator. Este licențiat în drept și economie, are un master în dreptul afacerilor și este absolvent al Universității Naționale de Apărare (specializarea securitate și bună guvernare).

A hand is shown drawing a white line graph on a dark grid background. The graph features a line that starts at the bottom left, rises steeply to the top right, and then drops vertically to the bottom right, forming a triangle. Below the rising line, there is a small rectangle. The hand is holding a white marker and is in the process of completing the top of the triangle. The background is a blurred image of a person in a suit and tie, with a grid pattern overlaid.

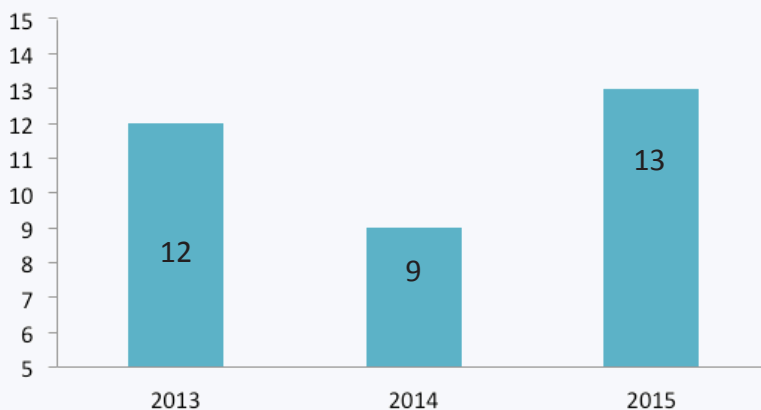
2. SECTOARE ECONOMICE ANALIZATE DE CONSILIUL CONCURENȚEI ÎN 2015

Activitatea Consiliului Concurenței are ca scop menținerea și dezvoltarea unui mediu concurențial normal, generând creșterea eficienței economice, cu beneficii directe asupra consumatorilor, precum și sporirea competitivității piețelor. Monitorizarea sectoarelor cheie ale economiei rămâne o prioritate a autorității de concurență, alături de dezvoltarea instrumentelor de analiză a funcționării mecanismelor concurențiale.

Faptele anticoncurențiale, de natura înțelegerilor sau a abuzului de poziție dominantă, încălcarea normelor ce asigură controlul concentrărilor economice, precum și acțiunile/inacțiunile administrației publice ce perturbă mediul concurențial afectează funcționarea normală a piețelor, cu impact negativ atât la nivelul economiei naționale, cât și la nivelul consumatorilor. În acest context, Consiliul Concurenței intervine în mod corectiv, cât și preventiv, utilizând o gamă variată de instrumente.

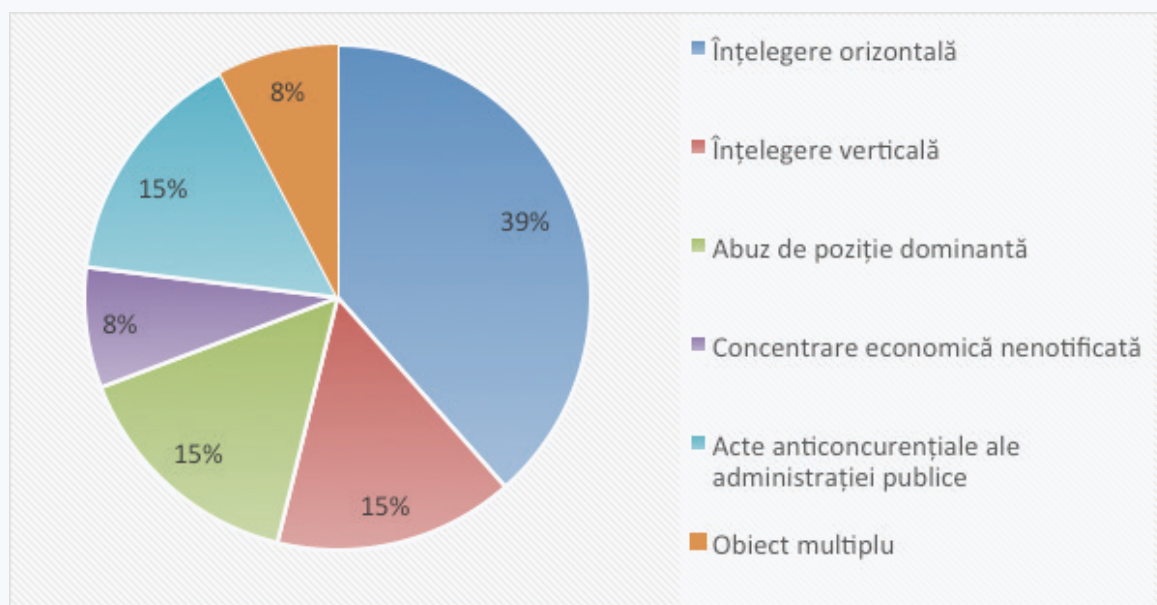
Din perspectiva **investigațiilor privind posibile încălcări** ale legislației de concurență, principalele sectoare vizate de procedurile inițiate în 2015 de Consiliul Concurenței au fost sectorul financiar, sectorul serviciilor comunitare de apă și canalizare și sectorul energiei electrice.

Graficul 2.1. Investigațiile declanșate în perioada 2013-2015

Cea mai mare parte a investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență declanșate în 2015 vizează înțelegerile anticoncurențiale orizontale (carteluri).

Graficul 2.2. Structura investigațiilor privind posibile încălcări ale legislației de concurență declanșate în 2015, în funcție de practica investigată

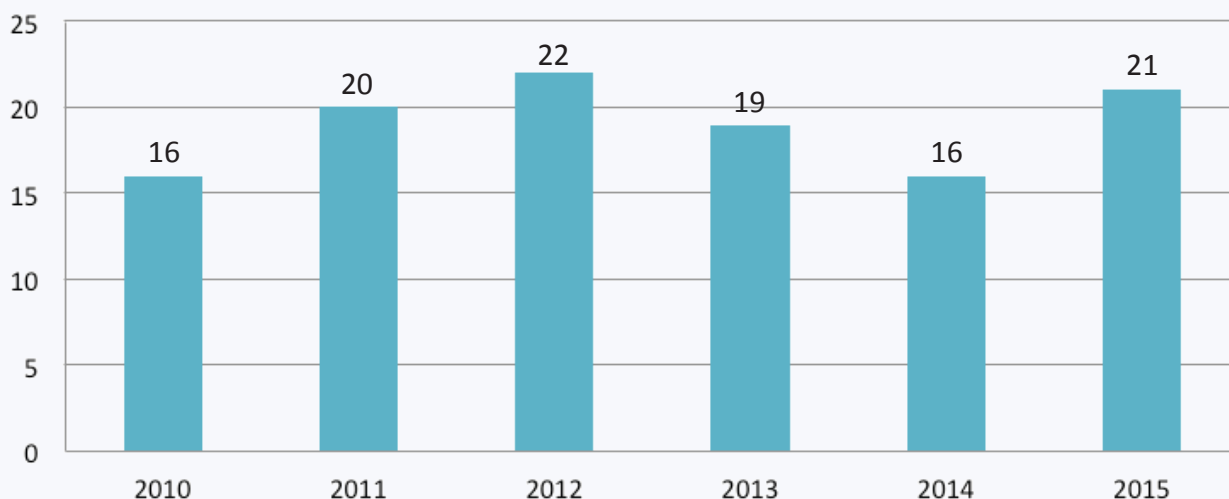

Piețele vizate de investigațiile privind fapte anticoncurențiale, declanșate în anul 2015, sunt:

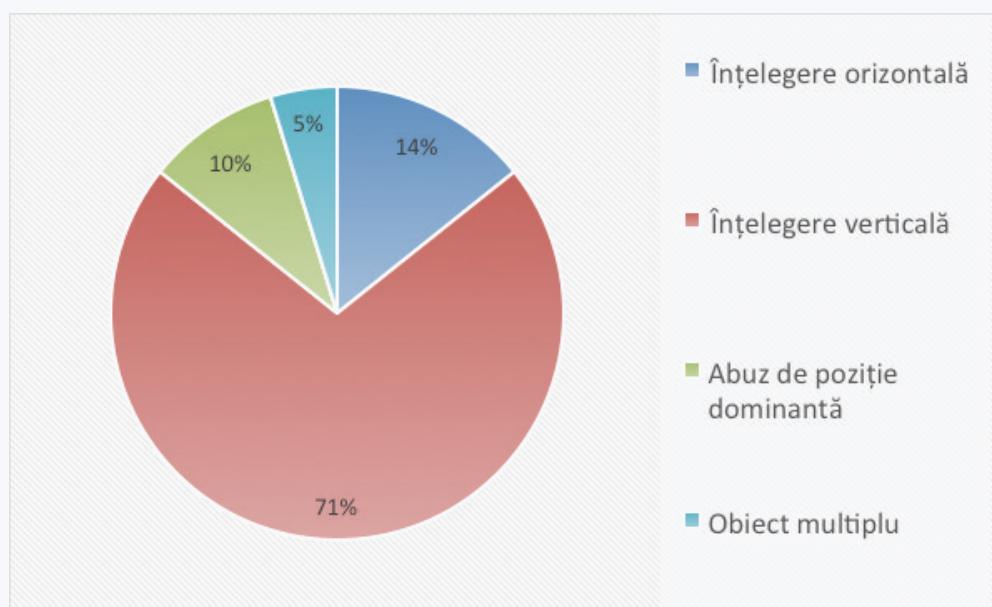
- ☐ distribuția de energie electrică (abuz de poziție dominantă);
- ☐ serviciile notariale (înțelegere orizontală);
- ☐ serviciul de apă și canalizare (abuz de poziție dominantă, respectiv acte anticoncurențiale ale administrației publice);
- ☐ distribuția de filme către cinematografe (înțelegere verticală);
- ☐ serviciile prestate de către agenții de securitate private (înțelegere orizontală);
- ☐ serviciile financiar bancare (concentrare economică nenotificată);
- ☐ asigurări (înțelegere orizontală);
- ☐ serviciile medicale spitalicești de maternitate (înțelegere orizontală și abus de poziție dominantă);
- ☐ serviciile de transport în regim de taxi din municipiul Iași (înțelegere orizontală);
- ☐ analizele de laborator pentru apele uzate evacuate (acte anticoncurențiale ale administrației publice);
- ☐ contoare electrice și servicii de măsurare a energiei electrice (înțelegere orizontală);
- ☐ serviciile de mentenanță și piesele de schimb pentru echipamentele;
- ☐ navele ce asigură siguranța frontierei la Marea Neagră (înțelegere verticală).

Cea mai mare parte a investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență finalizate în 2015 a fost reprezentată de înțelegerile anticoncurențiale verticale.

Graficul 2.3. Investigațiile finalizate în perioada 2010-2015

Graficul 2.4. Structura investigațiilor privind posibile încălcări ale legislației de concurență finalizate în 2015, în funcție de practica investigată

Cazurile finalizate în 2015 vizează sectoare economice importante, precum **sectorul energiei** sau cel al **telecomunicațiilor**. Piețele pe care au fost finalizate investigații privind încălcarea normelor de concurență au fost:

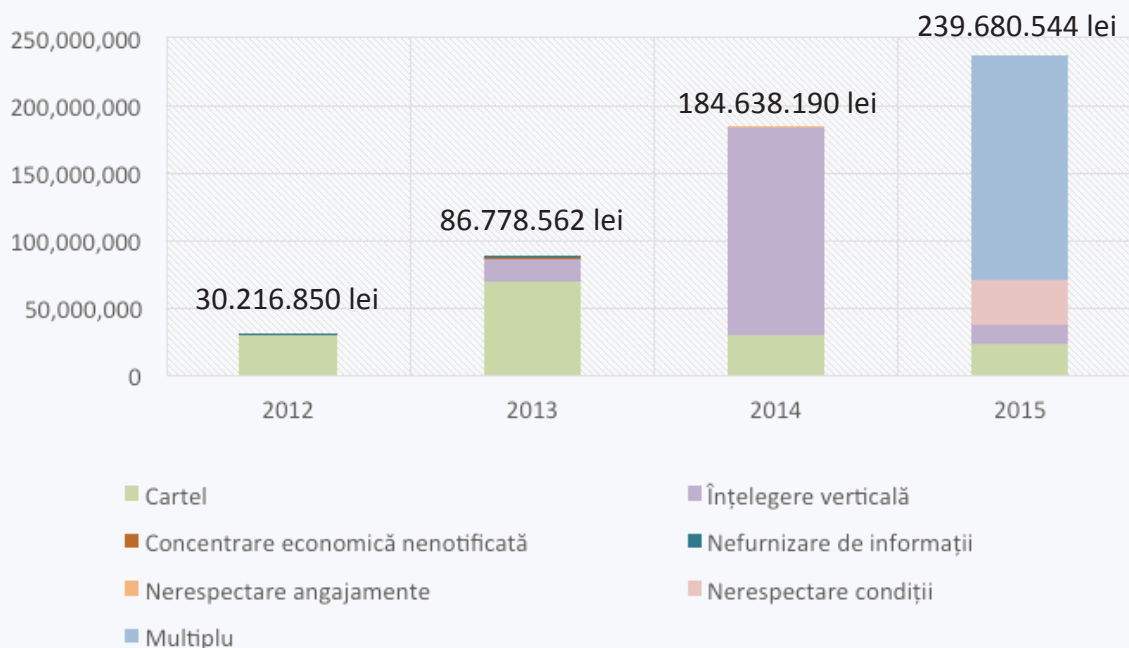
- ☐ segmentul concurențial al pieței producerii și comercializării de energie electrică (un caz implicând înțelegeri verticale și o înțelegere orizontală);
- ☐ comercializarea carburanților (înțelegere orizontală);
- ☐ distribuția și comercializarea de GPL (4 înțelegeri verticale);
- ☐ servicii de terminare a apelurilor la puncte mobile(abuz de poziție dominantă);

- ☐ servicii poștale (înțelegere orizontală);
- ☐ distribuția de lacuri și vopsele (4 cazuri implicând înțelegeri verticale);
- ☐ sisteme de condiționare a probelor de apă/abur (înțelegere verticală);
- ☐ distribuția de adezivi și mortare pentru polistiren (o înțelegere verticală);
- ☐ instalații de utilizare a gazelor naturale (înțelegere verticală);
- ☐ distribuția centralelor termice (înțelegere verticală);
- ☐ comercializarea de consumabile pentru imprimante (abuz de poziție dominantă);
- ☐ furnizarea de produse lactate (înțelegere orizontală);
- ☐ distribuția de confecții (două înțelegeri verticale);
- ☐ distribuția de filme către cinematografe (înțelegere verticală).

În 2015, Consiliul Concurenței a sancționat 202 de entități (de 3,8 ori mai mult decât în anul precedent), **valoarea totală a amenzilor impuse fiind de 239.680.544 lei (53.921.382 euro⁹)**.

Nivelul acestor sancțiuni a înregistrat o creștere considerabilă față de nivelul total al sancțiunilor din anii precedenți (de 1,3 ori mai mare decât în anul 2014, 2,76 ori mai mare decât în 2013 și de 7,93 ori mai mare decât în 2012).

Graficul 2.5. Valoarea sancțiunilor aplicate, 2012-2015

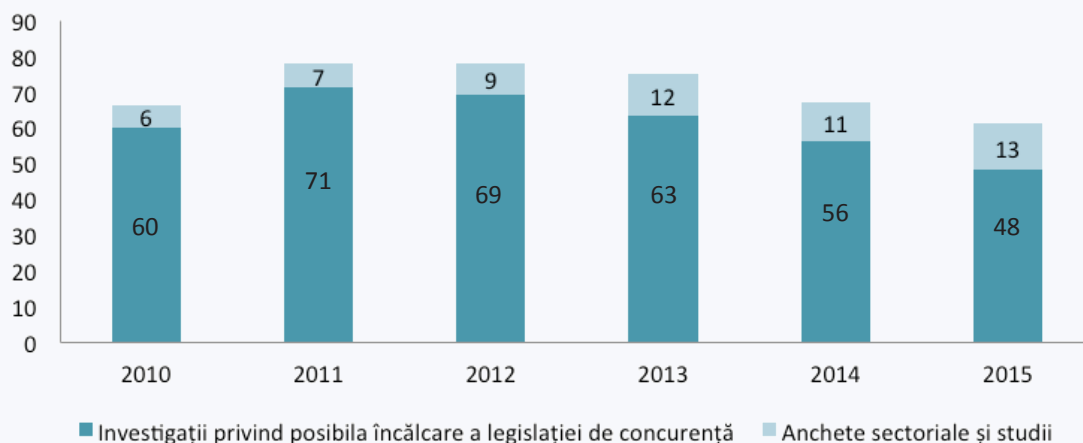

La sfârșitul lui 2015, Consiliul Concurenței avea **în desfășurare 48 de investigații** privind posibila încălcare a legislației de concurență și 13 anchete sectoriale.

⁹Valoare calculată la cursul de schimb mediu din 2015, conform BNR.

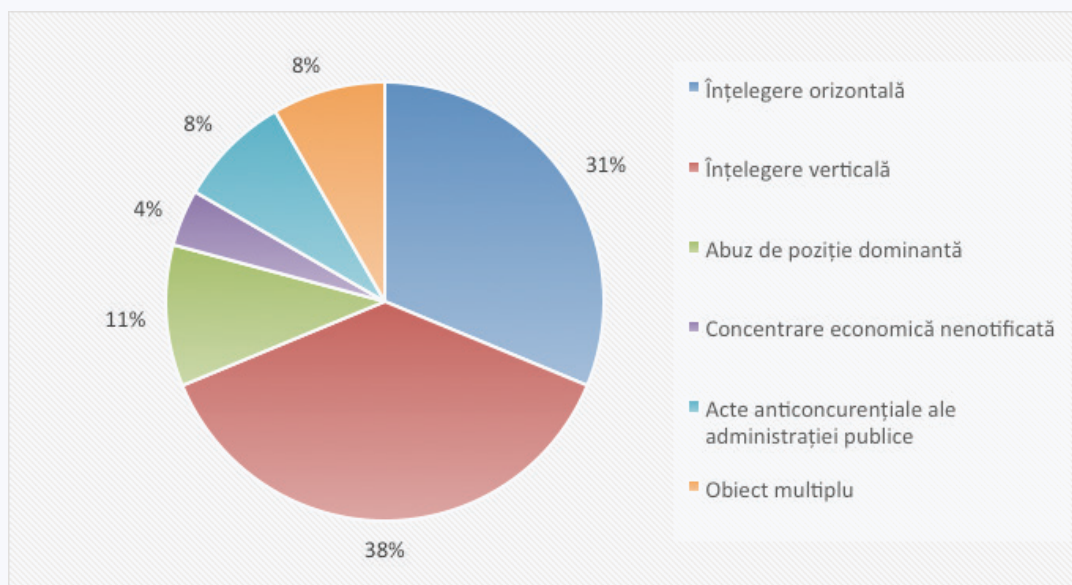
În ultimii 4 ani, numărului total al investigațiilor aflate în desfășurare la sfârșitul anului a scăzut continuu.

Graficul 2.6. Investigațiile aflate în derulare la sfârșit de an, 2010-2015

Situația investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență, aflate în derulare la finalul anului 2015, în funcție de practica investigată, este prezentată în graficul următor.

Graficul 2.7. Structura investigațiilor privind posibile încălcări ale legislației de concurență, în curs la sfârșitul lui 2015, în funcție de practica investigată

A fost finalizată **investigația sectorială** privind **serviciile aeroportuare** (serviciile de catering și handling aferente acestora). De asemenea, au fost supuse dezbaterii publice rapoartele interimare ale investigațiilor sectoriale derulate pe piața primară a lemnului, pe piața serviciilor de acces la infrastructura de comunicații din Municipiul București, privind sectorul asigurărilor auto și pe piața serviciilor practicienilor în insolvență.

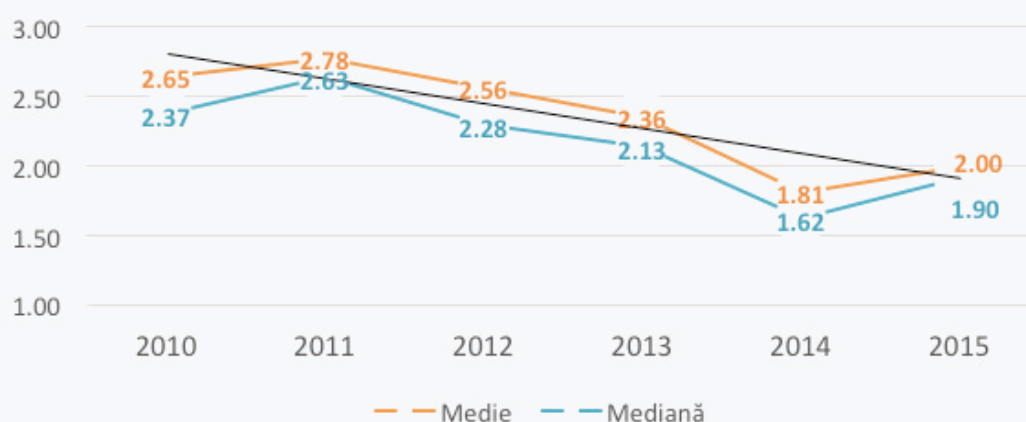
În cadrul politicii privind **controlul concentrărilor economice**, în 2015, principalele sectoare în care Consiliul Concurenței a analizat și autorizat astfel de operațiuni au fost sectorul alimentar, sectorul bancar și sectorul energiei.

Menționăm câteva exemple de concentrări economice realizate în aceste sectoare:

- preluarea Rio Bucovina de către Tymbark și Whiteland Import Export de către Hochland România (sectorul alimentar);
- achiziția Volksbank de către Banca Transilvania și a Nextebank de către EEAF Financial Services BV și Emerging Europe Accession Fund Cooperatief (sectorul bancar);
- dobândirea controlului unic direct de către CET Govora asupra unor elemente de activ și de pasiv ale Complexului Energetic Oltenia (sectorul energiei).

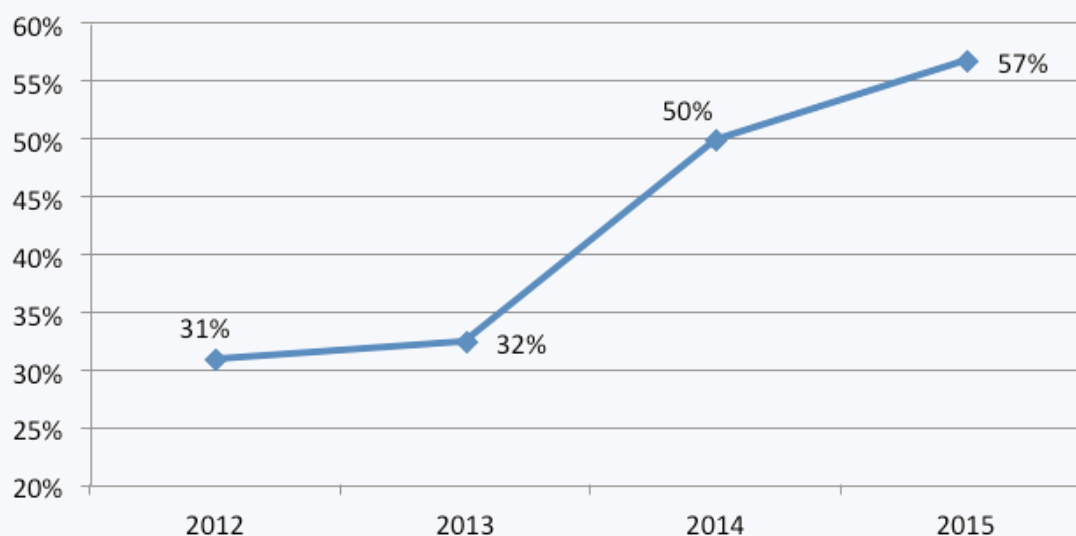
În urma notificării, au fost autorizate **37 de operațiuni** de concentrare economică. Durata medie a cazurilor de concentrare economică soluționate în 2015 a fost de 2 luni.

Graficul 2.8. Durata medie/mediană de analiză a unei concentrări economice în perioada 2010-2015 (luni)

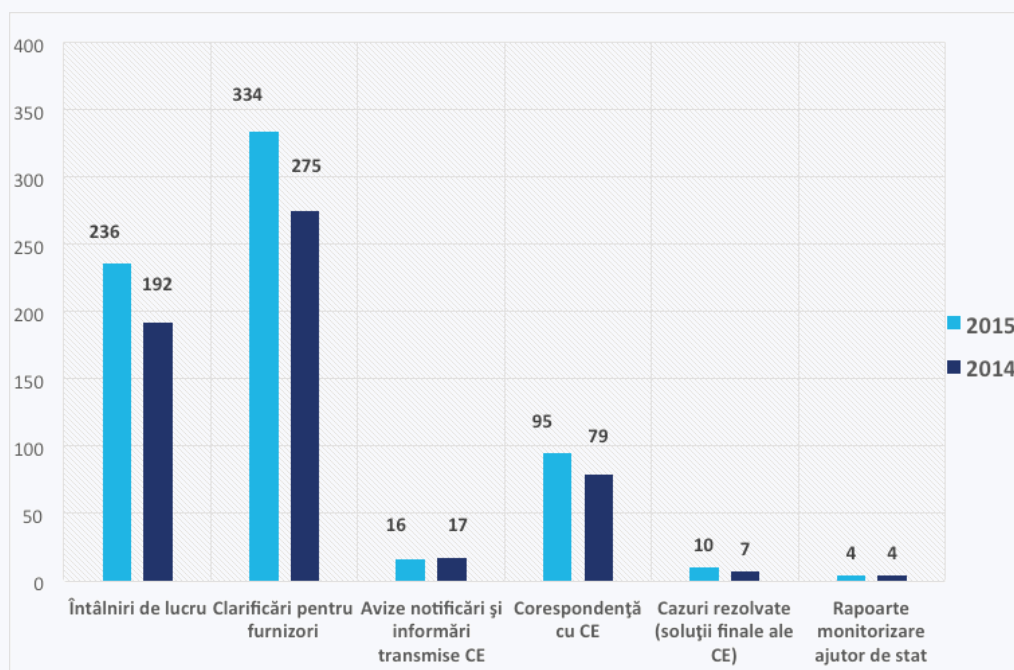
Valoarea taxelor de autorizare a fost, în 2015, de 2.061.767 lei (460.000 euro). În majoritate (57%), cazurile de concentrări economice au fost analizate prin **procedură simplificată**.

Graficul 2.9. Operațiuni de concentrare economică analizate prin procedură simplificată

Consiliul Concurenței a instrumentat 86 de sesizări privind presupuse practici de **concurență neloială**, comparativ cu 66 de cazuri instrumentate în anul 2011, momentul la care autoritatea română de concurență a dobândit atribuții de aplicare a legislației specifice (o creștere de 30%). Din cele 86 de cazuri, 70 au fost finalizate, restul de 16 rămânând în curs de soluționare la sfârșitul anului. Din totalul de sesizări instrumentate, în 10 cazuri au fost efectuate cercetări aprofundate.

În ceea ce privește **domeniul ajutorului de stat**, un sector important vizat de Consiliul Concurenței în anul 2015 a fost cel al **energiei**. În urma analizelor efectuate, au fost transmise Comisiei Europene notificările privind modificarea ajutorului de stat pentru închiderea minelor de cărbune necompetitive și privind ajutorul de stat individual de salvare a Complexului Energetic Hunedoara. Aceste măsuri de ajutor de stat care au fost autorizate de Comisia Europeană în cursul sfârșitului anului 2015.

Graficul 2.10. Date privind activitatea din domeniul ajutorului de stat, 2014-2015

În cadrul procesului de emitere de puncte de vedere și opinii privind proiecte de acte normative/administrative ce conțin posibile măsuri de ajutor de stat, Consiliul Concurenței a analizat potențialele efecte ale reglementărilor în următoarele sectoare: **financiar, utilități publice, energie** (hidro, nucleară, termică, eficiența energetică, gaze naturale, producție energie regenerabilă), **transporturi** (rutier, aerian, feroviar), industria extractivă (cărbune, petrol), **agricultură, silvicultură și pescuit**. Pe această cale, Consiliul Concurenței a contribuit la asigurarea aplicării regulilor de ajutor de stat în procesul legislativ la nivel național, în contextul armonizării sale cu legislația comunitară.

Transporturile feroviare au constituit un sector aflat sub analiza Consiliului Concurenței și în anul 2015, în special prin activitatea derulată de **Consiliului de Supraveghere în domeniul Feroviar**, în cadrul autorității române de concurență.

Anul 2015 a fost un an foarte important din punct de vedere al activității de **compatibilizare a cadrului legislativ cu normele de concurență**.

Consiliul Concurenței a emis avize și a formulat puncte de vedere și opinii pentru peste 150 de acte normative inițiate de Guvern și propuneri legislative inițiate de Parlament, ce vizau **sectoare diverse de activitate din economia națională** (exploatarea și valorificarea masei lemnoase, utilități publice, gestionarea deșeurilor).

Un demers de referință privind reformele pro-concurențiale ale cadrului legislativ este reprezentat de implementarea, alături de Cancelaria Primului Ministru, Ministerul Finanțelor Publice și OCDE, a unui proiect ce își propune evaluarea impactului concurențial al reglementărilor existente în 3 sectoare de activitate cu pondere semnificativă în PIB: **procesarea produselor agroalimentare, transporturi și construcții** (în principal, materiale de construcții și organizarea licitațiilor în domeniu). În urma acestei analize se preconizează elaborarea unor proiecte de modificare a legislației primare și secundare în vederea îmbunătățirii acestora.

În 2015, Consiliul Concurenței a continuat activitatea de monitorizare pro-activă a piețelor și a sectoarelor cheie, din perspectiva concurenței.

În cadrul [Raportului privind concurența în sectoare cheie](#) din 2015, Consiliul Concurenței a analizat **sectorul energiei, sectorul asigurărilor auto, sectorul bancar și sectorul de retail alimentar** și a fost calculat (pentru al treilea an consecutiv) Indicele Agregat de Presiune Concurențială, al cărui scop este să măsoare înclinarea spre concurență a piețelor sau a industriilor din economia națională. În anul 2015, Consiliul Concurenței a evaluat **20 de industrii**, prin utilizarea acestui indice compozit, nefiind constatate modificări semnificative față de anii precedenți.

Acțiunile Consiliului Concurenței, regulile necesare pentru un mediu de afaceri concurențial, dar și măsurile de prevenire a practicilor anticoncurențiale **au fost promovate în cadrul a 48 de evenimente** (conferințe, seminarii, mese rotunde).

3. MODIFICAREA CADRULUI LEGISLATIV

În anul 2015, în vederea eficientizării activității Consiliului Concurenței, au fost aduse modificări semnificative **Legii concurenței**. Sintetizând, aceste modificări vizează toate activitățile relevante ale autorității de concurență: practicile anticoncurențiale, procedura de recunoaștere a săvârșirii practicilor anticoncurențiale, concentrările economice, analiza plângerilor, efectuarea inspecțiilor, desfășurarea investigațiilor, accesul la dosarul cauzelor, prescripția aplicării sancțiunii, organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței.

Prevederile privind practicile anticoncurențiale s-au modificat astfel încât să oglindească exact exprimarea utilizată în legislația comunitară. A fost reglementată posibilitatea reducerii amenzilor pentru întreprinderile care recunosc săvârșirea faptei anticoncurențiale anterior parcurgerii tuturor etapelor procedurale aferente unei investigații. De asemenea, a fost stabilită o limită minimă, de 0,2 % din cifra de afaceri, până la care se poate reduce amenda aplicată ca urmare a recunoașterii faptei anticoncurențiale.

În noua formă a legii, pragurile de notificare a concentrării economice vor putea fi actualizate cu regularitate, fără proceduri legislative dificile (prin acte administrative emise de Consiliul Concurenței), necesitând însă avizul Ministerului Economiei și Comerțului și putând intra în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României. S-a menținut taxa de autorizare a concentrărilor economice, cu majorarea nivelului acestei taxe pentru deciziile de autorizare adoptate în faza II (în urma unei investigații). Astfel, pentru deciziile adoptate în urma unei investigații, nivelul taxei de autorizare va fi între 25.001 euro și 50.000 euro.

Potrivit modificărilor legislative, în cazul investigațiilor declanșate ca urmare a unei plângeri, autorul acesteia nu mai poate obliga autoritatea să organizeze audierea părților investigate. În cazurile în care nu se reține o încălcare a legii, se adoptă o decizie motivată a Consiliului Concurenței, decizie care se comunică reclamantului. De asemenea, termenul de soluționare a plângerii de 60 de zile calendaristice a fost înlocuit cu 60 de zile lucrătoare.

Conform noii forme a Legii concurenței, inspecțiile se pot efectua în orice spații în care își desfășoară activitatea întreprinderile, nu doar în spațiile deținute legal de întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi. Referitor la comunicarea ordinului de inspecție, se prevăd pașii ce trebuie urmați atunci când comunicarea nu se poate face fizic reprezentantului legal sau, în lipsa acestuia, oricărui angajat al întreprinderii respective. Comunicarea se poate face și prin telefax/poștă electronică sau prin alte

mijloace care asigură transmiterea textului ordinului și autorizării judiciare, precum și confirmarea expedierii acestuia. A fost modificat termenul în care poate fi atacată încheierea de respingere a autorizării unei inspecții inopinate, de la 48 de ore la 72 de ore.

Urmare a modificării legii, Consiliului Concurenței, similar altor autorități de concurență din statele membre UE, poate să ia măsurile necesare pentru a crea condiții de concurență efectivă în cazul în care, în cadrul unei investigații sectoriale sunt identificate disfuncționalități ale pieței care afectează procesul concurențial. Măsurile de remediere a disfuncționalităților pieței vor fi supuse consultării publice anterior adoptării unei decizii. Întreprinderile față de care se impun aceste măsuri au dreptul de acces la documentele din dosarul Consiliului Concurenței și pot prezenta în scris punctul lor de vedere. În observațiile scrise, părțile implicate pot solicita organizarea de audieri de către Consiliul Concurenței.

Legea, în noua formă, prevede posibilitatea Consiliului Concurenței de a derula interviuri. Odată ce consimt fie intervievate, persoanele respective vor putea fi sancționate în situația în care furnizează informații inexacte sau care induc autoritatea de concurență.

În acord cu recomandarea Comisiei Europene în cadrul Rețelei Europene de Concurență (ECN), a fost reglementată posibilitatea reprezentanților desemnați de autoritățile de concurență din state membre ale Uniunii Europene care au solicitat efectuarea inspecțiilor de a participa la inspecțiile Consiliului Concurenței.

Consiliul Concurenței va putea solicita informațiile necesare pentru ca autoritățile și structurile cu competențe în domeniul siguranței statului să evalueze potențialul operațiunii de concentrare de a aduce atingere siguranței naționale. Procedurile în fața Consiliului Concurenței se încheie atunci când Consiliul Suprem de Apărare a Țării emite o hotărâre în sensul interzicerii unei operațiunii de concentrare economică, care este susceptibilă să prezinte riscuri pentru siguranța națională.

Pentru a putea utiliza informații și documente obținute de alte autorități și instituții publice în exercitarea atribuțiilor lor specifice este necesară dispoziție expresă în Legea concurenței. O asemenea dispoziție este utilă pentru eficientizarea procedurilor Consiliului Concurenței și pentru diversificarea instrumentelor de analiză și investigație.

În noua reglementare, s-a prevăzut că documentele, datele și informațiile confidențiale din dosarul Consiliului Concurenței pot fi solicitate, de regulă, o singură dată, după comunicarea raportului de investigație. În lipsa unor elemente noi, nu pot fi formulate cereri succesive de acces la documente, date și informații confidențiale.

A fost reglementată ipoteza în care întreprinderea nu a realizat cifra de afaceri nici în anul anterior sancționării, dar nici în cel precedent. În acest caz, pentru aplicarea sancțiunii va fi luată în calcul ultima cifră de afaceri înregistrată de întreprindere. Astfel de situații au fost întâlnite în practică, iar în lipsa unor prevederi exprese, Consiliul Concurenței putea constata săvârșirea unor încălcări ale legii, dar fără a putea aplica amenzi.

Similar prevederilor comunitare, au fost introduse reglementări referitoare la suspendarea termenului de prescripție pe perioada în care o decizie a Consiliului Concurenței se află în procedura judiciară. Textul vizează deciziile adoptate de Consiliul Concurenței în cadrul procedurii administrative și care sunt contestate în instanță anterior adoptării unei decizii privind o eventuală practică anticoncurențială.

Conform recomandării Băncii Mondiale, pentru o mai bună separare a funcțiilor (executiv și decizional) în cadrul Consiliului Concurenței a fost creată funcția de director general, care coordonează activitățile executive în cadrul autorității de concurență.

Pentru a asigura o protecție eficientă a informațiilor obținute în cazurile instrumentate și pentru a evita utilizarea lor în exercitarea unor activități desfășurate după încetarea mandatului sau a raporturilor de serviciu, s-a introdus o prevedere care să protejeze interesele legitime ale Consiliului Concurenței (pantouflage). Astfel, demnitarii sau inspectorii de concurență care vor desfășura activitate în sectorul privat trebuie să solicite, în prealabil, avizul favorabil al autorității de concurență.

Modificări au fost aduse și **Legii privind combaterea concurenței neloiale**, după reformarea sa substanțială din anul 2014. În noua formă, orice persoană care are un interes legitim se poate adresa direct instanțelor de judecată competente pentru încetarea și interzicerea practicilor de concurență neloială, pentru acoperirea prejudiciilor patrimoniale și morale suferite ca urmare a unei practici de concurență neloială, fără a fi necesară parcurgerea vreunei formalități în fața Consiliului Concurenței.

În vederea prevenirii unei pagube iminente, instanțele judecătorești competente pot dispune, în procedură de urgență, încetarea, respectiv interzicerea acestora până la soluționarea cauzei. În astfel de cazuri, atunci când hotărârea judecătorească prin care s-a dispus măsura a rămas definitivă, autoritatea națională de concurență va asigura, la cererea persoanei care a formulat cererea de chemare în judecată, publicarea pe pagina de internet proprie a unui comunicat, care va cuprinde datele de identificare ale întreprinderii, practica de concurență neloială săvârșită, precum și măsurile dispuse de instanță.

La cererea deținătorului legitim al secretului comercial, instanța poate dispune măsuri de interzicere a exploatării industriale și/sau comerciale a produselor rezultate din însușirea ilicită a secretului comercial sau distrugerea acestor produse. Interdicția încetează atunci când informația protejată a devenit publică.

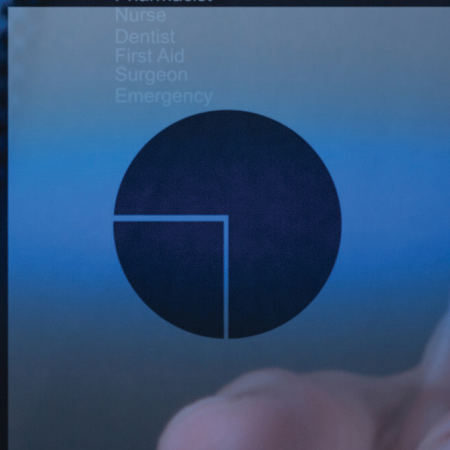
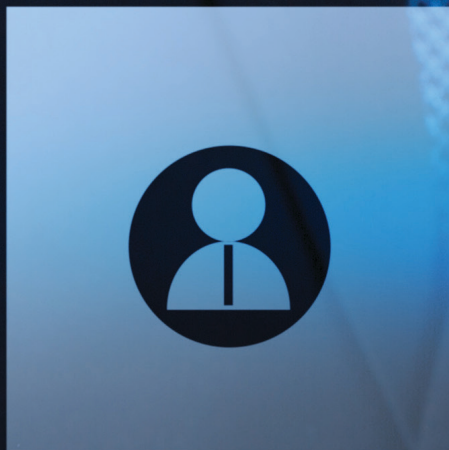
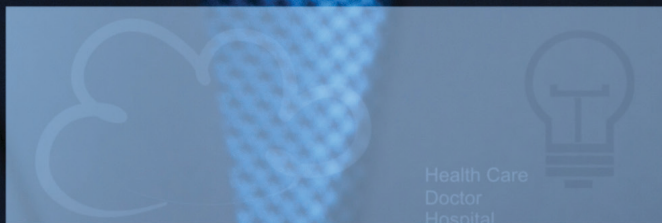
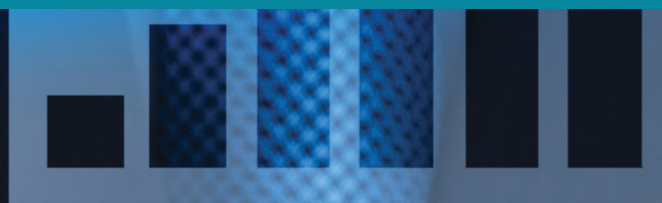
O altă modificare importantă vizează majorarea nivelului amenzilor pentru contravențiile săvârșite de persoane fizice în cazul faptelor de concurență neloială de tipul denigrării sau deturnării clientelei, de la 1.000 lei - 5.000 lei la 5.000 lei la 10.000 lei.

Procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat au fost modificate pentru a asigura o aplicare mai eficientă și riguroasă a noilor reguli comunitare privind acordarea, monitorizarea și controlul ajutorului de stat, așa cum au fost adoptate la nivel național în anul 2014. Astfel, anumiți termeni au fost mai bine explicați și au fost reformulate anumite articole. Au fost introduse completări, precum cele privind rolul instanțelor naționale în domeniul ajutorului de stat.

După intrarea în vigoare a modificărilor legislative, s-a procedat la adaptarea legislației secundare, astfel încât aceasta să fie în acord cu noile prevederi de concurență.

Actele normative primare adoptate în 2015, precum și lista regulamentelor și instrucțiunilor modificate/adoptate în anul 2015 de Consiliul Concurenței se regăsesc la Anexa nr. 13.3.

4. APLICAREA REGULILOR DE CONCURENȚĂ ÎN 2015 – CIFRE, EVOLUȚII, STUDII DE CAZ

4.1. Activitatea Consiliului Concurenței în 2015

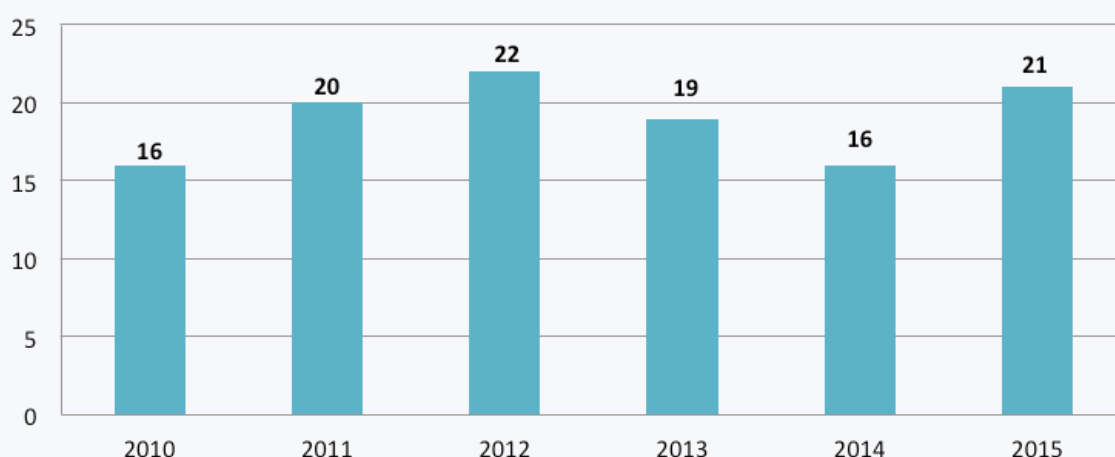
În această secțiune este prezentat modul în care Consiliul Concurenței a implementat politica de concurență în 2015, din perspectiva utilizării unor instrumente legale diverse: investigații privind posibila încălcare a legislației de concurență, investigații sectoriale și controlul concentrărilor economice.

Rezultatele autorității române de concurență referitoare la combaterea concurenței neloiale, îndeplinirea rolului de autoritate națională de contact în domeniul ajutorului de stat, activitatea de supraveghere a domeniului feroviar și rolul pe care Consiliul Concurenței îl are în modificarea cadrului legislativ sunt prezentate în capitolele următoare.

Imaginea de ansamblu a activității autorității de concurență evidențiază, și în 2015, capacitatea de adaptare a instituției la problemele de natură concurențială ale fiecărui sector în parte, din perspectiva utilizării unor instrumente diverse, adecvate specificului fiecărei piețe analizate.

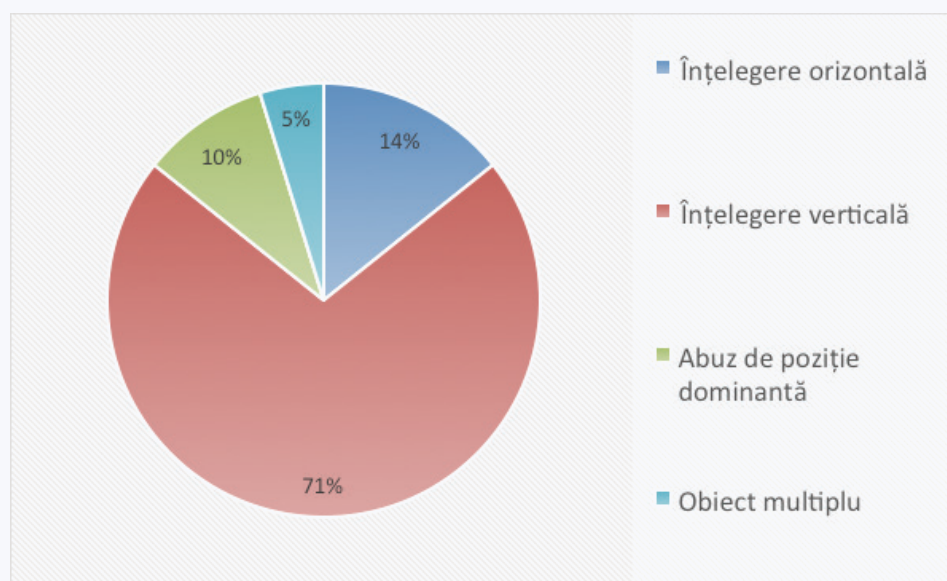
În 2015, **autoritatea de concurență a finalizat 21 de investigații privind posibila încălcare a legislației de concurență.**

Graficul 4.1.1. Investigațiile finalizate în perioada 2010-2015

Cea mai mare parte a investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență finalizate în 2015 a fost reprezentată de înțelegerile anticoncurențiale verticale.

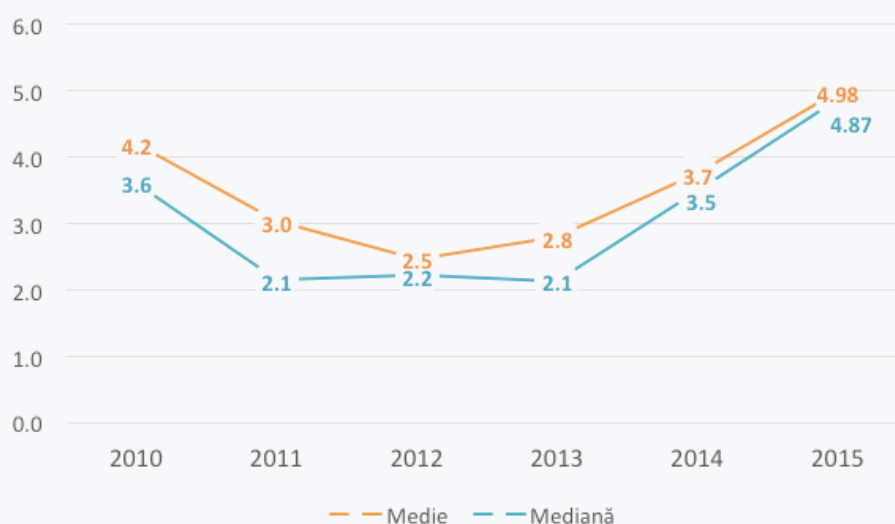
Graficul 4.1.2. Structura investigațiilor privind posibile încălcări ale legislației de concurență finalizate în 2015, în funcție de practica investigată

Patru din totalul investigațiilor finalizate în 2015 au vizat atât încălcarea legislației naționale, cât și pe cea a legislației comunitare.

Durata medie a investigațiilor¹⁰ privind posibila încălcare a legislației de concurență finalizate în 2015 a fost de 4,98 ani, în timp ce mediana¹¹ duratei a fost de 4,87 ani.

Graficul 4.1.3. Durata investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență finalizate, 2010-2015 (ani)

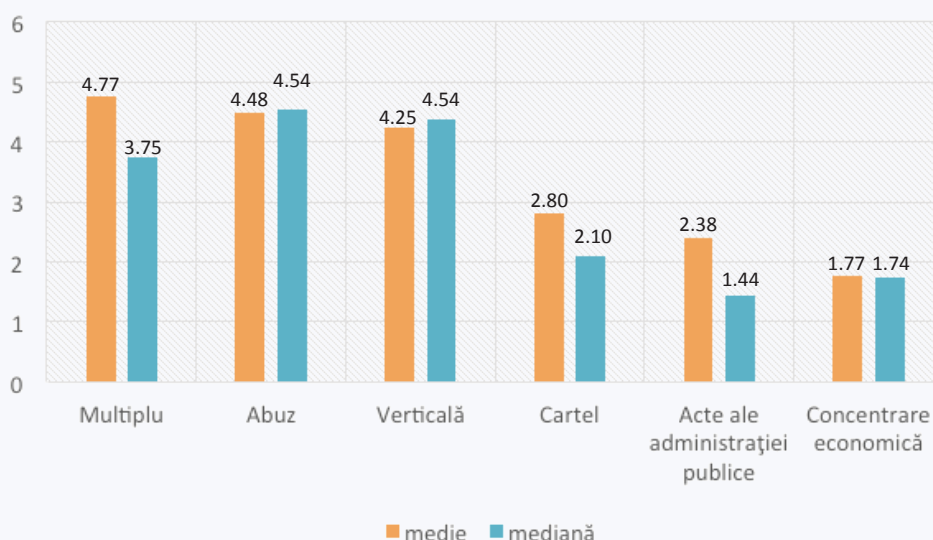
¹⁰Durata medie a investigațiilor a fost calculată prin raportare la data deciziei, pentru a asigura comparabilitatea datelor. Informațiile din anii anteriori au fost prelucrate pornind de la același model.

¹¹Mediana este un indicator al tendinței centrale care nu este afectat de cazurile (valorile) extreme.

Durata medie a investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență este puternic influențată de structura acestora în funcție de practica investigată.

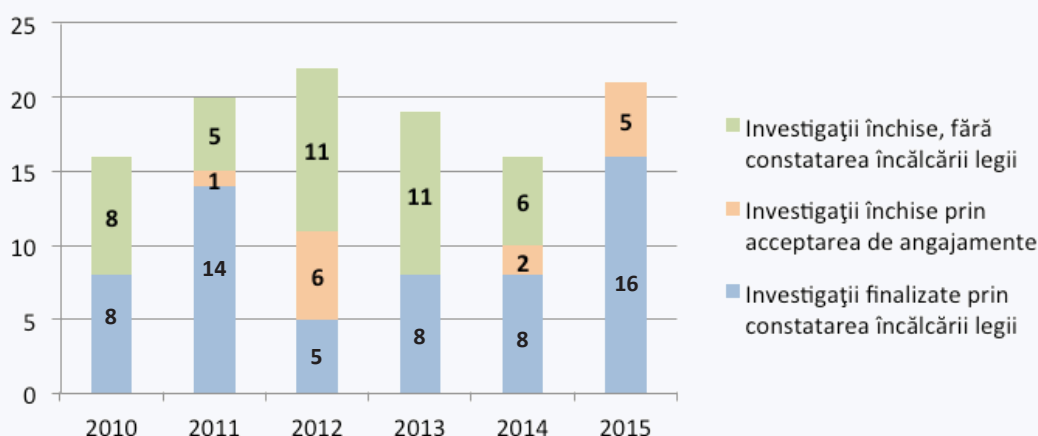
Utilizând baza de date ce cuprinde informații referitoare la investigațiile privind posibile încălcări finalizate între 2010 și 2015, am obținut graficul de mai jos. Se poate observa faptul că investigațiile cu obiect multiplu și investigațiile privind abuzul de poziție dominantă au o durată medie de finalizare semnificativ mai mare comparativ cu investigațiile ce vizează celelalte categorii de practici.

Graficul 4.1.4. Durata medie/mediană a investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență, în funcție de practica investigată (ani)

Din totalul investigațiilor privind posibile încălcări ale legislației de concurență, 16 au fost finalizate cu aplicarea de amenzi (în creștere cu 60% față de anul precedent) și 5 prin acceptare de angajamente.

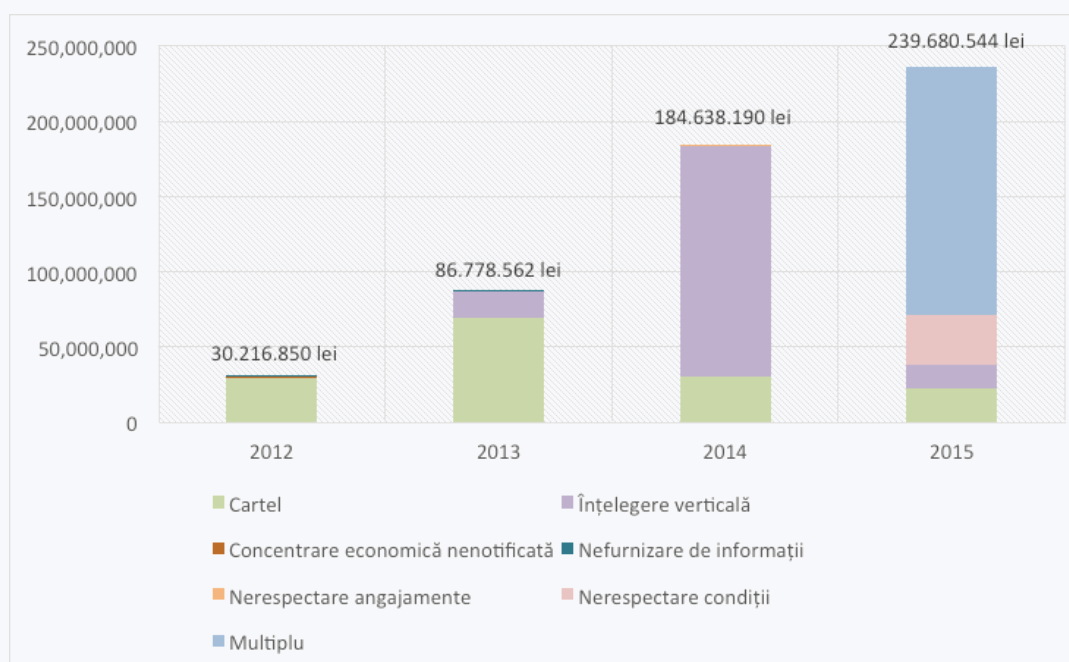
Graficul 4.1.5. Structura investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență, în funcție de modalitatea de finalizare (2010-2015)

În 2015, Consiliul Concurenței a sancționat 202 de entități (de 3,8 ori mai mult decât în anul precedent), **valoarea totală a amenzilor impuse fiind de 239.680.544 lei (53.921.382 euro¹²)**. Nivelul acestor sancțiuni a înregistrat, astfel, o creștere considerabilă față de nivelul total al sancțiunilor din anii precedenți (de 1,3 ori mai mare decât în anul 2014, 2,76 ori mai mare decât în 2013 și de 7,93 ori mai mare decât în 2012).

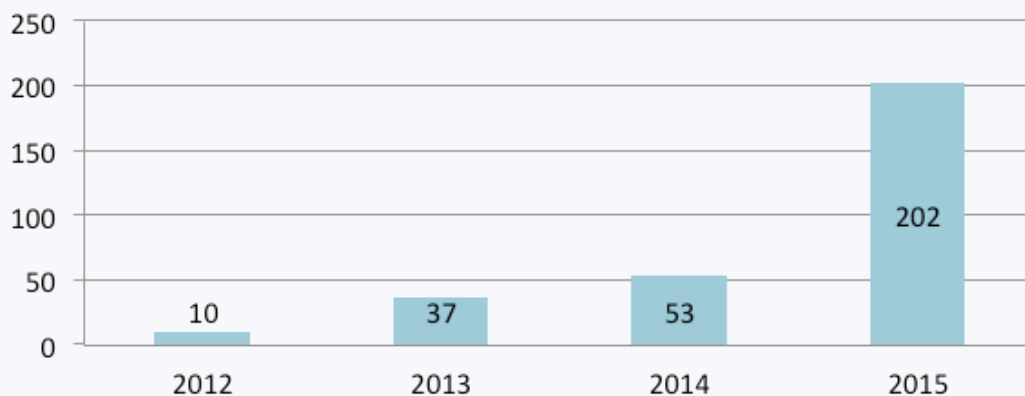
Din punct de vedere al tipului de încălcare a legislației, 69,19% din totalul sancțiunilor aplicate a fost pentru un caz cu obiect multiplu (înțelegeri verticale și o înțelegere orizontală), 9,49% pentru trei înțelegeri orizontale, 6,27% pentru 15 înțelegeri verticale, 1,24% pentru un caz de abuz, 13,8% pentru un caz de nerespectare a condițiilor impuse printr-o decizie anterioară a Consiliului Concurenței și sub 0,01% pentru nefurnizare de informații.

Graficul 4.1.6. Valoarea sancțiunilor aplicate, 2012-2015

¹²Valoare calculată la cursul de schimb mediu din 2015, conform BNR.

Graficul 4.1.7. Numărul entităților sancționate, 2012-2015

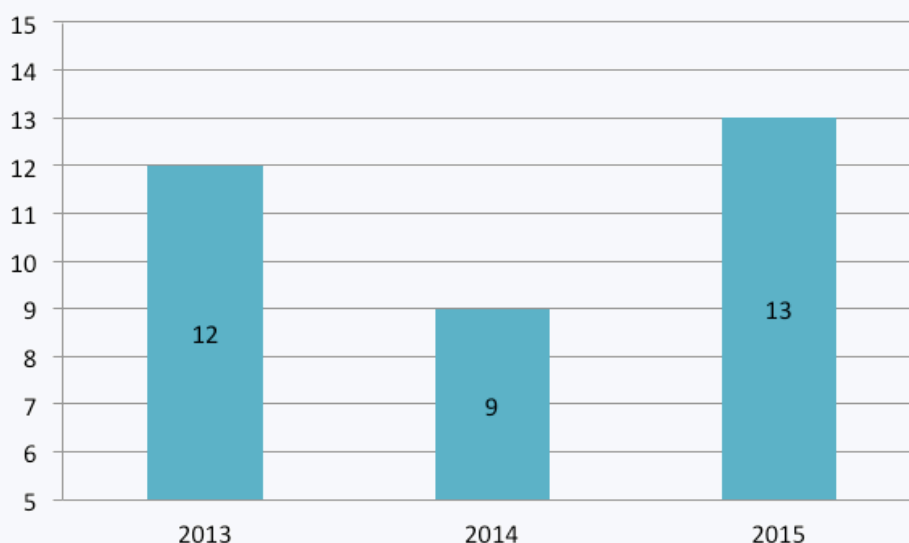
În anul 2015 a fost finalizată o investigație sectorială, vizând serviciile de catering și de handling aferente acestora pe Aeroportul Internațional „Henri Coandă” București Otopeni.

De asemenea, au fost supuse dezbaterii publice rapoartele interimare ale investigațiilor sectoriale derulate pe:

- piața primară a lemnului;
- piața serviciilor de acces la infrastructura de comunicații din Municipiul București;
- sectorul asigurărilor auto;
- piața serviciilor practicienilor în insolvență.

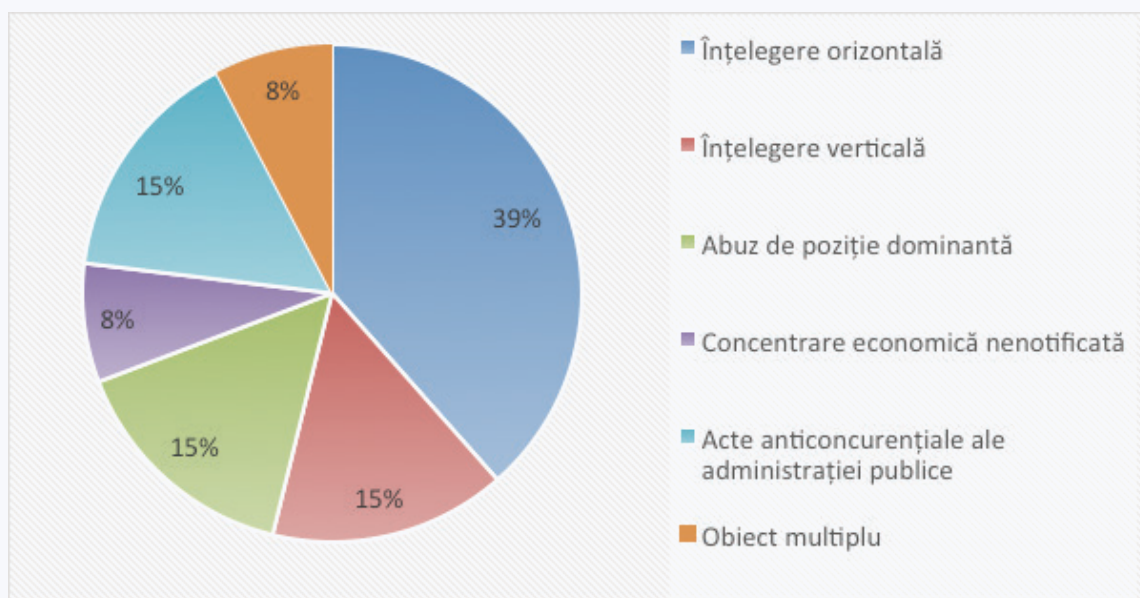
Consiliul Concurenței a declanșat 13 investigații privind posibile încălcări ale legislației de concurență (în creștere cu 44% față de anul 2014).

Graficul 4.1.8. Investigațiile declanșate în perioada 2013-2015

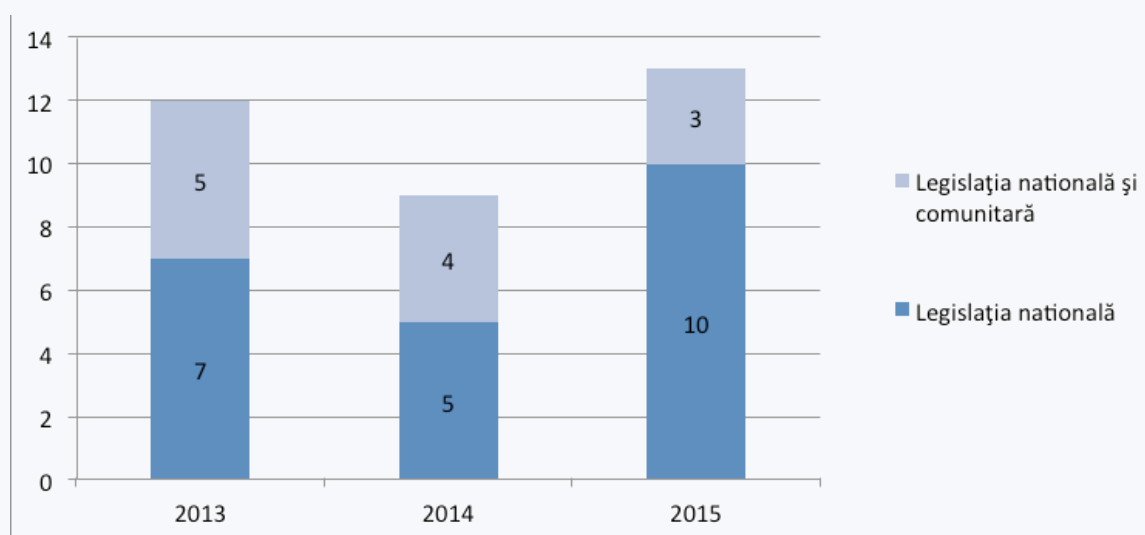
Cea mai mare parte a investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență declanșate în 2015 vizează înțelegerile anticoncurențiale orizontale.

Graficul 4.1.9. Structura investigațiilor privind posibile încălcări ale legislației de concurență declanșate în 2015, în funcție de practica investigată

Trei din investigațiile declanșate în 2015 au vizat atât încălcarea legislației naționale, cât și pe cea a legislației comunitare.

Graficul 4.1.10. Investigațiile declanșate în perioada 2013-2015 (în funcție de legislația incidentă)

În ceea ce privește modalitatea de declanșare, 77% dintre acestea au fost inițiate din oficiu, în urma analizelor efectuate de autoritatea de concurență (față de 56% în anul precedent), și 23% la plângere.

La sfârșitul lui 2015, Consiliul Concurenței avea **în desfășurare** 48 de investigații privind posibila încălcare a legislației de concurență și 13 anchete sectoriale.

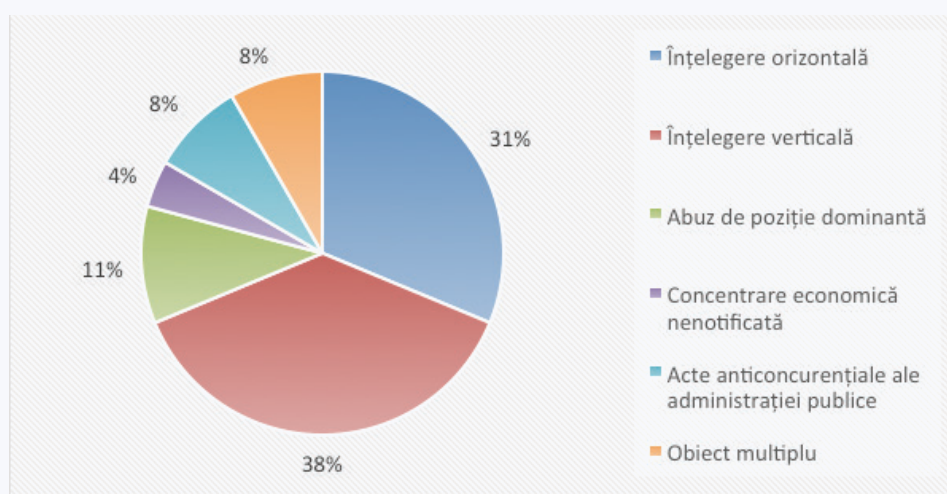
În ultimii 4 ani, numărului total al investigațiilor aflate în desfășurare la sfârșitul anului a scăzut continuu, pe fondul creșterii numărului de investigații finalizate.

Graficul 4.1.11. Investigațiile aflate în derulare la sfârșit de an, în perioada 2010-2015

Situația investigațiilor privind posibila încălcare a legislației de concurență, aflate în derulare la finalul anului 2015, în funcție de practica investigată, este prezentată în graficul următor.

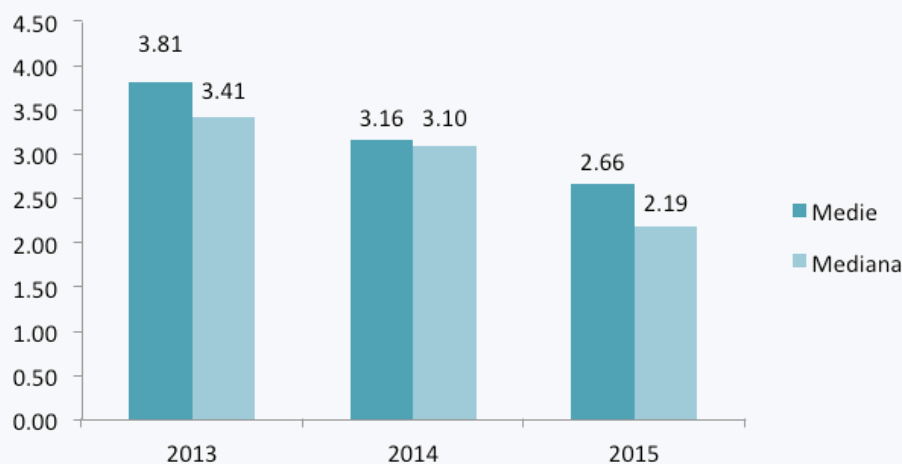
Graficul 4.1.12. Structura investigațiilor privind posibile încălcări ale legislației de concurență, în curs la sfârșitul lui 2015, în funcție de practica investigată

16 din investigațiile aflate în curs la sfârșitul lui 2015 vizează atât încălcarea legislației naționale, cât și pe cea a legislației comunitare.

La finalul anului 2015, durata medie a investigațiilor privind posibile încălcări ale regulilor de concurență aflate în curs de derulare a fost de 2,66 ani (față de 3,16 ani în 2014), iar mediana de 2,19 ani (față de 3,10 ani în 2014).

Graficul 4.1.13. Durata medie/mediană a investigațiilor aflate în derulare la sfârșit de an, 2013-2015

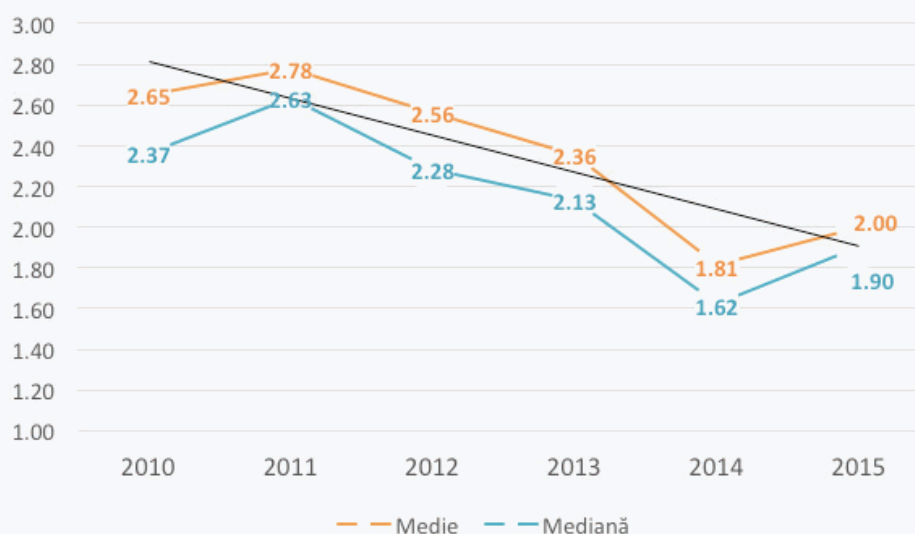

În 2015, au fost efectuate **inspecții inopinate** la 61 de sedii/puncte de lucru deținute de 60 de întreprinderi, în cadrul derulării a 8 investigații.

În ceea ce privește politica **privind controlul concentrărilor economice**, în 2015, au fost autorizate, în urma notificării, **37 de operațiuni** de concentrare economică.

Durata medie a cazurilor de concentrare economică soluționate în 2015 a fost de 2 luni.

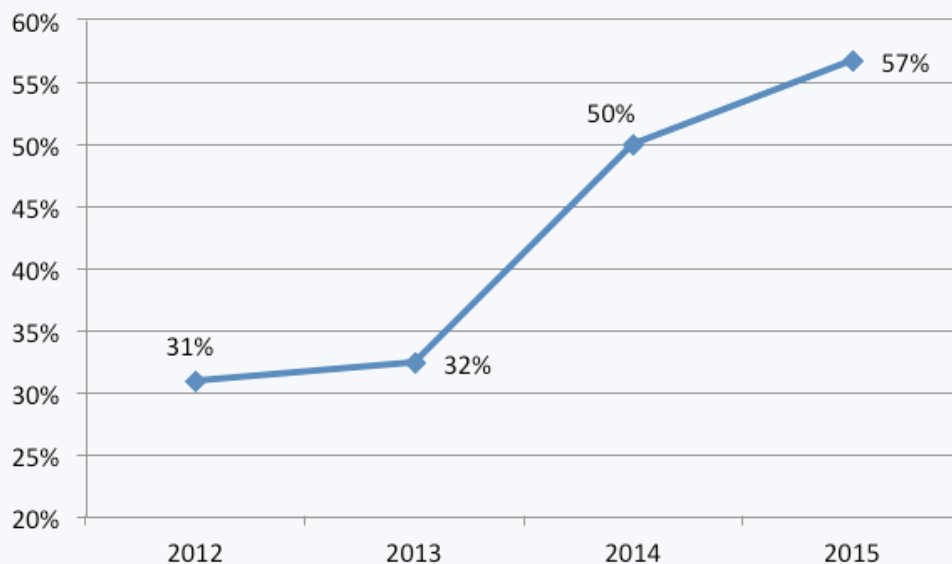
Graficul 4.1.14. Durata medie/mediană de analiză a unei concentrări economice, în perioada 2010-2015 (luni)

Valoarea taxelor de autorizare a fost, în 2015, de 2.061.767 lei (460.000 euro).

În 2015, 57% din cazurile de concentrare economică au fost analizate prin **procedura simplificată**.

Graficul 4.1.15. Evoluția (procentuală) a operațiunilor de concentrare economică analizate prin procedură simplificată, în perioada 2012-2015

Mai multe informații privind aplicarea legislației în domeniul concurenței pot fi regăsite în cadrul Anexei nr. 13.1.

4.2. Activitatea de combatere și prevenire a licitațiilor truate

În domeniul achizițiilor publice, autoritatea de concurență are ca atribuții identificarea posibilelor înțelegeri anticoncurențiale (carteluri) între întreprinderi care participă cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte.

În 2015, Consiliul Concurenței a sancționat două companii pentru trucarea procedurii de achiziție publică organizată de către Consiliul Județean Harghita privind **Programul „Cornul și laptele” pentru anul școlar 2012-2013 din județul Harghita**. Acest caz este prezentat, mai pe larg, în secțiunea următoare.

Modulul de Licitații Truate¹³ are rolul de a asigura un mediu concurențial normal pe piața achizițiilor publice, prin cooperare instituțională și schimb rapid de informații, la nivel de experți, în vederea identificării licitațiilor truate

Principalele acțiuni realizate în cadrul MLT în anul 2015 au fost următoarele:

- ☐ *Aplicarea regulilor de concurență în domeniul achizițiilor publice:*

 - Elaborarea și includerea „Planului de măsuri privind detectarea licitațiilor truate” în Strategia națională în domeniul achizițiilor publice;
 - Emiterea de puncte de vedere referitoare la noul pachet legislativ în domeniul achizițiilor publice:
 - Legea privind achizițiile publice;
 - Legea privind achizițiile sectoriale;
 - Legea privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
 - Legea privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune și pentru organizarea și funcționarea CNSC.
- ☐ *Colaborarea cu ANAP în vederea preluării unor prevederi ale Directivei UE 25/2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale;*
- ☐ *Colaborarea cu DLAF referitor la elaborarea Strategiei de luptă antifraudă;*
- ☐ *Elaborarea unui material cu privire la indicatorii avuți în vedere de Consiliul Concurenței pentru detectarea practicilor anticoncurențiale în cadrul procedurilor de achiziție publică, transmis DNA;*

¹³Din acest modul, fac parte următoarele instituții ale statului: Consiliul Concurenței, Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP), Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (CNSC), Corpul de Control al Primului Ministru, Curtea de Conturi, Ministerul Public - Parchetul de pe Lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Departamentul pentru Luptă Antifraudă (DLAF), Agenția pentru Agenda Digitală a României (AADR) și, începând cu anul 2015, Direcția Națională Anticorupție (DNA).

- *Participarea Consiliului Concurenței ca membru în Comitetul Interministerial pentru Achiziții Publice, respectiv în cadrul grupului tehnic de lucru, organizat de ANAP;*
- *Participarea la Seminarul organizat de DLAF și Institutul Național al Magistraturii, având ca temă „Protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România - abordare penală”;*
- *Participarea la reuniunea unui grup de lucru la nivel tehnic cu reprezentanții DG GROW/DG REGIO pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice;*
- *Emiterea unui punct de vedere referitor la modificarea OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, solicitat de Ministerul pentru Societatea Informațională;*
- *Întâlniri de lucru cu Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.*

4.3. Utilizarea platformei avertizorilor de concurență

Având în vedere necesitatea de a încuraja persoanele fizice care dețin informații despre posibile înțelegeri anticoncurențiale să se adreseze autorității de concurență, Consiliul Concurenței a urmat modelul autorității de concurență din Danemarca, implementând o platformă a avertizorilor de concurență. Acest proces a fost început în anul 2014, iar platforma a fost lansată în februarie 2015.

Aplicația este simplă, putând fi accesată cu ușurință de pe site-ul instituției. Platforma informatică prezintă garanții de securitate puse la dispoziție de partenerii din Danemarca, astfel încât IP-ul nu poate fi detectat. Datele stocate pe server sunt criptate, iar informația odată accesată de Consiliul Concurenței se șterge automat, fără a se crea back-up.

Prin intermediul acestei platforme, în anul 2015 au fost primite aproximativ 100 sesizări privind diferite probleme din domeniile: comerț, telecomunicații, utilități, farma, asigurări etc. Sesizările au vizat aspecte ce cad sub incidența normelor de concurență (posibile abuzuri de poziție dominantă, posibile înțelegeri între concurenți etc.), a reglementărilor privind concurența neloială (ex. publicitatea înșelătoare), dar și evaziunea fiscală, protecția consumatorului, față de care Consiliul Concurenței nu are competență de soluționare. O parte din informații au rămas în analiza autorității.

4.4. Studii de caz

Practici anticoncurențiale

Cartel pe piața distribuției de carburanți¹⁴

Studiu de caz

În decembrie 2015, Consiliul Concurenței a finalizat investigația referitoare la posibila încălcare a legislației naționale și comunitare de concurență, prin stabilirea prețurilor de vânzare sau de revânzare și prin împărțirea piețelor referitoare la distribuția angro de carburanți, benzină și motorină, din România. Companiile investigate au fost: Comision Trade SRL Brăila, Bioromoil SRL București, Tinmar-IND SA București, Planoil Industries SRL București, Planoil SRL București și Kept Company SRL București.

Autoritatea de concurență a constatat încălcarea normelor de concurență de către Tinmar-IND SA București, Planoil Industries SRL București și Planoil SRL București.

Coordonarea comportamentului concurențial al părților implicate a avut diverse forme de manifestare, cum ar fi: stabilirea prețurilor de vânzare angro pentru benzină și motorină, a prețurilor minime, a reducerilor și adaosurilor comerciale, alocarea clienților și a furnizorilor, precum și schimbul de informații confidențiale cu privire la politica de prețuri viitoare și volumele de vânzări și achiziții de carburanți. Ansamblul acțiunilor a constat, în principal, în discuții între părți în perioada septembrie 2010 – octombrie 2013 și corespondența aferentă acestor discuții.

În vederea asigurării stabilității bazei de clienți a fiecăreia dintre părți, părțile s-au înțeles ca niciuna dintre părțile implicate să nu vândă marfă către clienții activi din lista de clienți a celeilalte părți.

Pentru a se asigura că fiecare parte respectă, atât prețurile de vânzare stabilite de comun acord, cât și baza de clienți a fiecăreia dintre părți, reprezentanții întreprinderilor implicate au decis implementarea unui sistem de sancționare a părții care încalcă condițiile înțelegerii. Astfel, membrii cartelului au stabilit chiar valoarea amenzii ce urmează a fi aplicată întreprinderii al cărei comportament deviază de la regulile agreeate, precum și modul de înregistrare contabilă a valorii acesteia.

De asemenea, părțile și-au monitorizat reciproc acțiunile în scopul identificării eventualelor abateri de la termenii conveniți, asigurându-se că prețurile stabilite de comun acord, pe de o parte, și lista clienților proprii fiecărei întreprinderi, pe de altă parte, sunt respectate.

¹⁴ După publicare, decizia va putea fi consultată la adresa:

www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/industrie_și_energie.

O altă formă de manifestare a coordonării comportamentului părților implicate a constat în stabilirea unui sistem comun de achiziție a cantităților de carburanți necesare revânzării ulterioare pe piața angro. Mai exact, acest sistem a constat, în primul rând, în stabilirea furnizorilor de produse petroliere și, în al doilea rând, în planificarea unor trasee marfă/plăți, prin care benzina și motorina să intre în posesia fiecărei părți.

Având în vedere faptul că întreprinderile au recunoscut, în mod expres, săvârșirea faptei anticoncurențiale, în conformitate prevederile legale, Consiliul Concurenței a acordat o reducere de 20% a nivelului de bază al amenzii.

Amenzile aplicate în acest caz au fost următoarele: Tinmar Ind SA București – 15.282.489 lei, Planoil SRL București – 1.317.780 lei și Planoil Industries SRL București – 306.933 lei, valoarea cumulată a acestora reprezentând circa 3,7 milioane de euro.

Licitație trucată pe piața furnizării de produse lactate¹⁵

Studiu de caz

Investigația, declanșată din oficiu în noiembrie 2013, a avut ca obiect posibila trucare a procedurii de achiziție publică organizată în anul 2012 de către Consiliul Județean Harghita privind Programul „Cornul și laptele” pentru anul școlar 2012-2013. Procedura de achiziție publică a fost organizată pentru 67 loturi, în funcție de zonele în care erau amplasate școlile și grădinițele din județ.

Investigația a vizat comportamentul manifestat de părțile implicate cu ocazia participării la procedura de achiziție publică: Agro-Pan-Star SRL, Sole Mizo România SRL și Sole-Mizo ZRT. Primele două întreprinderi au avut calitatea de ofertanți, iar cea de a treia, de furnizor de produse lactate pentru cei doi ofertanți.

În urma derulării investigației, s-a constatat că Sole Mizo România SRL și Agro-Pan-Star SRL au participat la procedura de achiziție publică cu oferte elaborate în urma unui schimb de informații și documente cu caracter sensibil din punct de vedere concurențial și a adaptării propriilor conduite, ceea ce a făcut ca ofertele depuse să nu reprezinte expresia manifestării unei concurențe reale. Fapta a reprezentat o practică concertată de împărțire a pieței. Cu privire la Sole-Mizo ZRT, nu au fost identificate probe care să susțină implicarea acesteia în practica concertată de împărțire a pieței.

Înainte de finalizarea investigației, **Sole Mizo România SRL și Agro-Pan-Star SRL au recunoscut fapta investigată, beneficiind de reducerea cuantumului amenzilor aplicate.** Astfel, Sole Mizo România SRL a fost sancționată cu amendă în valoare de 1.278.710 lei, iar Agro-Pan-Star SRL cu amendă în cuantum de 51.228 lei, totalul sancțiunilor reprezentând aproximativ 298.500 euro.

¹⁵ După publicare, decizia va putea fi consultată la adresa:
www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/licitații_și_petiții.

Cartel pe piața procesării automate a corespondenței¹⁶**Studiu de caz**

În martie 2013, Terradox Solutions SRL a formulat o plângere la Consiliul Concurenței, reclamând existența unui acord de împărțire a pieței încheiat între Inform Lykos SA și Zipper Data SRL, urmărind concertarea propriilor strategii comerciale în vederea alocării anumitor clienți.

Investigația Consiliului Concurenței a vizat posibila încălcare a normelor naționale și comunitare de concurență pe piața națională a procesării automate a datelor, documentelor și corespondenței și a pregătirii acestora în vederea distribuirii sub formă de corespondență (denumită convențional, piața procesării automate a corespondenței din România).

Practica anticoncurențială a vizat adoptarea unui comportament comun cu privire la participarea la licitațiile organizate pe această piață, prestabilirea unor prețuri de ruinare și formularea în comun a unor oferte comerciale, în vederea împărțirii pieței și a clienților, în perioada 2011 – 2013.

Cele trei întreprinderi implicate în investigație intermediază relația dintre expeditori (reprezențați de către cei care generează trimiterile și care sunt și proprietarii acestora) și întreprinderile care furnizează servicii de trimitere poștală. Astfel, companiile implicate în această investigație activează pe o piață situată în amonte față de piața serviciilor de trimitere prin poștă.

În perioada octombrie - decembrie 2012, Inform Lykos SA și Zipper Data SRL și-au coordonat strategiile comerciale în vederea alocării anumitor clienți din domeniul analizat, inclusiv prin participarea la o serie de licitații ce urmau a fi organizate de către respectivii clienți (Electrica Furnizare SA, E.ON Servicii Clienți SRL, ENEL Energie SA, CEZ România SA, Electrica, GDF Suez România SA).

Din analiza efectuată, înțelegerea de împărțire a clienților a fost pusă în practică doar în ceea ce privește alocarea Electrica Furnizare SA. Nu au existat dovezi privind punerea în practică a înțelegerii în cauză și pentru ceilalți clienți amintiți anterior, aceștia organizând licitații pentru atribuirea serviciilor respective după declanșarea investigației Consiliului Concurenței.

Consiliul Concurenței a aplicat următoarele sancțiuni: Inform Lykos SA România - 3.826.562 lei și Zipper Data SRL - 627.818 lei, valoarea totală a amenzilor ridicându-se la aproximativ 994.000 euro.

¹⁶ După publicare, decizia va putea fi consultată la adresa:
www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/serviciul_carteluri.

Înțelegeri anticoncurențiale verticale și orizontale în sectorul energiei¹⁷**Studiu de caz**

Investigația, inițiată din oficiu, a vizat încălcarea normelor naționale de concurență pe segmentul concurențial al pieței producerii și comercializării de energie electrică și pe cel al pieței furnizării de energie electrică pe teritoriul României.

Au fost analizate relațiile comerciale dintre producătorul de energie electrică HIDROELECTRICA SA (HIDROELECTRICA) și un număr limitat de furnizori de energie electrică și consumatori eligibili, materializate prin încheierea și derularea unor contracte de vânzare-cumpărare/de furnizare pe termen lung (durată de până la 14 ani). Încheierea și derularea acestor contracte a avut drept efect blocarea pieței pentru alți producători, furnizori de energie electrică și alți consumatori eligibili din România și, prin urmare, a condus la împiedicarea dezvoltării concurenței în perioada liberalizării sectorului energiei electrice.

Totodată, contractele au fost încheiate pe fondul unor reglementări explicite ale ANRE care interziceau societății HIDROELECTRICA să prelungească durata contractelor în derulare în luna martie a anului 2003 și să suplimenteze cantitățile de energie electrică aferente acestor contracte.

Acesta fiind contextul, a rezultat că intenția părților a fost aceea de a-și securiza poziția concurențială, urmărind să obțină beneficii economice fără a fi afectate de riscul asociat unor mecanisme concurențiale de piață. Mai mult, părțile au încheiat respectivele acorduri cunoscând informațiile privind riscul hidrologic crescut (cantitate insuficientă de energie electrică disponibilă), acceptând astfel posibilitatea limitării comercializării de energie electrică altor participanți la piață.

Ca urmare a încheierii și derulării acestor contracte, a fost indisponibilizată o cantitate anuală semnificativă de energie electrică, reprezentând circa 42 - 60% din cantitatea de energie electrică comercializată de producătorii de energie electrică pe piața concurențială din România, pentru o perioadă cuprinsă între 10 - 14 ani. Derularea contractelor a presupus suplimentarea cantităților de energie contractate inițial cu fiecare dintre partenerii contractuali, în timp ce HIDROELECTRICA nu a dat curs altor cereri de ofertă din partea altor participanți la piață (în perioada analizată, HIDROELECTRICA a primit un număr de circa 458 de cereri de ofertă cărora societatea nu le-a dat curs). Totodată, nu există elemente din care să rezulte faptul că partenerii contractuali ai HIDROELECTRICA au fost supuși unui proces de selecție obiectiv, contractele fiind încheiate în lipsa unor proceduri transparente de comercializare a energiei electrice.

¹⁷ După publicare, decizia va putea fi consultată la adresa:

[www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/industrie și energie](http://www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/industrie_și_energie).

În ceea ce privește prețurile practicate, acestea s-au situat, în mod permanent, la un nivel inferior prețurilor medii înregistrate în sector, evoluția acestora în contracte neavând o corespondență cu evoluția prețurilor înregistrate pe piețele centralizate de energie.

Astfel, prin achiziționarea de energie electrică la prețurile prevăzute în contractele încheiate pe termen lung, partenerii contractuali ai HIDROELECTRICA au înregistrat un avantaj concurențial în raport cu alți furnizori de energie electrică activi pe piața de energie electrică din România și/sau alți consumatori energointensivi. În același timp, alți furnizori de energie electrică activi pe piața din România s-au aflat în imposibilitatea de a concura în condiții normale de piață furnizorii ce au avut drept sursa de achiziție contractele în discuție.

În mod similar, niciunul dintre ceilalți producători de energie electrică activi pe segmentul concurențial al pieței producerii și comercializării de energie electrică din România nu a avut capacitatea de a realiza oferte pe piață la prețuri care să poată concura prețurile prevăzute în contractele pe termen lung, astfel încât acestea să fie atractive pentru partenerii contractuali ai HIDROELECTRICA.

Așadar, prin încheierea și derularea acestor contracte a fost redusă capacitatea și/sau motivația părților de a avea un comportament concurențial pe piața producerii și comercializării de energie electrică din România (segmentul concurențial), atât în ceea ce privește vânzarea pe această piață, cât și achiziția. Astfel, părțile contractante au evitat pe termen lung expunerea la condițiile concurențiale specifice pieței de energie electrică.

Perioada în care contractele analizate au produs efectele constatate anterior a fost ianuarie 2003 – august 2012.

Din analiză a rezultat, de asemenea, faptul că partenerii contractuali ai HIDROELECTRICA și-au exercitat în comun puterea de cumpărare pe perioada derulării contractelor în discuție, coordonându-și comportamentul concurențial și stabilind condițiile de tranzacționare.

Amenzile aplicate au fost: HIDROELECTRICA SA: 20.436.271 lei (circa 4,6 mil. euro), ALPIQ ROMINDUSTRIES SRL: 21.728.026 lei (circa 4,8 mil. euro), ALPIQ ROMENERGIE SRL: 87.821 lei (circa 20.000 euro), ALRO SA: 21.238.719 lei (circa 4,7 mil. euro), ELECTROCARBON SA: 864.203 lei (circa 193.000 euro), ELECTROMAGNETICA SA: 9.021.308 lei (circa 2,0 mil. euro); ELSID SA: 2.553.868 lei (circa 570.000 euro), ENERGY FINANCING TEAM AG (SWITZERLAND): 71.374.436 lei (circa 16,0 mil. euro), ENERGY HOLDING SRL: 12.359.852 lei (circa 2,8 mil. euro), LUXTEN LIGHTING COMPANY SA: 5.454.150 lei (circa 1,2 mil. euro) și MENAROM-P.E.C. SA (succesor EURO-P.E.C. SA): 724.950 lei (circa 162.000 euro). Valoarea totală a amenzilor s-a ridicat la 165.843.604

lei (37.310.147 euro).

Hidroelectrica SA, Elsid SA și Electrocarbon SA au recunoscut săvârșirea faptelor anticoncurențiale și, ca urmare, au beneficiat de reducerea amenzilor.

Înțelegeri anticoncurențiale verticale pe piața distribuției centralelor termice¹⁸

Studiu de caz

Investigația, inițiată din oficiu, a privit posibila încălcare a legislației naționale de concurență pe piața românească a distribuției centralelor termice (și a accesoriilor acestora). Fapta a presupus încheierea unor contracte de vânzare-cumpărare de către BAXI ROMÂNIA SA (BAXI) și anumiți distribuitori ai săi, contracte ce conțineau restricții privind prețul și limitarea comercializării.

Rețeaua de distribuție a furnizorului BAXI cuprinde companii mici și mijlocii care comercializează produsele prin magazine proprii, firme de instalații, magazine independente cu specific de instalații, dar și rețele de magazine de tip Do It Yourself, Cash&Carry, supermarket sau hypermarket.

În cadrul investigației au fost analizate contractele încheiate între BAXI și distribuitorii săi, precum și contractele încheiate între distribuitorii BAXI și subdistribuitorii acestora.

În contractele prin care BAXI vindea produsele sale către distribuitori în scopul revânzării, se prevedea obligația respectării și implementării de către aceștia, în toată rețeaua lor de distribuție, a prețurilor de vânzare către consumatorii finali transmise de BAXI prin listele de prețuri. Această obligație a fost preluată și în contractele încheiate între distribuitorii BAXI și subdistribuitorii acestora.

Clauzele menționate anterior erau însoțite de dispoziții contractuale prin care BAXI instituia sancțiuni comerciale menite să asigure respectarea clauzelor contractuale referitoare la prețurile de revânzare.

Alte clauze contractuale conțineau restricții privind participarea distribuitorilor la licitațiile organizate de către antreprenorii în construcții pentru achiziția de produse furnizate de BAXI. Motivația furnizată de BAXI pentru prezența acestor clauze a fost aceea de „[...] a evita licitarea acelorași produse provenite de la BAXI către un singur beneficiar, de la mai mulți distribuitori de produse Baxi [...]”.

Consiliul Concurenței a sancționat importatorul de centrale termice BAXI ROMANIA SA și cei 50 de distribuitori cu amenzi în valoare totală de 1.235.700 lei (274.600 euro), **valoare care a fost redusă la 990.027 lei (220.006 euro)** ca urmare a recunoașterii săvârșirii faptelor anticoncurențiale de către 18 distribuitori.

¹⁸ După publicare, decizia va putea fi consultată la adresa:

www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/direcția_teritorială.

Abuz de poziție dominantă pe piața consumabilelor pentru echipamente de printare¹⁹**Studiu de caz**

Investigația a fost declanșată ca urmare a plângerii înaintate de SC ISA SRL (ISA) și a privit o posibilă încălcare a legislației naționale și comunitare de concurență sub forma abuzului de poziție dominantă al SC Hewlett – Packard (România) SRL (HP) pe piața comercializării consumabilelor pentru echipamente de printare marca Hewlett – Packard în relația cu clienții – corporate și a serviciilor conexe pe teritoriul României.

ISA a reclamat că, în anul 2009, a fost discriminată în raport cu S&T România (S&T), deoarece HP a acordat societății S&T o listă de prețuri speciale pentru consumabilele marca HP livrate clientului corporate SC OMV Petrom SA (Petrom), iar societății ISA a refuzat să îi acorde aceeași listă de prețuri speciale, deși atât ISA, cât și S&T aveau contracte de prețuri speciale, valabile cu HP.

Pe baza cotei de piață deținută de HP, a cotelor de piață deținute de concurenți, a stabilității acestora în timp, a existenței unor bariere ridicate la intrarea pe piață, s-a concluzionat că HP a deținut o poziție dominantă pe piața românească a imprimantelor inkjet pentru segmentul business în intervalul 2007-2009. Consumabilele pentru imprimante sunt un produs secundar imprimantelor, între acestea existând o legătură strânsă. Piața care prezintă relevanță din perspectiva evaluării unui comportament de abuz de poziție dominantă care afectează piața unor produse secundare o reprezintă piața principală de produs și poziția deținută pe această piață de întreprinderea în cauză.

HP a implementat o serie de programe pentru revânzătorii săi de hardware și consumabile pentru sistemele de imagistică și imprimare. Sub umbrela acestor programe, HP putea oferi condiții de preț competitive, îmbunătățite în cazul marilor clienți corporate din marile tranzacții.

HP acorda aceleași prețuri partenerilor aflați în situații similare, în baza politicii de tratament echitabil față de parteneri. Urmând acest principiu, dacă HP decide să acorde prețuri speciale în cadrul unei categorii de parteneri definită în mod obiectiv, atunci HP va acorda aceleași prețuri speciale partenerilor aflați în situații similare, dacă partenerul a solicitat activ acest lucru.

În anul 2009, programul specific prin care HP putea acorda partenerilor preferați prețuri speciale pentru consumabile a fost Programul de livrări corporative (CSP). În cazul în care mai mulți parteneri eligibili solicitau CSP pentru același client sau în cazul în care clientul dorea să aibă mai mulți furnizori care să concureze, HP le oferea acestora aceleași condiții. Partenerii aveau libertatea de a-și evalua celelalte servicii logistice

¹⁹ După publicare, decizia va putea fi consultată la adresa:

[www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/bunuri de consum.](http://www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/bunuri_de_consum)

și financiare și de a-și diferenția oferta către client. Sub umbrela acestui program se derulau contractele CSP.

Obiectul plângerii a fost legat de CSP 13040 Petrom aferent anului 2009, care avea ca obiect consumabilele marca HP. Programul s-a derulat prin 4 societăți partenere HP, respectiv SC ISA SRL, SC KMP Vest SRL (KMP Vest), SC S&T România SRL și SC Be Proffice SA/RTC Proffice Experience SA (RTC Proffice).

Data de sfârșit a contractului ar fi trebuit să fie noiembrie 2009. Cu toate acestea, în data de 20 iunie 2009, cu aproximativ 5 luni înainte de data expirării, contractul CSP derulat prin cei 4 distribuitori a fost întrerupt iar, 2 zile mai târziu, în data de 22 iunie 2009, un nou contract identificat ca CSP 19964 Petrom a intrat în vigoare, dar numai printr-un singur distribuitor din cei 4, respectiv prin S&T.

În speța analizată, nu a intervenit vreo situație de anulare sau modificare a CSP, așa cum a fost stabilit prin prevederile programului. HP România a invocat faptul că, la baza deciziei de anulare a CSP Petrom 13040, a stat o motivație de natură comercială, desprinsă din interesele de afaceri ale HP. Cu toate acestea, analiza efectuată a infirmat această susținere a producătorului.

Prin urmare, comportamentul de refuz de a livra al HP România, manifestat prin întreruperea înainte de termen a CSP 13040 Petrom derulat prin cele 4 societăți partenere, respectiv ISA , KMP Vest, S&T și RTC Proffice, a fost considerat abuz de poziție dominantă care încalcă Legea concurenței, fără a intra însă sub incidența normelor comunitare de concurență.

Hewlett - Packard România SRL a fost sancționată cu amendă în cuantum de 2.966.516 lei (aproximativ 665.000 euro).

Concentrări economice

Dobândirea de către Banca Transilvania a controlului unic direct asupra Volksbank România²⁰

Studiu de caz

În decembrie 2014, în baza unui contract de vânzare-cumpărare de acțiuni, Banca Transilvania SA și BT Investments SRL au dobândit controlul unic direct asupra Volksbank România SA și, indirect, asupra Volksbank România Services SRL. După finalizarea operațiunii urma procesul de fuziune, ce a fost ulterior încheiat la data de 31.12.2015, prin absorbția Volksbank România de către Banca Transilvania.

Potrivit contractului, vânzătorii au dorit să își înceteze activitatea cât mai repede în România și au impus un mecanism contractual numit „lock box”, conform căruia transferul beneficiilor și al riscurilor cu privire la activitatea Volksbank România era considerat a avea loc de la semnarea contractului, întreprinderea achiziționată obligându-se să funcționeze în cursul obișnuit al activității, cu îndeplinirea unor parametri clari și cu anumite limite privind operațiunile excepționale. Pentru a se putea implica activ în crearea unei strategii noi de dezvoltare a activității de care să beneficieze, în primul rând, consumatorii, era necesar ca Banca Transilvania să aibă acces la toate informațiile privind activitatea bancară și portofoliile clienților, astfel încât să poată elabora o strategie coerentă bazată pe date concrete.

Având în vedere importanța realizării acestei tranzacții, atât pentru consumatori, cât și pentru evitarea unor pierderi ce ar fi putut avea un efect irecuperabil asupra Volksbank România, Banca Transilvania, în calitate de parte notificatoare, a depus la Consiliul Concurenței o cerere privind acordarea unei derogări de la prevederile legale, respectiv de la obligația de a nu pune în aplicare o operațiune de concentrare economică înainte de notificare și înainte de a fi declarată compatibilă cu un mediu concurențial normal.

În analiza cererii de derogare s-au avut în vedere și:

- situația financiară delicată a Volksbank, care ar fi afectat negativ toți partenerii săi contractuali, în mod deosebit consumatorii persoane fizice;
- creditele pentru segmentul consumatorilor persoane fizice acordate de Volksbank în CHF, care constituiau o parte importantă a portofoliului acesteia. Datorită fluctuației extreme a valorilor de schimb valutar CHF-RON, multe dintre aceste credite deveniseră neperformante, valoarea care trebuia rambursată crescând foarte mult în timp;
- faptul că Banca Transilvania dorea să vină în întâmpinarea acestui segment de consumatori cât mai curând, cu o soluție care să le permită să suporte în condiții decente sarcina rambursării creditelor;

²⁰ Decizia poate fi consultată la adresa:

www.consiliulconcurenței.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/servicii

- implicarea rapidă a Băncii Transilvania în identificarea soluției potrivite pentru consumatori se putea face numai prin obținerea derogării;
- suprapunerea limitată a activităților celor două întreprinderi pe piața serviciilor financiar-bancare (segmentele de retail, corporate și cel al investițiilor financiare);
- faptul că pe piața serviciilor imobiliare Grupul Bănci Transilvania a fost activ prin subsidiara sa BT Building a cărei cifră de afaceri a fost realizată, în principal, din tranzacțiile intra-grup;
- structura, post-concentrare, a pieței relevante. Astfel, părțile implicate urmau să dețină o cotă de piață, calculată în funcție de active, ce nu depășea 15%, fapt care nu indica eventuale probleme de concurență, ci dimpotrivă, creea premisele exercitării unei presiuni concurențiale mai puternice asupra agenților economici activi pe această piață.

Consiliul Concurenței a aprobat această cerere de derogare, prin emiterea unei decizii.

Validitatea operațiunii de concentrare economică prin care Banca Transilvania dobânda controlul direct asupra Volksbank România și, indirect, asupra Volksbank România Services, era condiționată de decizia pe care Consiliul Concurenței o va lua în urma analizei complexe pe baza datelor și informațiilor transmise în urma notificării.

Prin urmare, ulterior acordării derogării, Banca Transilvania a notificat operațiunea de concentrare economică. În urma analizei operațiunii notificate, Consiliul Concurenței a emis o decizie de neobiecțiune, constatând că, deși operațiunea cade sub incidența legii, nu există îndoieli serioase privind compatibilitatea cu un mediu concurențial normal.

Preluarea magazinelor NIC de către Mega Image²¹

Studiu de caz

În luna august 2015, Mega Image SRL a notificat operațiunea de dobândire a controlului unic asupra unor active aparținând General Nic Import Export SRL. Elementele de activ achiziționate au fost reprezentate de 2 magazine, care se încadrează în categoria celor de tip supermarket, respectiv: Magazinul Cotroceni și Magazinul Dorobanți.

Mega Image SRL (Mega Image) - achizitorul, face parte din grupul Delhaize, un grup internațional prezent în SUA, Indonezia și Europa (Belgia, Grecia și România), în principal, pe piața comerțului cu amănuntul de bunuri de consum curent, prin magazine de tip supermarket și magazine de proximitate. La nivelul anului 2014, în România, Mega Image își desfășura activitatea prin 410 magazine. În București funcționau 315 magazine, sub sigla „Mega Image”, de tip supermarket și sub sigla „Shop&Go” - magazine de proximitate.

²¹ Decizia poate fi consultată la adresa:

www.consiliulconcurentei.ro/documente_oficiale/concurență/decizii/bunuri_de_consum.

Operațiunea de concentrare economică analizată a avut impact asupra pieței comerțului cu amănuntul la nivel local și asupra pieței naționale a aprovizionării cu produse alimentare și nealimentare de consum curent.

Pe piața din amonte, a aprovizionărilor de produse de la furnizori, s-a constatat că indiferent de modalitatea de definire a acesteia, pe total achiziții sau pe categorii de produse, operațiunea notificată nu conduce la îngrijorări de natura concurențială.

În ceea ce privește piața de comercializare cu amănuntul, aceasta a fost definită ca fiind piața comerțului cu amănuntul de produse alimentare și nealimentare de consum curent prin magazine de tip hyper/supermarketuri, discounteri și alte magazine similare (cum ar fi magazinele de cartier/proximitate).

Cu referire la piața geografică, spre deosebire de alte cazuri similare ale autorității de concurență, delimitarea ariilor de captare s-a făcut pe o arie de maxim 10 minute de mers cu autoturismul în jurul fiecăruia dintre magazinele Nic, având în vedere următoarele considerente:

- suprafețele relativ mici ale magazinelor Nic, mai apropiate de limita inferioară a suprafeței în cadrul căreia sunt definite supermarketurile;
- suprafața relativ mică a magazinelor Mega Image, majoritatea acestora fiind apropiate de limita inferioară a suprafețelor obișnuite ale supermarketurilor;
- Mega Image operează în București 167 de magazine de proximitate Shop&Go, cu suprafețe destul de reduse;
- situația deficitară a spațiilor de parcare din zonele aglomerate, mai ales cele centrale din București și lipsa spațiilor de parcare dedicate magazinelor în cauză;
- din punct de vedere al consumatorilor, alegerea unui punct de vânzare se face în funcție de aprovizionarea pe care aceștia o caută; concurența dintre agenții economici se limitează la puncte de vânzare de proximitate în cazul achizițiilor de cantități mici și se exercită într-o rază mai mare pentru achiziții în cantități mai mari; ca atare, a fost luată în analiza mărimea achizițiilor realizate în magazinele Mega Image;
- gradul de penetrare al Mega Image din București care se bazează pe vizibilitatea conferită de extinderea mare a numărului de magazine din rețea.

Prin urmare, în cazul de față, evaluarea impactului concurențial al operațiunii a avut în vedere concurența manifestată în interiorul unei arii de captare de 10 minute de mers cu mașina în jurul fiecărui magazin Nic achiziționat.

Indiferent de modul de definire a pieței, respectiv cu sau fără includerea comerțului tradițional, în cazul unei singure piețe - și anume piața geografică definită pentru Nic

²² Str. Elefterie nr. 47-49, sector 5, București.

²³ Str. Av. Radu Beller nr. 5-7, sector 1, București.

Dorobanți - cotele de piață cumulate depășeau pragul de 20%, nivel de la care piețele sunt considerate afectate de o concentrare economică orizontală. Cu toate acestea, cotele de piață cumulate nu depășeau pragul de 40%, prag de la care legea instituie o prezumție cu privire la existența unei poziții dominante, iar cota de piață preluată de la Nic nu este semnificativă.

Totodată, autoritatea de concurență a analizat și faptul că entitatea rezultată urma să întâmpine concurența unor actori importanți - Carrefour, grupul Schwarz (Kaufland și Lidl), grupul Rewe (Billa și Penny), dar și deschiderile preconizate ale acestora pentru anul 2016.

Ca atare, în urma analizei operațiunii a rezultat ca aceasta nu ridică suspiciuni cu privire la compatibilitatea cu un mediu concurențial normal pe piețele analizate, iar Consiliul Concurenței a emis o decizie de neobiecțiune în acest caz.

Investigații sectoriale

Serviciile de catering și de handling²⁴

Studiu de caz Investigația sectorială a fost inițiată în anul 2014 și a avut ca obiectiv o mai bună cunoaștere a mecanismelor concurențiale existente pe piața serviciilor de catering și de handling aferente acestora pe Aeroportul Internațional „Henri Coandă” București-Otopeni și a identificării unor eventuale practici care pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea mediului concurențial.

La nivelul Uniunii Europene, serviciile de catering și serviciile de handling pentru catering sunt reglementate prin Directiva 96/67/CE din 15 octombrie 1996²⁵, prevederile acesteia fiind transpuse în legislația națională prin *Reglementarea aeronautică civilă română privind accesul pe piața serviciilor de handling la sol pe aeroporturi – RACR-APSH ediția 03/2007*²⁶ și prin *Reglementarea aeronautică civilă română privind autorizarea agenților aeronautici de handling – RACR-AD-AAH, ediția 1/2008*²⁷.

Reglementările în vigoare prevăd în sarcina aeroporturilor obligația de a garanta accesul la instalațiile proprii în mod echitabil și nediscriminatoriu tuturor prestatorilor de servicii de catering pentru aeronave și de servicii de handling aferente acestora, în măsura în care acestea le sunt necesare pentru desfășurarea activității²⁸.

²⁴ Raportul investigației poate fi consultat la adresa: www.consiliulconcurenței.ro/publicatii/rapoarte-diverse.

²⁵ Privind accesul pe piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității (JO L 272, 25.10.1996).

²⁶ Aprobata prin OMT nr.101/2007.

²⁷ Aprobata prin OMT nr.1245/2008.

²⁸ 50 RACR-APSH, ediția 03/2007, art.14.

Prezenta investigație a analizat mecanismele concurențiale existente la nivelul furnizorilor de servicii de catering și a celor de servicii de handling pentru catering, care operează la nivelul Aeroportului „Henri Coandă” București-Otopeni.

În urma analizei efectuate a rezultat că, în ceea ce privește piața produsului, cu toate că, în general, fiecare serviciu de handling la sol poate constitui o piață distinctă, în cazul serviciilor de catering și a celor de handling pentru catering, piața a fost definită cuprinzând ambele tipuri de servicii. Acest fapt se justifică prin aceea că majoritatea furnizorilor de servicii de catering pentru aeronave include în oferta prezentată companiilor aeriene și serviciile de handling asociate acestora. Mai mult decât atât și cererile venite de la companiile aeriene vizează achiziționarea ambelor tipuri de servicii la „pachet”.

În ceea ce privește piața geografică, aceasta este limitată la nivelul „Aeroportului Otopeni”, această sintagmă fiind folosită pentru toate rutele de zbor pentru care se asigură servicii de catering și servicii de handling pentru catering, de la caz la caz.

Așadar, a rezultat din analiză că piața relevantă este piața serviciilor de catering și de handling aferente acestora la nivelul Aeroportului Otopeni.

Furnizorii de servicii de catering și de handling aferente acestora care operează local la nivelul Aeroportului „Henri Coandă” București-Otopeni sunt întreprinderile Alpha Rocas S.A. și T.D.MACI S.R.L. Totodată, analiza a evidențiat faptul că furnizorii de servicii de catering pentru aeronave și de servicii de handling aferente acestora care activează la nivel local sunt în concurență directă cu prestatorii aflați pe aeroporturile de origine ale companiilor aeriene²⁹ și care furnizează acestora din urmă servicii de catering și de handling aferente acestora de tip dus întors (*back-catering*).

Din punct de vedere al mecanismelor concurențiale existente pe piața care a făcut obiectul investigației, au rezultat următoarele:

- Nu au fost identificate bariere semnificative de intrare pe piața serviciilor de catering și de handling aferente acestora la nivelul Aeroportului „Henri Coandă” București-Otopeni.
- Cu toate că analiza a evidențiat niveluri ridicate ale cotelor de piață pentru un furnizor de servicii de catering și de handling aferente acestora, Raportul a arătat că pe piața analizată nu se poate reține existența/posibilitatea creării sau consolidării poziției dominante a unei întreprinderi, întrucât furnizorii nu pot adopta un comportament independent față de clienți sau față de concurenți.

²⁹ Aeroport de origine = aeroport de pe care companiile aeriene decolează către alte destinații

Companiile aeriene sunt cele care decid asupra tipului de serviciu adoptat (catering oferit la nivel local sau *back-catering*), cât și a furnizorului de servicii de catering și de handling aferente acestora în funcție de dinamica pieței și de politica comercială de la momentul respectiv.

De asemenea, companiile aeriene dețin o putere de negociere suficient de mare în relația cu furnizorii, astfel încât acestea își pot schimba cu ușurință partenerii contractuali sau pot chiar favoriza intrarea pe piață a unor noi jucători. Acest lucru reprezintă o amenințare permanentă și credibilă la adresa furnizorilor de servicii de catering și de handling aferente acestora, existenți.

Așadar, ținând cont de cele de mai sus, în perioada 2009-2014, nu s-au identificat probleme de natură concurențială pe piața serviciilor de catering și de handling aferente acestora la nivelul Aeroportului Internațional „Henri Coandă” București Otopeni.

4.5. Cazuri soluționate în instanță

În anul 2015, **numărul dosarelor** în care Consiliul Concurenței a avut calitate procesuală și care au vizat domeniul concurenței a fost de 180. Aceste dosare au reprezentat 91% din totalul dosarelor instrumentate în instanță de instituție.

Procentul **hotărârilor irevocabile** (pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție), favorabile Consiliului Concurenței, a fost de 100%, **în creștere cu 4 p.p.** față de 2014. Totodată, în 2015, autoritatea de concurență a înregistrat un **procent al amenzilor menținute irevocabil de 82%, în creștere cu 15 p.p.** față de 2014.

Date privind dosarele Consiliului Concurenței instrumentate în instanță se regăsesc în Anexa nr. 13.2.

Prezentăm în continuare trei cazuri soluționate irevocabil în anul 2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Cazul Cartelul benzinei - MOL

Studiu de caz Prin Decizia nr. 97/2011, Consiliul Concurenței a constatat încălcarea de către societățile active pe piața distribuției carburanților auto, benzină și motorină, angro și cu amănuntul, din România, printre care și MOL ROMÂNIA PETROLEUM PRODUCTS SRL (MOL), a prevederilor naționale și comunitare de concurență, prin limitarea sau controlul producției, comercializării, dezvoltării tehnice sau investițiilor.

Autoritatea de concurență a considerat că discuțiile dintre întreprinderile implicate și corespondența asociată, ce au avut ca obiect renunțarea la comercializarea benzinei

Eco Premium, prezintă particularitățile unei înțelegeri și/sau practici concertate și demonstrează că părțile implicate au aderat la un plan comun de acțiune în vederea încetării comercializării benzinei Eco Premium, fiind în același timp conștiente de caracterul ilegal al acțiunilor întreprinse.

Împotriva deciziei Consiliului Concurenței, MOL a formulat acțiune în anulare, însă Curtea de Apel București a respins cererea reclamantei ca neîntemeiată, menținând integral decizia atacată, atât sub aspectul existenței faptei anticoncurențiale, cât și al individualizării sancțiunii aplicate.

Curtea a considerat că reclamanta a fost sancționată pentru fapte care aduc atingere normelor de concurență, avându-se în vedere acceptarea de către aceasta a participării sale la o practică concertată împreună cu mai multe întreprinderi, în sensul influențării pieței, prin eliminarea de pe aceasta a unui sortiment de benzină. Curtea de Apel București a stabilit că înțelegerea și/sau practica concertată de eliminare de la comercializare a Eco Premium a fost dovedită la standardul probatoriu necesar, documentele aflate la dosar demonstrând că întreprinderile s-au contactat reciproc și că, în fapt, au urmărit înlăturarea oricăror incertitudini legate de comportamentul lor viitor.

În ceea ce privește individualizarea sancțiunii aplicate, Curtea a apreciat că autoritatea de concurență a constatat în mod corect că înțelegerea anticoncurențială se încadrează în categoria faptelor de gravitate mare.

MOL a formulat recurs împotriva sentinței civile a Curții de Apel București, iar Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr.2706/2015, a menținut ca legală și temeinică Decizia Consiliului Concurenței nr. 97/2011 în ceea ce privește fapta și vinovăția întreprinderii, reducând cuantumul amenzii de la 80.267.746 lei, reprezentând 3% din cifra de afaceri realizată în anul 2010 la 64.214.197 lei, reprezentând 2,4% din cifra de afaceri realizată în 2010.

Cazul Înțelegeri verticale din domeniul farmaceutic – Mediplus

Studiu de caz

Prin Decizia nr. 98/2011, Consiliul Concurenței a constatat încălcarea normelor naționale și comunitare de concurență de către producătorii SC Bayer SRL și SC Sintofarm SA, precum și de către distribuitorii acestora, printre care și SC Mediplus Exim SRL (Mediplus), prin încheierea unor înțelegeri anticoncurențiale având ca obiect și ca efect restrângerea concurenței prin izolarea pieței românești și împiedicarea comerțului cu produse Bayer în alte piețe, inclusiv în cadrul pieței comune.

Autoritatea de concurență a considerat că acordurile încheiate de Bayer cu distribuitorii săi în perioada decembrie 2008 – martie 2009 conțin atât clauze de interzicere a

achizițiilor de produse Bayer din afara teritoriului României din alte surse decât Bayer, cât și de interzicere a exporturilor de produse Bayer în afara teritoriului României. Pentru a se asigura că cei șase distribuitori respectă cele două clauze, în contracte au fost introduse clauze de monitorizare a achizițiilor, a stocurilor și a vânzărilor de produse Bayer, precum și o clauză de sancționare a distribuitorilor în cazul în care aceștia nu și-ar fi respectat obligațiile asumate.

Mediplus a formulat acțiune în anulare a deciziei Consiliului Concurenței, însă Curtea de Apel București i-a respins cererea și a menținut decizia atacată, considerând că autoritatea de concurență a reținut corect săvârșirea faptelor anticoncurențiale de către Mediplus, apreciind totodată că sancțiunea aplicată a fost corect individualizată în raport de circumstanțele concrete ale cauzei, respectându-se totodată și principiul proporționalității. Curtea a considerat că autoritatea de concurență și-a întemeiat concluziile pe probe directe ale încălcării regulilor de concurență, reprezentate de contractele de distribuție Bayer-Mediplus, respectiv Sintofarm-Mediplus, în care clauzele anticoncurențiale explicite sunt consemnate în scris și au fost însușite de Mediplus, prin semnătură.

Împotriva sentinței pronunțate de Curtea de Apel București, Mediplus a formulat recurs.

Soluția instanței de fond a fost confirmată de Înalta Curte de Casație și Justiție, care a apreciat că prevederile anticoncurențiale din acordurile Mediplus cu Bayer și Sintofarm au fost corect analizate de prima instanță, obiectul și efectele lor fiind de natură să influențeze strategia comercială adoptată de întreprindere.

În ceea ce privește individualizarea sancțiunii, atât prima instanță, cât și instanța de control judiciar au apreciat că amenda Mediplus a fost aplicată corect, menținând integral cuantumul acesteia de 11.744.327 lei.

Cazul Abuzul de poziție dominantă al Poștei Române

Studiu de caz

Prin Decizia 52/2010, Consiliul Concurenței a constatat încălcarea normelor naționale și comunitare de concurență de către Compania Națională Poșta Română SA (CNPR) prin următoarele fapte de tratament discriminatoriu:

- tratamentul preferențial acordat întreprinderii Infopress Group SA în raport cu concurenții acestei întreprinderi;
- acordarea reducerilor tarifare în mod discriminatoriu pentru furnizarea a două servicii poștale.

Consiliul Concurenței a considerat că sunt întrunite suficiente elemente care să dovedească fără dubiu existența unei poziții dominante a CNPR pe fiecare din piețele

relevante identificate. Analiza autorității de concurență a inclus evoluția situației concurențiale pe piețele relevante din punct de vedere a structurii acestora, a barierelor la intrare pe acestea, precum și a următorilor factori: gradul de integrare verticală a CNPR, maturitatea pieței și gradul de diversificare a produselor, puterea de contracarare a cumpărătorilor, intervenția Statului Român (în principal, prin eliminarea plății TVA pentru serviciile ce formează piețele relevante).

CNPR a formulat acțiune în anulare a deciziei Consiliului Concurenței, iar Curtea de Apel București a anulat în parte decizia atacată în ceea ce privește cuantumul amenzii aplicate, pe care l-a redus de la 103.373.320 lei la 89.015.914 lei, confirmând existența faptei anticoncurențiale.

Împotriva acestei sentințe, Consiliul Concurenței și CNPR au formulat recurs, iar Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul declarat de CNPR și a admis recursul declarat de autoritatea de concurență, modificând sentința atacată în sensul respingerii acțiunii formulate de CNPR.

În ceea ce privește individualizarea sancțiunii aplicate CNPR, instanța supremă a apreciat că inexistența antecedentelor nu poate fi calificată circumstanță atenuantă, întrucât reprezintă o stare de normalitate. Adoptarea unui comportament corect pe piață este o obligație legală a oricărei întreprinderi care nu trebuie recompensată prin aplicare unei circumstanțe atenuante tocmai în acest sens.

Astfel, instanța supremă a menținut decizia Consiliului Concurenței în integralitatea ei - atât în ceea ce privește existența faptei anticoncurențiale, cât și cuantumul amenzii aplicate CNPR de 103.373.320 lei.

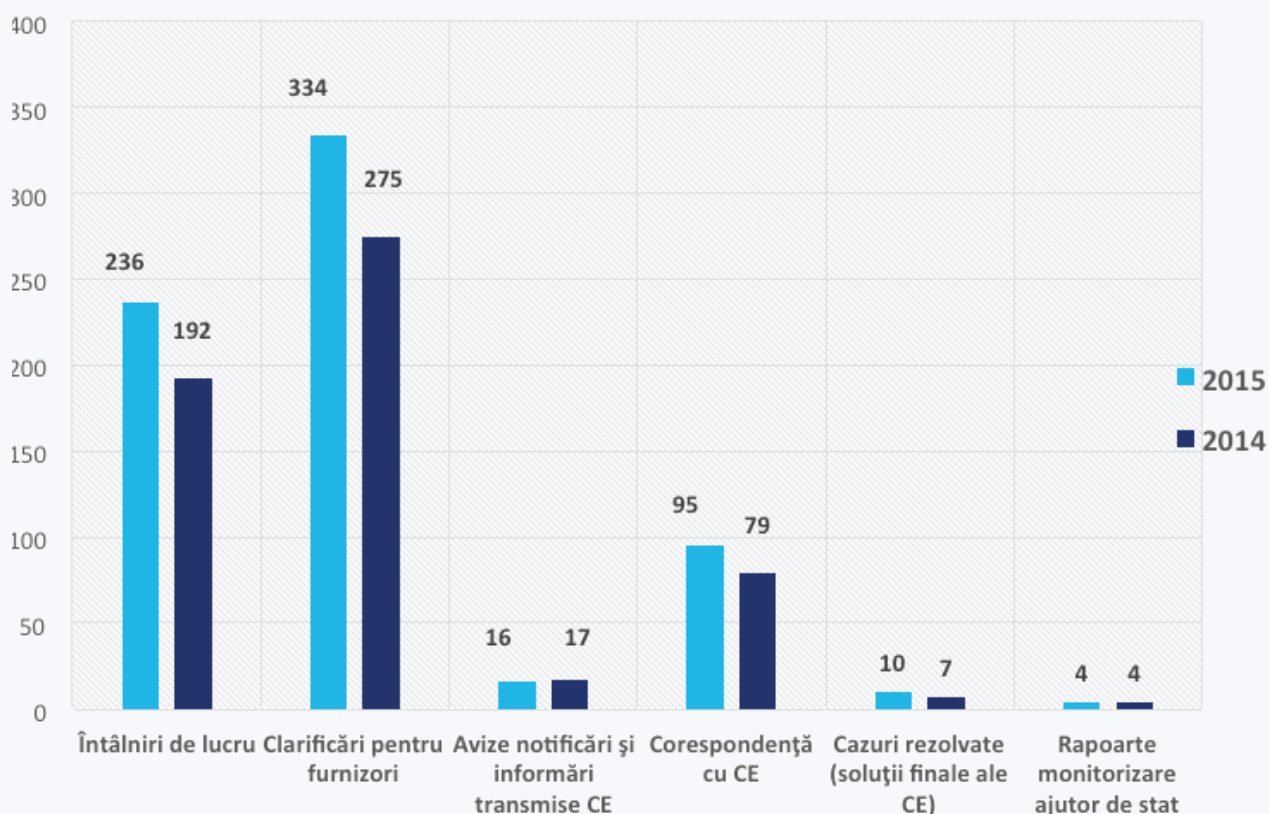
5. AJUTOR DE STAT

5.1. Rezultatele obținute în domeniul ajutorului de stat în anul 2015

Pentru o imagine de ansamblu a activității în domeniul ajutorului de stat desfășurată de Consiliul Concurenței, prezentăm în graficul următor principalele rezultate obținute în 2015, comparativ cu 2014.

Graficul 5.1.1. Date privind activitatea din domeniul ajutorului de stat, 2014-2015

Cele 10 cazuri de ajutor de stat finalizate de Comisia Europeană au fost:

- ▶ Schema de ajutor de stat pentru transportul combinat de tip RO-LA în România (autorizarea ajutorului de stat);
- ▶ Modificările schemei de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile prin certificate verzi (autorizarea ajutorului de stat);
- ▶ Ajutorul individual de salvare pentru Complexului Energetic Hunedoara (autorizarea ajutorului de stat);
- ▶ Prelungirea ajutorului pentru suportarea costurilor excepționale pentru închiderea minelor în România (autorizarea ajutorului de stat);
- ▶ 4 investigații privind contractele încheiate Hidroelectrica cu clienții săi (autorizarea ajutorului de stat);

- Investigația privind tarifele practicate de Hidroelectrica pentru SC Termoelectrica SA și Electrocentrale Deva SA (Complexul Energetic Hunedoara) (recuperarea ajutorului de stat);
- Micula vs. Statul Român (recuperarea ajutorului de stat).

Deciziile Comisiei Europene în domeniul ajutorului de stat, relevante pentru România, pot fi consultate la adresa [www.ajutordestat.ro/decizii ajutor de stat/decizii ale Comisiei Europene](http://www.ajutordestat.ro/decizii_ajutor_de_stat/decizii_ale_Comisiei_Europene).

În calitatea sa de autoritate de contact în raporturile cu Comisia Europeană, Consiliul Concurenței asigură aplicarea și respectarea, de către autoritățile publice și mediul privat, a regulilor în domeniul ajutorului de stat, precum și o comunicare eficientă cu forul comunitar.

În cele ce urmează, este prezentată sintetic o situație a cazurilor aflate în analiza Comisiei Europene pe parcursul anului 2015, comparativ cu anul anterior:

Nr. crt.	Indicatori	Rezultate 2014	Rezultate 2015
1.	Raportul dintre notificări și prenotificări	8/13	4/5
2.	Plângeri aflate în analiza Comisiei Europene	8	2
3.	Investigații aflate în analiza Comisiei Europene	8	4*
4.	Solicitări de informații suplimentare din partea Comisiei Europene pentru cazurile în lucru	35	70
5.	Solicitări de prelungire a termenelor de răspuns din partea autorităților române	9	10
6.	Pre-notificări la CE a căror durată depășește 12 luni până la notificare	7	1
7.	Notificări a căror durată depășește 12 luni până la emiterea deciziei Comisiei	1	1
8.	Investigații ale Comisiei a căror durată depășește 12 luni de la declanșare	8	2
9.	Cazuri de recuperare a ajutoarelor de stat dispuse de Comisie	-	2

* S-au mai aflat în lucru la Comisia Europeană două investigații preliminare privind posibilele ajutoare de stat acordate în favoarea CFR MARFĂ și Oltchim.

Numărul prenotificărilor și al notificărilor a scăzut în anul 2015, față de 2014, ca urmare a faptului că unele cazuri prenotificate au intrat în procedura de notificare, iar unele cazuri notificate au fost finalizate prin decizie de autorizare a ajutoarelor de stat acordate.

Prenotificările aflate în analiza Comisiei Europene în anul 2015 au fost:

- ▶ Intenția statului român de a majora capitalul social al CFR Călători pentru susținerea programului de investiții absolut necesare în asigurarea serviciilor de transport feroviar de călători la nivelul pieței (a cărei durată a depășit 12 luni de la pre-notificare);
- ▶ Proiectul „Platforma intermodală Galați – înlăturarea blocajelor majore prin modernizarea infrastructurii existente și asigurarea conexiunilor lipsă pentru rețeaua centrală Rhin-Dunăre-Alpi”;
- ▶ Centrala Eoliană Cogeașlac (ajutor pentru producerea de energie din surse regenerabile ce se notifică individual);
- ▶ Aeroportul Bacău - încredințarea unui serviciu de interes economic general, precum și investiții publice pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii aeroportuare;
- ▶ Măsuri de ajutor acordate în perioada 2007-2015 în favoarea CN Poșta Română SA.

Notificările aflate în analiza Comisiei Europene în anul 2015 au fost:

- ▶ Prelungirea ajutorului pentru suportarea costurilor excepționale pentru închiderea minelor în România – (cazul a fost finalizat prin autorizarea măsurii de către Comisia Europeană la sfârșitul anului 2015);
- ▶ Ajutorul de stat acordat Aeroportului „Transilvania” Tg. Mureș pentru prestarea serviciului de interes economic general de derulare a activităților conexe transportului aerian și realizarea de infrastructură aeroportuară;
- ▶ Notificarea individuală detaliată pentru Centrala Eoliană Fântânele Vest (a cărei durată depășește 12 luni);
- ▶ Ajutor de salvare pentru Complexul Energetic Hunedoara (cazul a fost finalizat prin autorizarea măsurii de către Comisia Europeană la sfârșitul anului 2015).

În 2015, s-au aflat în derulare următoarele investigații:

- ▶ Investigația privind facilitățile acordate ilegal de Aeroportul Timișoara în beneficiul Wizz Air (a cărei durată depășește 12 luni);
- ▶ Investigația privind un presupus ajutor de stat acordat de către Aeroportul Târgu Mureș companiilor Wizz Air și Ryanair;
- ▶ Investigația privind un presupus ajutor de stat acordat de Aeroportul Cluj-Napoca companiei Wizz Air;

- Investigația privind finanțarea aeroporturilor regionale (a cărei durată depășește 12 luni).

Totodată, s-au aflat în lucru la Comisia Europeană investigația preliminară din oficiu privind posibile măsuri de ajutor de stat în favoarea CFR Marfă, precum și investigația preliminară privind un potențial ajutor de stat în favoarea Oltchim (a cărei durată a depășit 12 luni)³⁰.

În vederea definitivării analizei notificărilor/prenotificărilor/investigațiilor/plângerilor aflate în atenția Comisiei Europene, s-a extins și numărul solicitărilor de informații din partea forului comunitar. Numărul de cereri de prelungire a termenelor de răspuns din partea autorităților române la solicitările Comisiei Europene a rămas aproape constant în condițiile în care numărul solicitărilor de clarificări din partea Comisiei s-a dublat.

Totodată, numărul plângerilor la Comisia Europeană privind posibile ajutoare de stat ilegale sau utilizate abuziv a scăzut, ca urmare, pe de o parte, a închiderii unora dintre cazurile de plângeri aflate în lucru și, pe de altă parte, ca urmare a deschiderii procedurii de investigație pe baza acestora.

Plângerile rămase în analiza Comisiei Europene pe parcursul anului 2015 au fost:

- plângerea privind un posibil ajutor de stat acordat CN Loteria Română SA;
- plângerea privind acordarea unui presupus ajutor de stat în favoarea SC Transport Urban SRL.

În contextul finalizării de către Comisia Europeană a unui număr de 6 investigații (5 privind tarifele preferențiale practicate de Hidroelectrica SA față de clienții săi și una privind cazul „Micula vs. România”), precum și a deschiderii, în anul 2015, a două noi investigații (privind un presupus ajutor de stat acordat de către Aeroportul Târgu Mureș companiilor Wizz Air și Ryanair și privind un presupus ajutor de stat acordat de Aeroportul Cluj-Napoca companiei Wizz Air), numărul total al investigațiilor derulate de executivul european în anul 2015 a fost de 4.

Comisia a emis două decizii de recuperare a ajutorului de stat (în cazul investigației ce vizează tarifele preferențiale practicate de Hidroelectrica S.A în cazul producătorilor

³⁰ În data de 8 aprilie 2016, Comisia Europeană a declanșat oficial procedura de investigație privind un potențial ajutor de stat în favoarea Oltchim.

termo și în cazul Micula vs. România), ca rezultat al investigațiilor declanșate în legătură cu presupuse ajutoare de stat ilegale, măsuri care s-au dovedit a fi incompatibile cu piața comună în urma analizei efectuate de experții europeni.

În anul 2015 au fost transmise Comisiei Europene informările, conținute în fișele de informații sintetice, aferente unui număr de 15 scheme de ajutor de stat exceptate de la notificare.

Comparativ cu măsurile de ajutor pentru care autoritățile române au apelat la procedura de notificare la Comisia Europeană (4 cazuri), în aceeași perioadă analizată, pentru un număr de 15 cazuri a fost utilizată exceptarea de la notificare pe categorii de ajutoare. Astfel, din totalul de 19 cazuri aflate în curs în anul 2015, 79% din acestea au fost acordate în temeiul *Regulamentului de exceptare pe categorii de ajutoare de stat*, înscriindu-se astfel în tendința recomandată de Comisia Europeană de creștere a responsabilității statelor membre în ceea ce privește elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor de sprijin, astfel încât, în perioada 2014-2020, circa 90% din volumul ajutoarelor de stat să fie reprezentat de ajutoarele exceptate de la obligația notificării.

5.2. Cazurile de ajutor de stat finalizate în anul 2015

În cele ce urmează, prezentăm cazurile de ajutor de stat pentru România, soluționate în anul 2015 de Comisia Europeană.

Cazurile privind contractele încheiate de Hidroelectrica cu clienții și furnizorii săi

Studiu de caz

Inițierea procedurii de investigație de către Comisia Europeană

În urma autosesizării și a unor plângeri primite, în aprilie 2012, Comisia Europeană a inițiat cinci investigații aprofundate distincte pentru a evalua dacă producătorul român de hidroenergie controlat de stat a achiziționat sau a vândut energie electrică la tarife preferențiale mai multor comercianți de energie electrică, clienți industriali și producători de energie electrică, cu scopul de a favoriza beneficiarii prin reducerea costurilor lor de funcționare, prin creșterea veniturilor acestora sau printr-o combinație a celor două elemente. În comunicat s-a mai precizat că Hidroelectrica este controlată de către statul român și există indicii potrivit cărora statul ar fi influențat deciziile de a încheia aceste contracte în condițiile date.

Investigațiile vizau contractele încheiate de către Hidroelectrica cu ArcelorMittal, ALRO Slatina, opt comercianți de energie electrică (Energy Holding, Luxten, Europec, Alpiq Romindustries, Alpiq Romenergie, Electrica, Electromagnetica, EFT România), doi producători termo (Electrocentrale Deva și Termoelectrica) și doi producători industriali (Elsid Titu și Electrocarbon Slatina).

Contractele încheiate de Hidroelectrica ce fac obiectul investigației

Hidroelectrica a încheiat cu presupușii beneficiari de ajutor un număr de 14 contracte. Dintre acestea, 9 contracte erau deja în vigoare în anul 2007, iar 5 contracte au fost semnate după aderarea României la UE (un contract cu Alpiq Romenergie, două contracte cu Electrica și două cu ArcelorMittal). Cele mai multe dintre contracte au fost semnate pe perioade lungi, între 5 și 10 ani.

Situația contractelor analizate de Comisie la momentul emiterii deciziilor era următoarea: numai contractul încheiat cu Alro Slatina era încă în vigoare. Celelalte contracte au fost: a) denunțate de administratorul judiciar al Hidroelectrica în timpul procedurii de insolvență din 2012; b) denunțate individual de către una din părțile contractuale (Luxten Lighting); c) au expirat (Electrocarbon, Electromagnetica și Elsid).

Referitor la contractele de cumpărare de energie electrică de la producătorii termo, Hidroelectrica a încheiat un contract cu Termoelectrica în anul 2008 și un contract cu Electrocentrale Deva în anul 2009, pentru o durată de 10 ani. Aceste contracte au fost reziliate de administratorul judiciar al Hidroelectrica în timpul procedurii de insolvență, la sfârșitul lunii august 2012.

Rezultatele evaluării Comisiei Europene

În cazul contractelor încheiate de Hidroelectrica cu Termoelectrica și Electrocentrale Deva, Comisia a constatat existența ajutorului de stat, a cărui compatibilitate trebuia evaluată.

Comisia a precizat că ajutorul acordat societății Termoelectrica și Electrocentrale Deva, sub forma unor venituri pentru operare, nu a fost condiționat de realizarea unei investiții specifice care să conducă la îmbunătățirea producției sau distribuției de energie electrică, nu a constituit o măsură necesară și proporțională și nu a servit unui obiectiv de interes comun al Uniunii. Autoritățile române nu au oferit motive temeinice pe baza cărora ajutorul să poată fi considerat compatibil cu piața internă și nici Comisia nu a identificat un posibil temei pentru compatibilitate.

În cazul contractelor de vânzare de energie electrică încheiate de Hidroelectrica cu clienții săi (ALRO, ArcelorMittal, traderi și alți producători industriali), Comisia a considerat că aceste contracte nu implică ajutoare de stat.

Concluzia finală a Comisiei Europene

Procedura oficială de investigare s-a încheiat în luna aprilie 2015, în cazul contractelor încheiate de Hidroelectrica cu producătorii termo, respectiv în luna iunie 2015, în ceea ce privește restul contractelor investigate, prin emiterea a două decizii, după cum urmează:

- Decizia Comisiei Europene³¹ privind tarifele plătite de Hidroelectrica din România către S.C. Termoelectrica S.A. și S.C. Electrocentrale Deva S.A. – SA.

S-a stabilit că sunt implicate măsuri de ajutor de stat incompatibile cu piața internă, ajutorul trebuind a fi recuperat împreună cu dobânzile aferente, în vederea anulării avantajului acordat beneficiarilor de ajutor de stat și a restabilirii situației existente pe piață înainte de acordarea ajutorului. Drept urmare, beneficiarul ajutorului de stat incompatibil, Complexul Energetic Hunedoara, a rambursat ajutorul primit în contul Ministerului Energiei.

- Decizia Comisiei Europene³² privind tarifele aplicate de Hidroelectrica S.A. față de S.C. ArcelorMittal Galați, S.C. Alro S.A., S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L., S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L., S.C. Energy Financing Team România S.R.L.(EFT), S.C. Electrica S.A., S.C. Electromagnetica S.A., S.C. Energy Holding S.R.L., S.C. Europec S.A., S.C. Luxten Lighting Group S.A., S.C. Electrocarbon S.A. și S.C. Elsid Titu S.A.

Comisia a concluzionat că în contractele încheiate de Hidroelectrica cu producătorii industriali și comercianții de energie electrică, nu sunt implicate ajutoare de stat.

Schema de ajutor de stat pentru transportul combinat de tip RO-LA în România

Studiu de caz

În noiembrie 2014, România a notificat Comisiei Europene o schemă de ajutor de stat pentru transportul combinat de tip Ro-La³³, al cărei obiectiv este reducerea efectelor negative produse de transportul rutier asupra mediului, prin atragerea mărfurilor către sistemul de transport combinat de tip Ro-La, având ca efect reducerea emisiilor de CO2 provenite de la vehiculele rutiere.

³¹ C(2015) 2648 final din 20.04.2015.

³² C(2015) 3919 final din 12.06.2015.

³³ Transportul de tip Ro-La înseamnă transportul camioanelor pe calea ferată în vagoane cu platformă joasă; camioanele urcă pe platformă la începutul călătoriei pe calea ferată și coboară de pe platformă la sfârșitul călătoriei.

Această măsură vizează operatorii de transport feroviar, bugetul estimat al schemei fiind de 115 milioane lei. Numărul estimat de beneficiari variază de la 11 la 20 de întreprinderi.

Ajutorul va fi acordat sub formă de subvenție, în mai multe tranșe nerambursabile a căror valoare va fi stabilită în cadrul unor sesiuni anuale în conformitate cu bugetul Fondului pentru Mediu, pentru o perioadă de trei ani.

Subvenția se acordă operatorului de transport feroviar, sub formă de grant, în cuantum de până la 60%³⁴ din costul total al transportului pe calea ferată inclus în transportul combinat de tip Ro-La (60% din prețul fără TVA al facturii emise de operatorul feroviar societății de transport rutier).

Comisia observă în acest sens că schema de ajutor notificată nu prevedea obligația explicită a beneficiarilor de a transfera ajutorul către utilizatorii finali. Cu toate acestea, autoritățile române susțin că, în cursul procedurii de atribuire, autoritatea finanțatoare va verifica dacă proiectele îndeplinesc următoarele cerințe: beneficiarii demonstrează că există perspective reale de menținere a traficului transferat către calea ferată și că ajutorul conduce efectiv la transferul modal dinspre transportul rutier către transportul feroviar.

Având în vedere că piața de transport feroviar de marfă din România este deschisă concurenței și că transportul rutier exercită o presiune concurențială asupra serviciilor de transport Ro-La, alegerea între transportul rutier și transportul combinat Ro-La va depinde în cele din urmă de prețurile cerute de beneficiarii schemei - transportatorilor rutieri, tarife care vor trebui să reflecte întreaga valoare a ajutorului, pentru a putea atrage transportatorii rutieri către transportul combinat Ro-La.

Schema, autorizată de Comisia Europeană prin decizia nr. C(2015)2584 final/22.04.2015, urmează a fi pusă în aplicare, după asigurarea fondurilor necesare pentru derularea acesteia, de la bugetul de stat prin bugetul Administrației Fondului pentru Mediu, autoritate publică centrală care are calitatea de furnizor al măsurii de sprijin.

³⁴ Comisia Europeană a apreciat calitatea argumentelor tehnice aduse de autoritățile române în susținerea schemei propuse, aprobând un nivel al intensității de 60% a ajutorului de stat (reglementările europene aplicabile permit un nivel de maxim 30%).

Modificări ale schemei de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile prin certificate verzi

Studiu de caz

În martie 2014, România a notificat mai multe modificări aduse schemei de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi, schemă ce aprobată de Comisie în 2011.

Sistemul român de sprijin pentru energia din surse regenerabile are la bază certificatele verzi pe care statul le acordă în mod gratuit producătorilor de energie electrică din surse regenerabile și obligația impusă furnizorilor de energie electrică de a cumpăra un anumit număr de certificate verzi.

Numărul de certificate verzi acordate producătorilor de energie electrică din surse regenerabile diferă în funcție de tehnologia de producție utilizată. Numărul de certificate verzi pe care furnizorii trebuie să le achiziționeze este calculat de autoritatea de reglementare în domeniul energiei pe baza cotelor stabilite de lege. Legea prevede un preț maxim și un preț minim pentru certificatele verzi (55 EUR și, respectiv, 27 EUR, indexate anual). Dacă nu își îndeplinește obligația, furnizorul trebuie să plătească o penalitate (de 110 euro) pentru fiecare certificat lipsă. Sumele strânse în fondul de penalități nu sunt redistribuite în sistem, ci sunt utilizate pentru acordarea de subvenții către persoanele fizice/juridice care instalează sisteme de producere a energiei electrice din surse regenerabile la scară foarte mică, în temeiul regulilor *de minimis*.

Certificatele verzi se tranzacționează pe piața certificatelor verzi, indiferent de tipul de energie electrică pentru care au fost acordate. Operatorul pieței certificatelor verzi (OPCOM) stabilește prețul de echilibru și numărul de certificate verzi care pot fi tranzacționate pe baza ofertelor de vânzare și a ofertelor de cumpărare primite, iar fluxurile financiare se produc în mod direct între vânzători și cumpărători

Modificările notificate se referă la:

- amânarea temporară, până în 2017-2018, a tranzacționării unei părți din certificatele verzi acordate pentru anumite tehnologii;
- limitarea activității de acreditare a producătorilor de energie electrică la nivelul anual stabilit de Guvern pe baza unui program național conceput pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020;
- introducerea posibilității ca operatorii de rețea să solicite garanții financiare în vederea racordării la rețea;
- tranzacțiile de pe piața centralizată (OPCOM) permise numai producătorilor de energie electrică din surse regenerabile și furnizorilor obligați să le achiziționeze;

- neacordarea de sprijin centralelor electrice fotovoltaice care sunt instalate pe terenuri utilizate în agricultură la sfârșitul anului 2013;
- neacordarea de sprijin pentru energia electrică livrată în rețea în plus față de cantitățile orare transmise de producători Operatorului de Transport și de Sistem;
- revizuirea anuală a cotelor de energie electrică din surse regenerabile de energie;
- termenul de valabilitate a certificatelor verzi a fost redus de la 16 luni la 12 luni.

Comisia a decis să nu ridice obiecțiuni cu privire la ajutor pe motiv că acesta este compatibil cu piața internă.

Ajutorul de salvare pentru Complexul Energetic Hunedoara

Studiu de caz

Complexul Energetic Hunedoara (CEH) este un producător de energie electrică și termică de stat, cu sediul în Petroșani. CEH are o cotă de piață de aproximativ 5 % pe piața românească a producerii de energie electrică, fiind singurul producător important de energie electrică în centrul și nord-vestul României.

CEH este cea mai mare companie din județul Hunedoara și încetarea activității acesteia ar duce la o creștere a ratei șomajului în zona. Societatea este singura sursă de căldură pentru municipiul Deva și orașele situate în zona Văii Jiului. O încetare a activității sale ar afecta obligația de serviciu public de furnizare a căldurii către gospodăriile populației care îi sunt încredințate în mod oficial. CEH utilizează cărbunele greu pentru a produce energie electrică și, de asemenea, cogenerează căldură pentru orașele din jur.

În martie 2015, autoritățile române au transmis Comisiei Europene documentația de notificare a unui ajutor de stat individual de salvare pentru CEH, în valoare de până la 167.000.000 lei. Perioada de acordare a ajutorului este de 6 luni, sub formă de împrumuturi în tranșe, purtătoare de dobândă.

Conform regulilor comunitare, există obligația CEH ca, în termen de 6 luni de la acordarea ajutorului, să prezinte un plan de restructurare (de notificat Comisiei Europene în vederea autorizării) care să asigure viabilitatea pe termen lung sau un plan de lichidare ori dovada că împrumutul a fost rambursat integral.

În data de 21.04.2015, Comisia Europeană a autorizat³⁵ ajutorul de stat, condiționat de separarea legală a minelor de cărbune și de notificarea unui plan de restructurare de îndată ce există indicii că ajutorul de salvare nu poate fi restituit în intervalul legal de 6 luni de la autorizare.

³⁵ Prin Decizia nr. C(2015) 2652 final.

Prelungirea ajutorului pentru suportarea costurilor excepționale pentru închiderea minelor în România

Studiu de caz

În februarie 2012, Comisia Europeană a autorizat ajutorul de stat pentru închiderea minelor de cărbune necompetitive din cadrul Companiei Naționale a Huilei Petroșani (în prezent Societatea Națională pentru Închideri Mine Valea Jiului SA– SNIMVJ).

Prin această decizie, Comisia a aprobat ajutorul de stat pentru lichidarea ordonată a activităților de exploatare minieră ale unităților de producție Petrila, Paroșeni și Uricani.

Unitățile de exploatare minieră au fost ulterior transferate SNIMVJ, în scopul punerii în aplicare a planului de închidere. Ajutorul de stat urma să fie acordat anual până la 31 decembrie 2018.

Un quantum de 784 de milioane lei a fost autorizat pentru acoperirea pierderilor aferente producției până la încetarea activităților de exploatare în cele trei unități de producție și 385 de milioane lei pentru acoperirea costurilor excepționale.

Lucrările legate de închiderea lucrărilor subterane și a lucrărilor miniere, precum și de măsurile de siguranță și de recultivare a solurilor de suprafață au înregistrat întârzieri din diferite motive, precum: înființarea cu întârziere a societății care să implementeze planul de închidere și lucrările aferente, unele părți din proiectul tehnic pentru lucrări au trebuit reproiectate întrucât s-a constatat că nu erau adecvate sau probleme cu drepturile de proprietate asupra terenurilor de suprafață.

Din această cauză, lucrările subterane au putut începe abia la sfârșitul anului 2013. Totodată, a fost necesară păstrarea unei părți a personalului pentru o perioadă mai lungă de timp, ceea ce a condus la o redistribuire a costurilor excepționale suportate pentru angajați și protecție socială. În plus, sumele alocate pentru aceste costuri trebuie adaptate pentru a se ține cont de noile dispoziții legislative privind protecția socială care au intrat în vigoare între timp în România.

În august 2015, a fost transmisă la Comisia Europeană notificarea intenției de modificare a ajutorului de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive din cadrul SNIMVJ. Propunerile de modificare a ajutorului de stat se referă la modificarea ajutorului de stat pentru acoperirea costurilor excepționale, respectiv:

- prelungirea perioadei de acordare a ajutorului până în anul 2019;
- redistribuirea valorii ajutorului de stat.

Celelalte condiții de acordare a ajutorului au rămas nemodificate.

Autoritățile române vor suspenda plata ajutorului în cazul în care beneficiarul are încă la dispoziție un ajutor ilegal anterior, declarat incompatibil printr-o decizie a Comisiei, până când acesta rambursează sau plătește într-un cont blocat valoarea totală a ajutorului ilegal și incompatibil și dobânda de recuperare aferentă.

În data de 13 noiembrie 2015, Comisia Europeană a autorizat³⁶ modificarea ajutorului de stat pentru închiderea minelor de cărbune necompetitive pentru SNIMVJ.

Cazul Micula

Studiu de caz

Scurt istoric

La 1 februarie 1993, România a semnat *Acordul European care instituie o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele sale membre, pe de altă parte*. În cadrul acestui acord, România era obligată să respecte normele privind ajutoarele de stat încă dinaintea aderării la UE.

În anul 1998, România a instituit o schemă de ajutor de stat pentru atragerea investițiilor în regiunile defavorizate, măsură care asigura, printre alte facilități, scutiri de taxe și scutiri sau restituiri de taxe vamale cu privire la materiile prime. Perioada de valabilitate a schemei a fost de 10 ani, începând de la data la care o regiune a fost desemnată oficial ca fiind dezavantajată. Ca parte a procesului de aderare la UE și pentru a alinia schemele sale incompatibile de ajutor de stat cu normele comunitare privind ajutorul de stat, în anul 2005, România a eliminat cea mai mare parte dintre facilitățile menționate³⁷.

Deciziile Comisiei Europene și ale Tribunalul arbitral³⁸

Decizia Tribunalul arbitral din decembrie 2013 a constatat că, prin închiderea unei scheme de stimulare a investițiilor în 2005, cu patru ani înainte de expirarea acesteia, prevăzută pentru anul 2009, România a încălcat un tratat bilateral de investiții între România și Suedia. Tribunalul arbitral a dispus ca România să compenseze reclamanții, cei doi investitori cu cetățenie suedeză, întrucât acești nu au beneficiat în întregime de schema de sprijin în cauză.

³⁶ Prin Decizia C(2015) 8066 final.

³⁷ s-a păstrat, până la data de expirare a statutului de zonă defavorizată, ajutorul de stat regional pentru investiții sub formă de scutire la plata impozitului pe profit.

³⁸ constituit pe lângă Centrul Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (ICSID).

În urma unei investigații aprofundate, inițiate în anul 2014, Comisia Europeană a considerat că plata unei compensații de către România, în favoarea celor doi investitori suedezi și a câtorva dintre companiile pe care le controlează, încalcă normele UE privind ajutoarele de stat. Beneficiarii trebuie să ramburseze astfel toate sumele deja primite în baza hotărârii ICSID.

Situația actuală

România a executat hotărârea arbitrală până în luna martie 2015 (prin compensația legală din ianuarie 2014, prin executarea silită a conturilor Ministerului Finanțelor Publice în ianuarie și februarie 2015 și prin virarea sumelor rămase în contul deschis la trezorerie); compensația legală din ianuarie 2014 face obiectul unei proceduri judiciare aflată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, după ce Curtea de Apel Oradea a anulat-o.

Cei cinci beneficiari ai hotărârii arbitrale (societățile Multipack SRL, Starmill SRL, European Food SA și persoanele fizice Ioan Micula și Viorel Micula) nu recunosc modalitățile de stingere a obligațiilor descrise mai sus. De aceea, aceștia continuă încercările de a obține executarea silită a României în jurisdicții, precum: Statele Unite ale Americii, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Regatul Belgiei, Franța și Luxemburg.

Prin Decizia Comisiei Europene din 30 martie 2015, act care a fost atacat la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, România a fost obligată să recupereze sumele plătite în legătură cu hotărârea arbitrală și să nu facă alte plăți în legătură cu aceasta. În prezent, Agenția Națională de Administrare Fiscală are de recuperat, prin executare silită, de la societățile Multipack SRL, Starmill SRL, European Food SA, Scandic Distilleries SA, Transilvania General Import-Export SRL, European Drinks SA, Rieni Drinks SA, West Leasing Int. SRL și de la persoanele fizice Ioan Micula și Viorel Micula suma de aproximativ 380.000.000 lei (debit inițial), plus dobânzile aferente (20.000.000 lei).

În al doilea dosar arbitral, aflat pe rolul Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investiții, reclamanții și alte două societăți controlate de Ioan Micula și Viorel Micula au solicitat Tribunalului arbitral să decidă măsuri provizorii urgente împotriva României, deoarece riscă să intre în faliment datorită măsurilor de executare silită demarate de România.

5.3. Consiliul interministerial în domeniul ajutorului de stat

Pentru a contribui la realizarea politicii din domeniul ajutorului de stat și în scopul asigurării unei poziții solide a României în relația cu Comisia Europeană în acest domeniu, Guvernul României a decis în anul 2010 constituirea Consiliului interministerial pentru aplicarea politicii în domeniul ajutorului de stat (CIAS).

Principalele atribuții ale CIAS constau în asigurarea aplicării coerente și unitare a politicii specifice acestui domeniu, alături de monitorizarea îndeplinirii angajamentelor asumate de către România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene. Aceste activități se realizează cu aportul nemijlocit al Consiliului Concurenței, ca autoritate de contact între Comisia Europeană și instituțiile implicate în procedurile din domeniul ajutorului de stat, competență stabilită prin legislația națională specifică.

CIAS este alcătuit din reprezentanți ai autorităților publice centrale cu competențe în sfera ajutorului de stat și prezidat de un Consilier de Stat din aparatul propriu de lucru al Primului-Ministru.

Secretariatul CIAS este asigurat de către Consiliul Concurenței care organizează întâlniri, ori de câte ori este necesară discutarea și clarificarea problemelor punctuale referitoare la: măsurile de ajutor de stat existente în România, cazurile de ajutor de stat aflate în analiza Comisiei Europene, precum și la orice alte aspecte cu privire la acest domeniu.

În anul 2015, au fost organizate trei reuniuni ale CIAS, principalele subiecte dezbătute fiind:

- stabilirea ordinii de prioritate a cazurilor naționale de ajutor de stat aflate în analiza Comisiei Europene;
- pregătirea accesării fondurilor europene în perioada de programare 2014-2020, inclusiv condiționalități ex-ante pentru noua perspectivă financiară;
- intrarea în vigoare a modificărilor legislative privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat;
- analiza gradului de utilizare a bugetului alocat schemelor de ajutor de stat și *de minimis* în vigoare.

6. ADAPTAREA CADRULUI LEGISLATIV LA REGULILE DE CONCURENȚĂ

Adoptarea și implementarea de reglementări care mențin sau dezvoltă bariere în calea liberei concurențe pe piață sau care favorizează comportamentele anticoncurențiale ale întreprinderilor au un efect nociv asupra dezvoltării economice și asupra bunăstării consumatorilor.

Din aceste motive, Consiliul Concurenței acționează pentru a compatibiliza cadrul legislativ cu prevederile de concurență, prin următoarele mijloace:

- emite **avize obligatorii și puncte de vedere** asupra proiectelor de acte normative cu potențial efect anticoncurențial;
- din **proprie inițiativă, susține modificarea** prevederilor anticoncurențiale din cadrul reglementărilor în vigoare sau aflate încă în stadiu de proiect.

Efficientizarea acestei activități presupune îmbunătățirea colaborării instituționale, în special în relația cu factorii de reglementare. În anul 2015, a fost încheiat protocolul de colaborare cu Camera Deputaților în baza căruia a fost instituționalizată poziția de consilier onorific permanent al Consiliului Concurenței la cabinetul președintelui Camerei Deputaților. De asemenea, Consiliul Concurenței beneficiază de calitatea de invitat la toate ședințele pregătitoare de Guvern.

În anul 2015, Consiliul Concurenței a emis **8 avize** referitoare la acte normative inițiate de Guvern. Au fost formulate, totodată, **51 puncte de vedere și 92 opinii** cu privire la acte normative inițiate de Guvern și la propuneri legislative inițiate de Parlament.

În ceea ce urmează, menționăm **câteva exemple de proiecte de acte normative** pe care Consiliul Concurenței le-a avut în analiză în anul 2015 din perspectiva compatibilizării acestora cu regulile de concurență:

- *3 propuneri legislative pentru modificarea Legii nr. 51/2006 privind serviciile publice comunitare*

Cu privire la prima propunere legislativă, punctul de vedere al Consiliului Concurenței a fost că această modificare „*contravine prevederilor legale în domeniul protecției concurenței și al ajutorului de stat, permițând distorsionarea concurenței prin includerea în cadrul unei excepții prevăzute de Legea nr.51/2006 a operatorilor economici care se află în raporturi contractuale de asociere cu beneficiarul serviciului de utilități publice. S-a apreciat că operatorul trebuie selectat în condiții de transparență și nediscriminare, iar încredințarea directă a serviciului - prin prelungirea contractelor aflate în derulare - înseamnă că prețul rezultat nu s-a format liber, fapt ce ar duce la o închidere a pieței și prelungirea manifestării unor condiții de monopol. De asemenea, prelungirea contractelor ar conduce și la suspiciunea existenței unui ajutor de stat*”.

Punctul de vedere al Consiliului Concurenței a fost luat în considerare, proiectul de act normativ fiind respins.

Cu privire la a doua propunere legislativă, în cadrul punctului de vedere al Consiliului Concurenței a fost exprimată următoarea poziție:

„Propunerea legislativă prezentată are impact neactiv asupra mediului concurențial de pe piețele serviciilor comunitare de utilități publice și de pe alte piețe ale serviciilor publice.

Completarea propusă conduce la lărgirea sferei entităților care pot beneficia de acordarea gestiunii directe a serviciilor de utilități publice, prin introducerea societăților comerciale cu capital integral al unităților administrativ teritoriale și lărgirea sferei serviciilor publice comunitare înființate ulterior de acestea.

De asemenea, există riscuri concurențiale atunci când există o cumulare a funcției de operare și a celei de reglementare, ambele, în această ipoteză fiind asigurate de unitatea administrativ-teritorială”.

Punctul de vedere al Consiliului Concurenței a fost luat în considerare atât de către Guvern, cât și de către Parlament.

De asemenea, a fost analizată o altă propunere legislativă, ce viza lărgirea sferei modalităților de delegare a serviciilor de utilități publice, prin includerea „gestiunii indirecte”, ca o nouă modalitate de încredințare a serviciilor, lărgirea sferei întreprinderilor care pot beneficia de atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice și lărgirea sferei situațiilor în care se poate delega în mod direct gestiunea serviciilor, către operatorul înființat de autoritățile administrației publice locale, prin atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice.

Consiliul Concurenței a apreciat că amendamentele aduse au impact negativ asupra mediului concurențial și posibil asupra normelor în materia ajutorului de stat. Deși raportul comisiei a fost de adoptare cu amendamente, legea a fost respinsă de Camera Deputaților.

- *proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 46/2008 (Codul silvic)*

Consiliul Concurenței a comunicat și susținut punctul său de vedere în fața comisiilor parlamentare. Întrucât punctul de vedere nu a fost luat în considerare în cursul

dezbatelor parlamentare, a fost transmis Președintelui României, care a formulat cerere de reexaminare. Cererea a fost respinsă ulterior de Parlament.

- *proiectul de Lege privind accesul la resursa de lemn pentru firmele mici și mijlocii*

Conform opiniei Consiliului Concurenței adresată Comisiei pentru Agricultură din Camera Deputaților, proiectul de lege conținea prevederi care restricționau accesul unor operatori economici la resursele de materii prime (masă lemnoasă) vândute prin licitație sau negociere din pădurile proprietate publică a statului.

Practic, prin propunerea legislativă se limita posibilitatea de participare la licitație, impunându-se, totodată, un prag stabilit fără o fundamentare riguroasă, fapt ce constituia o discriminare sancționată de Legea concurenței.

În plus, criteriul de selectivitate, propus de proiectul de lege pentru cumpărătorii masei lemnoase ar fi asigurat un avantaj economic din partea statului anumitor societăți comerciale, susceptibil de a avea caracterul unui ajutor de stat.

Pe baza raportului negativ adoptat, ce a preluat argumentele invocate de Consiliul Concurenței, Camera Deputaților a respins proiectul de lege în luna decembrie 2015.

- *proiectul de Lege privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje*

Consiliul Concurenței a sprijinit Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în efortul acestei autorități de aliniere a activităților economice de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje la principiile economiei de piață, inclusiv prin transmiterea unor propuneri de completare și modificare a proiectului de *Lege privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje*, care a fost adoptat, devenind Legea nr. 249/2015.

Consiliul Concurenței și-a exprimat încrederea că legislația secundară ce va fi elaborată pentru aplicarea prevederilor acestui act normativ va asigura un cadru legal echitabil și pro-concurențial în domeniul serviciilor prestate în vederea gestionării ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, inclusiv prin respectarea următoarelor principii:

- reglementarea nu trebuie să ridice bariere administrative la intrarea pe piață, orice întreprindere (producător, distribuitor, organizație colectivă), indiferent de forma sa de organizare, să poată acționa pe piață/pe orice segment de piață, inclusiv în ceea ce privește colectarea deșeurilor respective de la populație;
- menținerea fluxurilor economice implicate în afara sferei serviciului public de salubritate a localităților.

7. PROMOVAREA REGULILOR DE CONCURENȚĂ

Comunicare publică

Acțiunile Consiliului Concurenței, regulile necesare pentru asigurarea unui mediu de afaceri concurențial, dar și măsurile de prevenire a practicilor anticoncurențiale au fost promovate, în 2015, în cadrul a **48 de evenimente**, dintre care 2 au fost conferințe de presă organizate de autoritatea de concurență.

Numărul de apariții în presa centrală a fost, în 2015, de 2.430 (față de 1.690 în 2014), din care 1059 la TV, 340 la radio și 1.031 în presa scrisă. De asemenea, au fost transmise 44 de comunicate de presă.

Pe parcursul anului 2015, au fost înregistrate 24 de solicitări de informații de interes public. În ceea ce privește petițiile primite, care nu au fost de competența autorității române de concurență și care au fost redirecționate către alte instituții și autorități, în 2015, au fost înregistrate 8 astfel de cazuri.

Utilizarea site-urilor gestionate de autoritatea de concurență s-a intensificat, în 2015, astfel:

- site-ul oficial al instituției (www.consiliulconcurentei.ro) a fost accesat de 161.037 ori, în creștere cu 12% față de 2014;
- pagina de internet a Rețelei de Ajutor de Stat (www.ajutordestat.ro) a contribuit la îndeplinirea rolului instituției de punct național de informare în domeniu, aceasta fiind accesată de 28.574 ori;
- pagina de internet dedicată Modulului de Clementă (www.clementa.ro) a fost accesată de 3.286 ori, în creștere cu 51% față de 2014;
- pagina dedicată Consiliului de supraveghere în domeniul feroviar (www.consiliulferoviar.ro) a fost accesată de 2.084 ori, în creștere cu 76% față de 2014.

Evoluția numărului de apariții în presă, al comunicatelor de presă, al cererilor privind informațiile de interes public, precum și cel al petițiilor/cererilor redirecționate către instituțiile competente sunt prezentate în Anexa 13.4. Statistici privind activitatea de comunicare.

Centrul de studii în dreptul concurenței

Centrul de studii în dreptul concurenței este o unitate de cercetare științifică, ce funcționează în cadrul Facultății de Drept a Universității din București. Centrul a fost înființat în 2011 în baza unei convenții încheiate între Consiliul Concurenței și Facultatea de Drept a Universității din București și își propune promovarea cercetării științifice în domeniul dreptului concurenței. În acest scop, centrul organizează seminarii, dezbateri, conferințe, colocvii și simpozioane, la care participă, alături de specialiști români sau străini, studenți și masteranzi. În anul 2015, au fost organizate două conferințe:

- Reforma legislativă din România privind ajutorul de stat;
- Implementarea politicilor de concurență ale Uniunii Europene.

Prezentarea Raportului anual 2014 al Consiliului Concurenței

Pe 16 aprilie 2015, a avut loc, la București, evenimentul de lansare a **Raportului de activitate al Consiliului Concurenței pe anul 2014**.

Dezbaterile din cadrul conferinței au fost organizate în două paneluri: asigurarea transparenței acordării ajutoarelor de stat în România în contextul evoluțiilor legislative comunitare și programul de clemență și alte mijloace eficiente de combatere a licitațiilor truate și fraudelor în sistemul achizițiilor publice.

La eveniment, au participat reprezentanți ai Guvernului și ai Parlamentului României, ai Comisiei Europene, ai OCDE, ai mediului academic și juridic și ai societății civile.

Raportul poate fi consultat la adresa: [www.consiliulconcurenței.ro/publicații/rapoarte anuale](http://www.consiliulconcurenței.ro/publicații/rapoarte_anuale).

Lansarea Raportului anual privind evoluția concurenței în sectoare cheie

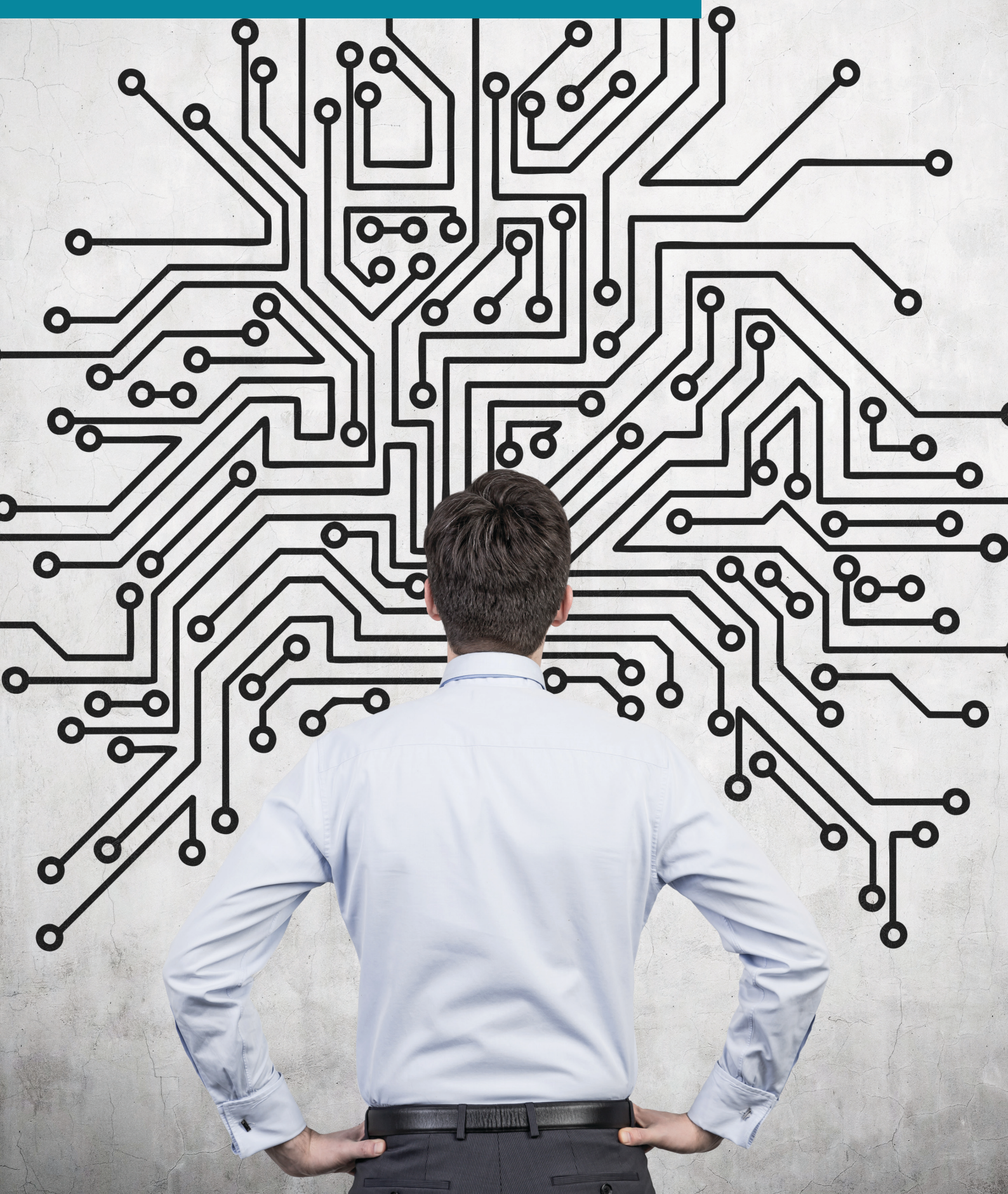
Consiliul Concurenței a organizat în data de 5 noiembrie 2015 conferința de lansare a Raportului său intitulat „Mediul concurențial românesc – evoluții în sectoare esențiale”, ce s-a desfășurat la Camera de Comerț și Industrie a României.

În cadrul conferinței au fost abordate teme de interes pentru mediul economic din România, cum ar fi prețurile și concurența în sectorul de retail alimentar și evaluarea dinamicii concurenței în sectorul asigurărilor.

Au participat, în calitate de lectori sau de oaspeți, reprezentanți ai Băncii Mondiale, OCDE, autorităților de concurență din țări membre ale UE, Guvernului, Parlamentului, camerelor de comerț și industrie, precum și ai mediului juridic și academic din România. Raportul poate fi consultat la adresa:

[www.consiliulconcurenței.ro/publicații/ultimile apariții](http://www.consiliulconcurenței.ro/publicații/ultimile_apariții)

8. COMBATEREA CONCURENȚEI NELOIALE

Activitatea Consiliului Concurenței în domeniul concurenței neloiale din anul 2015 a fost marcată de schimbările legislative intervenite cu precădere în anul 2014. Acestea au avut în primul rând implicații de natură procedurală, ce au vizat soluționarea de către autoritatea de concurență a sesizărilor referitoare la practicile de concurență neloială.

Astfel, prin introducerea formularului de sesizare, autoritatea de concurență primește încă din faza de analiză preliminară un cumul de informații necesare evaluării efectelor presupusei practici de concurență neloială, în funcție de rezultatul acestei analize autoritatea stabilind admisibilitatea sesizărilor. Se realizează în acest mod o selecție mai riguroasă a cazurilor pentru care se justifică declanșarea de cercetări aprofundate.

În anul 2015, Consiliul Concurenței a instrumentat un număr de 86 sesizări privind presupuse practici de concurență neloială, 70 dintre acestea fiind soluționate, iar 16 rămânând în curs de rezolvare la sfârșitul anului. Din totalul de 86 sesizări instrumentate, în 10 cazuri au fost efectuate cercetări aprofundate.

Comparativ cu anul 2011, momentul la care Consiliul Concurenței a preluat atribuții în aplicarea legislației în domeniul combaterii concurenței neloiale, numărul cazurilor instrumentate a crescut cu 30%.

În continuare, sunt prezentate două studii de caz ce tratează două tipuri de practici de concurență neloială investigate de către autoritatea de concurență în cadrul cercetărilor aprofundate derulate în cursul anului 2015.

1. Denigrarea concurenților

Studiu de caz

Ca urmare a sesizării primite din partea unei întreprinderi, Consiliul Concurenței a efectuat în cursul anului 2015 o cercetare aprofundată având ca obiect o posibilă faptă de concurență neloială de tipul denigrării unui concurent.

În sesizarea transmisă Consiliului Concurenței se susținea faptul că întreprinderea pârâtă a preluat o parte dintre salariații reclamantei care, ulterior, au transmis informații negative, mincinoase partenerilor de afaceri ai acesteia. Informațiile răspândite de către foștii salariați vizau lucrările pe care reclamanta le executa și se refereau la faptul că această companie nu mai putea onora contractele încheiate.

Denigrarea este percepută ca un act îndreptat împotriva bunului renume al unui concurent și constă în comunicarea sau răspândirea de informații legate de întreprindere, de produsele sau serviciile sale, de natură să îi aducă un prejudiciu acesteia. Pentru a se constata săvârșirea faptei, condiția esențială este ca actul de denigrare să fie săvârșit și să fi adus un prejudiciu unui concurent, afirmațiile transmise de cel care denigrează fiind neconforme realității.

În cadrul cercetării aprofundate efectuate, Consiliul Concurenței a solicitat clienților cărora li s-au transmis informațiile cu caracter denigrator să precizeze dacă au fost abordați de către reprezentanții societății pârâte, dacă au reziliat contractele de prestări servicii cu societatea reclamantă, precum și motivele care au condus la rezilierea contractelor.

Analiza realizată a relevat faptul că aceștia au fost contactați de către reprezentanții întreprinderii pârâte pentru a li se transmite oferte de prestări de servicii, însă acestea nu au fost acceptate, contractele încheiate cu societatea reclamantă producând efecte în continuare. Astfel, niciunul dintre clienții reclamantei nu a reziliat contractul de prestări servicii încheiat cu aceasta, autoritatea de concurență apreciind în acest caz că nu există o practică de concurență neloială.

2. Deturnarea clientelei concurenților

Studiu de caz

Ca urmare a unei sesizării transmise de către o întreprindere, Consiliul Concurenței a desfășurat în cursul anului 2015 o cercetare aprofundată având ca obiect o posibilă practică de concurență neloială de tipul deturnării clientelei unui concurent.

Reclamanta a sesizat faptul că întreprinderea pârâtă a încercat să îi deturneze clientela, folosindu-se de unii dintre foștii săi salariați, preluați de aceasta, care dețineau secrete comerciale referitoare la contracte, date tehnice, clienți, documente procedurale.

Întrucât analiza acestei practici de concurență vizează elemente de probă, din care să rezulte nu doar deturnarea clientelei ca situație de fapt, dar și legătura de cauzalitate dintre acțiunea în sine și folosirea unor secrete comerciale, pentru care au fost luate măsuri de protecție și a căror dezvăluire poate dăuna intereselor respectivei întreprinderi, Consiliul Concurenței a examinat măsura în care aceste condiții au fost îndeplinite.

De asemenea, a fost avută în vedere și modalitatea efectivă de realizare a presupusei practici de concurență neloială, analizându-se susținerile reclamantei referitoare la faptul că unul dintre foștii săi salariați, devenit angajat al întreprinderii pârâte, a transmis o ofertă pentru efectuarea unor servicii către un anumit client. Cu această

ocazie, au fost indicate date tehnice specifice echipamentului ce făcea obiectul contractului de prestări servicii dintre reclamantă și deținătorul echipamentului, informații considerate ca fiind preluate din evidența companiei.

Consiliul Concurenței a considerat că documentele existente la dosarul cauzei nu dovedesc existența practicii invocate, întrucât nu au fost identificate contracte încheiate între reclamantă și clienții săi, care să fi fost reziliate ulterior ca urmare a măsurilor întreprinse de către pârâtă. De asemenea, Consiliul Concurenței a apreciat ca nu s-a făcut dovada divulgării unor secrete comerciale ale societății reclamante în scopul săvârșirii unor fapte de concurență neloială.

9. CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE ÎN DOMENIUL FERROVIAR

Misiunea principală a Consiliului de supraveghere în domeniul feroviar (Consiliul feroviar), în calitate de organism de reglementare în sectorul feroviar, constă în asigurarea accesului transparent și nediscriminatoriu la infrastructura feroviară, monitorizarea pieței feroviare și adoptarea de măsuri care să faciliteze dezvoltarea pieței serviciilor de transport feroviar.

În anul 2015, a fost continuat **procesul de monitorizare a pieței de transport feroviar**, pe baza indicatorilor socio-economici stabiliți la nivelul Consiliului feroviar.

De asemenea, reprezentanții Consiliului feroviar au continuat efectuarea unor **vizite de lucru** la diferiți operatori de transport feroviar de călători, pentru identificarea problemelor reale cu care aceștia se confruntă și pentru a veni în întâmpinarea lor prin elaborarea unor propuneri și recomandări adresate Ministerului Transporturilor. Pe parcursul anului au avut loc 3 sesiuni de lucru cu reprezentanții CFR SA, în cadrul cărora au fost analizate următoarele aspecte:

- nivelul taxei de utilizare a infrastructurii (TUI) în anul 2015;
- clasificarea secțiilor de circulație pe infrastructura feroviară;
- metodologia de calcul privind prestațiile non-TUI în cadrul contractelor de acces cadru pe infrastructura feroviară;
- viteza maximă comercială a trenurilor de pasageri suportată de către infrastructura feroviară în prezent pe principalele secții de circulație interoperabile și neinteroperabile;
- contractul de acces cadru pe infrastructura feroviară pentru anul 2016.

La nivel operațional, Consiliul feroviar urmărește împlinirea misiunii sale, prin organizarea de ședințe lunare, pe baza unui program tematic anual, ținându-se seama de solicitările primite, precum și de alte aspecte de interes. Dintre subiectele abordate în cadrul ședințelor lunare ale Consiliului feroviar din anul 2015, menționăm:

- soluționarea plângerii EUROPEAN RAIL TRANSPORT FEROVIAIR SRL împotriva gestionarului de infrastructură neinteroperabilă RC – CF TRANS SRL;
- implementarea în legislația națională a Directivei 2012/34/UE privind instituirea spațiului feroviar unic european (Directiva de reformare);
- aprobarea modificărilor aduse regulamentelor de organizare a Consiliului feroviar și al Consiliului Concurenței - prin completările aduse, în structura Consiliului Concurenței și în directa subordonare a Consiliului feroviar a fost înființată Direcția de supraveghere feroviară, necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor pe care le are Consiliul feroviar prin cadrul legislativ creat de Directiva de reformare.

În anul 2015, Consiliul feroviar a semnat **Memorandumul de înțelegere cu Grupul Independent al Reglementatorilor din domeniul feroviar** (IRG – Rail³⁹), devenind membru al acestui forum independent al organismelor europene de reglementare din domeniul feroviar. Obiectivul IRG-Rail constă în a promova:

- abordarea coerentă a cadrului de reglementare european din domeniul feroviar;
- elaborarea celor mai bune practici de reglementare în sectorul feroviar din Europa, atât pentru transportul de marfă, cât și pentru transportul feroviar de călători;
- susținerea concurenței durabile și eficiente în legislația referitoare la transportul de marfă și transportul feroviar de călători;
- dezvoltarea pieței interne europene în domeniul transportului feroviar;
- interesele pasagerilor și utilizatorilor de transport feroviar de marfă din țările statelor membre;
- transparența în sectorul feroviar.

De asemenea, Consiliul feroviar a analizat și aprobat emiterea de **observații și puncte de vedere** privind propuneri legislative incidente sectorului feroviar.

Pentru anul 2016, dintre obiectivele Consiliului feroviar menționăm: finalizarea *Studiului de piață privind transportul feroviar de călători*, monitorizarea evoluției piețelor de servicii feroviare și finalizarea procesului de transpunere în legislația națională a Directivei de reformare.

Pe parcursul anului 2015, membrii Consiliului feroviar au participat la o serie de conferințe naționale și reuniuni internaționale în domeniul feroviar. Acestea, dar și alte activități desfășurate de Consiliul feroviar în 2015, sunt prezentate în Anexa nr. 13.5.

³⁹ IRG-Rail este o rețea care cuprinde în prezent organisme independente de reglementare feroviare din 26 de țări europene: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Kosovo, Letonia, Luxemburg, Țările de Jos, Norvegia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Elveția și Marea Britanie.

10. ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ

Relații bilaterale și internaționale

La nivelul relațiilor bilaterale și internaționale, în anul 2015, **cooperarea autorității române de concurență cu OCDE⁴⁰** a reprezentat una dintre direcțiile prioritare. În cele de urmează, prezentăm principalele rezultate obținute:

- *România – în parteneriat cu OCDE în cadrul Proiectului „Analiza impactului reglementărilor în vigoare asupra unui mediu concurențial în trei sectoare cheie ale economiei românești”*

În cadrul sesiunii plenare a Comitetului de Concurență OCDE, desfășurată în luna iunie 2015, Consiliul Concurenței a susținut o prezentare pe marginea proiectului demarat cu sprijinul OCDE la începutul anului 2015 de către Consiliul Concurenței în parteneriat cu Guvernul României.

Acest proiect este derulat în baza Memorandumului aprobat de Guvernul României cu tema I. *Participarea României, prin Consiliul Concurenței în parteneriat cu Cancelaria Primului Ministru și Ministerul Finanțelor Publice într-un proiect care să fie realizat de OCDE privind analiza impactului reglementărilor în vigoare în sectoare cheie ale economiei românești, în perioada 2014 -2015 și II. Măsuri ce decurg din dobândirea statutului de asociat al României la Comitetul de Concurență OCDE și Acordului de cooperare dintre Guvernul României, Consiliul Concurenței și OCDE.*

Cele trei sectoare care fac obiectul proiectului sunt:

- procesarea produselor agro-alimentare,
- transportul de mărfuri (terestru și naval) și
- construcțiile (în principal materiale de construcții și proiectarea pe baze concurențiale a licitațiilor aferente lucrărilor de construcții civile).

Analiza acestor sectoare a fost susținută de Fondul Monetar Internațional, Comisia Europeană și Banca Mondială, urmând a fi monitorizată de aceste instituții financiare internaționale.

Scopul proiectului este de a identifica restricții cu potențial impact anticoncurențial în legislația aferentă fiecărui sector examinat, precum și de a formula propuneri de optimizare a cadrului de reglementare în sectoarele menționate.

⁴⁰ Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Pentru a asigura buna implementare a proiectului, în baza Memorandum-ului aprobat de Guvernul României, la începutul anului 2015 a fost constituit un Comitet la nivel înalt, responsabil de buna derulare a proiectului și urmărirea asimilării recomandărilor OCDE care vor rezulta din acest proiect.

La nivel instituțional, acest comitet este format din Cancelaria Primului Ministru și Ministerul Finanțelor Publice (ai căror reprezentanți la nivel de secretar de stat asigură conducerea comitetului), Consiliul Concurenței, Ministerul Transporturilor, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Autoritatea Națională pentru Resurse Minerale, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, Asociația de Standardizare din România, Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, Inspectoratul de Stat în Construcții, Institutul Național de Sănătate Publică și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

Pe parcursul anului 2015, în cadrul proiectului au avut loc întâlniri periodice, atât la nivelul experților nominalizați de toate instituțiile implicate, cât și la nivelul Comitetului la nivel înalt, cu scopul asigurării respectării termenelor și finalizării cu succes la sfârșitul lunii iunie 2016 a acestui proiect derulat cu sprijinul OCDE.

De asemenea, au fost derulate o serie de seminarii de instruire pe tema analizei impactului concurențial al reglementărilor, de care au beneficiat experți din cadrul ministerelor și instituțiilor cu atribuții în emiterea de acte normative, și întâlniri de lucru la nivelul asociațiilor profesionale din sectoarele țintă ale proiectului.

Cu sprijinul ministerelor și autorităților publice participante, în prima etapă a proiectului a fost identificată legislația incidentă în fiecare dintre cele trei sectoare selectate. În cea de a doua etapă, a fost scanată legislația în scopul detectării reglementărilor care conțin potențiale restricții asupra mediului concurențial. În etapa a treia a proiectului, s-a realizat o analiză aprofundată a legislației incidente, în vederea identificării restricțiilor inutile sau problematice pentru un mediu concurențial.

În etapa a patra și ultimă a proiectului, care se va derula în perioada ianuarie-februarie 2016, OCDE va prezenta recomandări pentru modificarea sau abrogarea reglementărilor cu potențial anticoncurențial. Rezultatele acestui proiect important pentru creșterea competitivității economiei românești și întărirea relațiilor de cooperare dintre România și OCDE vor fi lansate la București în cadrul unei conferințe care va avea loc la sfârșitul lunii iunie 2016.

- *România – țară evaluatoare cu ocazia reuniunilor Comitetului de Concurență OCDE din octombrie 2016*

Dacă în februarie 2014, România a avut rolul de țară evaluată, în octombrie 2015, România a fost țară evaluatoare în cadrul lucrărilor Forumului Global de Concurență OCDE. Astfel, președintele Consiliului Concurenței a fost invitat să participe în calitate de examinator la exercițiul de evaluare (peer-review) a politicii și legii concurenței în Kazahstan.

- *România – invitată în calitate de lector la seminariile Centrului Regional de Concurență OCDE cu sediul la Budapesta*

În anul 2015, pentru a doua oară consecutiv, Consiliul Concurenței a avut calitatea de lector la seminariile organizate în Federația Rusă de Centrul Regional de Concurență OCDE.

La nivelul **cooperării pe probleme de concurență și ajutor de stat** cu alte autorități și organisme internaționale, Consiliul Concurenței a participat la **38 de evenimente și a organizat 5 evenimente** bilaterale și internaționale⁴¹.

Relațiile bilaterale cu autoritățile de concurență din regiune s-au concretizat într-o mare măsură în organizarea unor seminarii în domeniul ajutorului de stat, concentrărilor economice și analizei economice, precum și în transmiterea răspunsurilor la solicitările de informații și chestionarele transmise de acestea.

De asemenea, au fost făcute demersuri pentru participare în proiectul de asistență tehnică a autorității de concurență din Moldova. În paralel, au existat alte 9 demersuri de colaborare atât la nivel de conducere, cât și tehnic cu autoritățile de concurență din SUA, Ungaria, Moldova, Egipt și Ucraina. În acest sens, este de menționat faptul că doi experți al Consiliului Concurenței acordă asistență autorității de concurență din Egipt în cadrul unui proiect de Twinning.

ECN⁴² și afaceri europene

În anul 2015, în calitate de **membru ECN**, Consiliul Concurenței a primit răspunsuri

⁴¹ Aceste evenimente, dar și alte rezultate ale Consiliului Concurenței în planul activității internaționale sunt prezentate în Anexa 13.6.

⁴² Rețeaua Europeană de Concurență - reprezintă mecanismul de cooperare între autoritățile de concurență ale statelor membre ale Uniunii Europene și Comisia Europeană în vederea aplicării unitare a prevederilor de concurență comunitare, constituind cadrul necesar elaborării documentelor de poziție comune, schimbului de informații sau coordonării în materie de investigații deschise de Comisia Europeană sau de autoritățile naționale de concurență din cadrul rețelei, în baza Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

la 6 solicitări de informații utilizate în analiza anumitor cazuri în curs de finalizare și a răspuns unui număr de 18 cereri de informații formulate de alte autorități de concurență din statele membre UE.

În cadrul mecanismului de consultare cu Comisia Europeană, au existat 5 informări privind cazuri de înțelegeri anticoncurențiale investigate de Consiliul Concurenței în baza prevederilor comunitare și naționale de concurență.

În ceea ce privește domeniul concentrărilor economice de dimensiune comunitară, autoritatea română de concurență a avut în analiză 329 de cazuri. Analiza a vizat evaluarea impactului acestor operațiuni asupra pieței românești.

Consiliul Concurenței a participat la 19 reuniuni ECN, la 20 evenimente pe tema ajutoarelor de stat și a publicat articole în revistele de concurență destinate rețelei, ECN Brief și ECN Newsletter. De asemenea, a coordonat ediția 31 a revistei ECN Newsletter.

Evoluții legislative importante au avut loc în domeniul acordării asistenței în inspecții la solicitarea unei alte autorități de concurență a unui stat membru UE. Scopul urmărit este de a permite persoanelor autorizate din statele membre să asiste, să coopereze sau să participe alături de inspectorii Consiliului Concurenței la inspecțiile desfășurate de autoritatea română de concurență potrivit prevederilor *Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1/2003*.

În noiembrie 2015, Comisia Europeană a lansat consultarea publică privind „autorități de concurență mai eficiente”, ca urmare a adoptării *Comunicării privind 10 ani de aplicare a Regulamentului 1/2003*. Consultarea a vizat următoarele aspecte:

- instrumente de investigație aflate la dispoziția autorităților de concurență pentru depistarea și sancționarea încălcărilor regulilor de concurență UE;
- programe de clemență funcționale, pentru a încuraja companiile să divulge probe cu privire la carteluri într-una sau mai multe jurisdicții;
- asigurarea unui statut independent și a unui nivel adecvat de resurse pentru autoritățile de concurență.

Grupurile de lucru ECN (precum cele din domeniile sancțiuni, carteluri și cooperare) au fost direct implicate în procesul de consultare cu Comisia Europeană. Obiectivele proiectelor demarate se referă la garantarea unor procese decizionale și de investigație uniforme la nivelul Uniunii Europene, convergența aplicațiilor de clemență cu Modelul programului de clemență, convergența anumitor elemente specifice politicii în domeniul sancțiunilor.

În cadrul Grupului de lucru din domeniul concentrărilor economice s-au continuat acțiunile de implementare a proiectului de lucru inițiat de Comisia Europeană, ce vizează necesitatea convergenței criteriilor de notificare a concentrărilor economice pentru autoritățile naționale de concurență. În ceea ce privește activitatea Subgrupului în domeniul produselor alimentare, Consiliul Concurenței a transmis răspunsuri la anumite chestionare.

În domeniul **afacerilor europene**, au avut loc schimburi de informații cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe în cadrul celor 36 de reuniuni săptămânale de coordonare a afacerilor europene, în scopul transmiterii în timp util a răspunsurilor la solicitările Comisiei Europene referitoare la cazurile de ajutor de stat. În cadrul acestor reuniuni, Consiliul Concurenței a avut 28 de intervenții.

11. ORGANIZAREA ȘI RESURSELE CONSILIULUI CONCURENȚEI

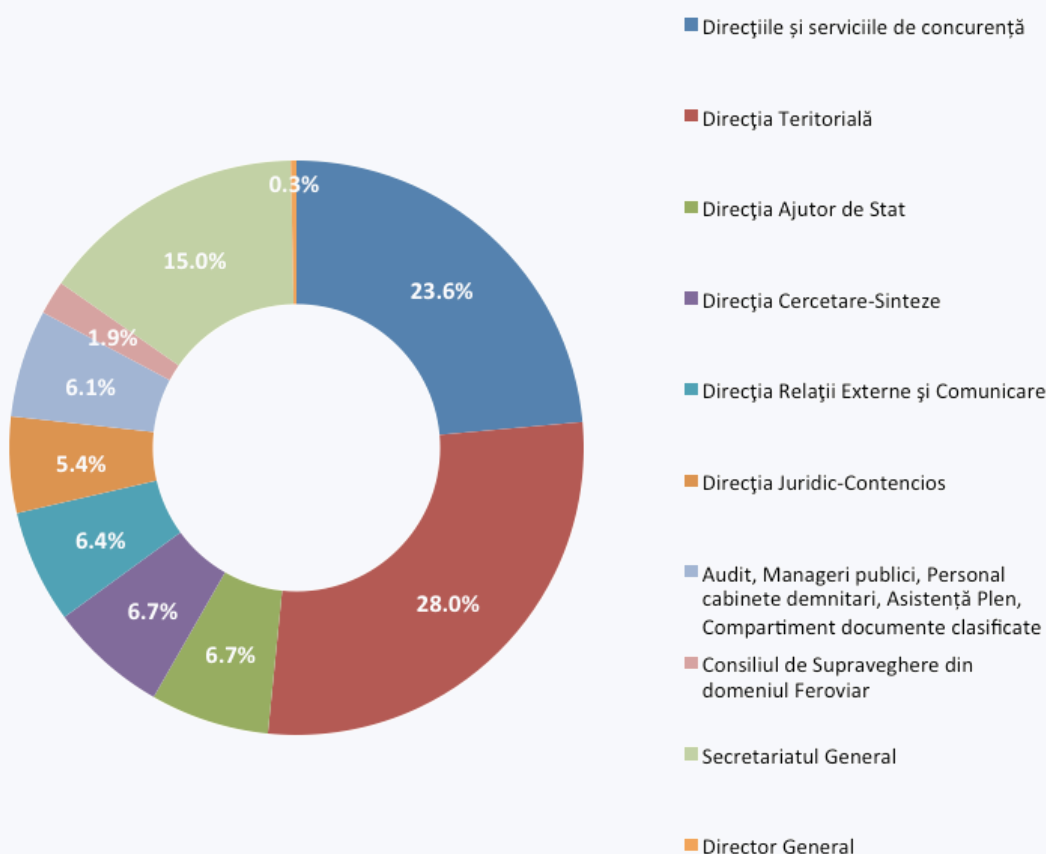

11.1. Personalul Consiliului Concurenței

În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței dispune de aparatul propriu, alcătuit din direcții, servicii și compartimente (conform organigramei prezentate în Anexa 13.7.).

În cadrul acestor structuri, în anul 2015, și-au desfășurat activitatea **314 angajați**⁴³, repartizați conform graficului următor.

Graficul 11.1.1. Repartizarea personalului în cadrul Consiliului Concurenței - 2015

⁴³ Numărul total de angajați nu a înregistrat modificări semnificative comparativ cu anul anterior, atunci când personalul Consiliului Concurenței a fost format din 308 angajați.

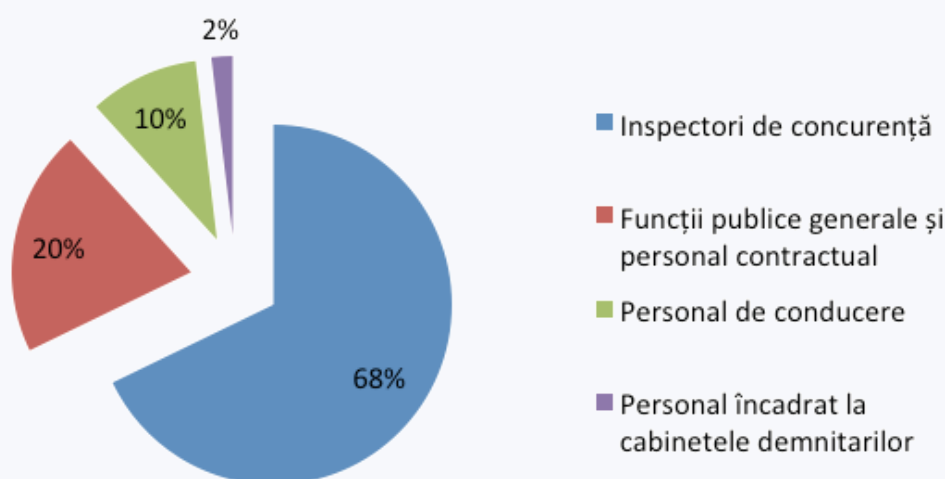
În anul 2015, dar și în anii trecuți, ponderea cea mai mare a avut-o personalul încadrat la Direcția teritorială⁴⁴ (28%), urmată de direcțiile și serviciile de concurență (23,6%) și de Secretariatul general (15%).

Personalul autorității române de concurență este alcătuit din funcționari publici ce ocupă funcții publice specifice și funcții publice generale, manageri publici și personal contractual.

Funcția publică de specialitate în cadrul Consiliului Concurenței este cea de inspector de concurență, categorie ce reprezintă 68% din totalul personalului instituției.

Dimensiunea relativă a principalelor categorii de personal nu a înregistrat fluctuații importante de la un an la altul.

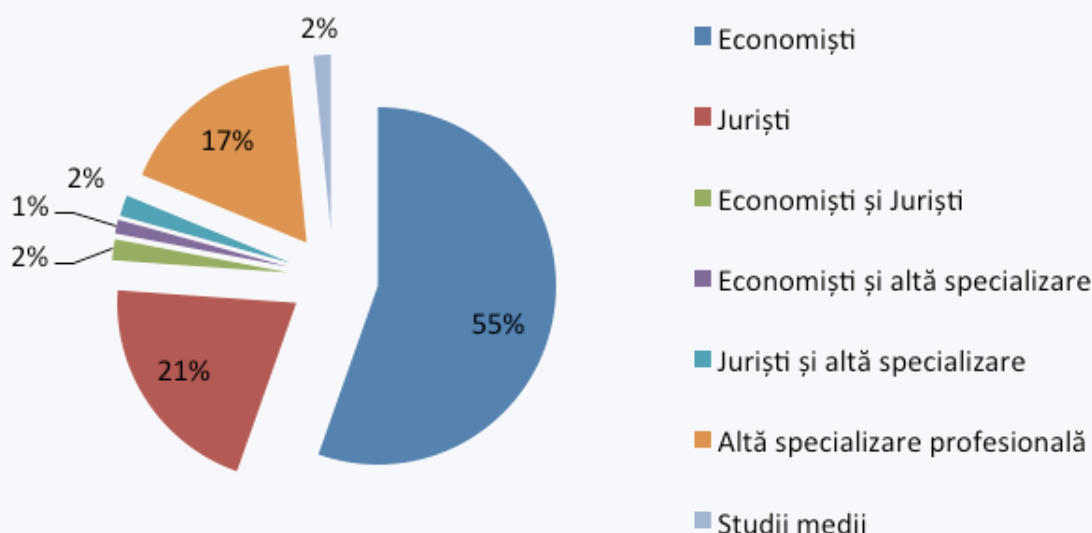
Graficul 11.1.2. Structura personalului în funcție de activitatea desfășurată – 2015

În ceea ce privește pregătirea profesională a inspectorilor de concurență, cei mai mulți dintre aceștia sunt economiști (55%), urmați de cei cu pregătire juridică (21%).

⁴⁴ Inklusiv inspectoratele teritoriale.

Graficul 11.1.3. Specializarea profesională a inspectorilor de concurență (%) – 2015

Din punct de vedere al categoriei profesionale „inspector de concurență”, în anul 2015, Consiliul Concurenței a **recrutat** 8 persoane pe perioadă nedeterminată și a înregistrat 12 **plecări** din instituție.

Formarea continuă a personalului este o preocupare de bază a Consiliului Concurenței. În 2015, angajații au participat la **6 de cursuri de perfecționare**. Aceste cursuri de perfecționare au avut, în total, 24 participanți.

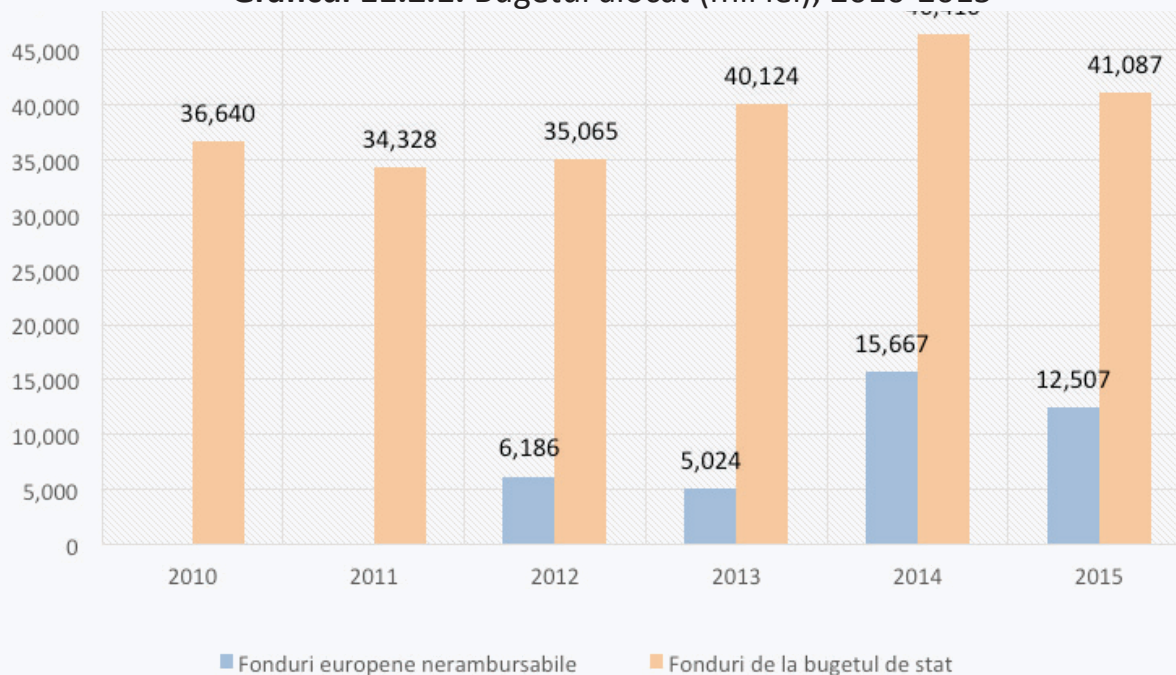
Mai multe informații legate de structura, dinamica și pregătirea personalului Consiliului Concurenței sunt expuse în Anexa 13.8.

11.2. Bugetul și execuția bugetară

În 2015, bugetul total al Consiliului Concurenței a fost de **53.594 mii lei**, în scădere cu 13,7% față de anul precedent. Valoarea fondurilor europene nerambursabile a fost de 12.507 mii lei (23% din totalul bugetului alocat).

Execuția bugetară pe anul 2015 a fost de 98,56%.

Graficul 11.2.1. Bugetul alocat (mii lei), 2010-2015

11.3. Proiecte derulate de Consiliul Concurenței

În 2015, la nivelul Consiliului Concurenței, s-au aflat în derulare și s-au finalizat **3 proiecte cu finanțare externă**.

I. Proiectul „Eficientizarea activității de aplicare a politicilor de concurență în corelare cu politicile sectoriale” (finanțat prin PODCA⁴⁵)

Acest proiect a fost demarat în anul 2012 și finalizat în mai 2015. Obiectivul general al proiectului a constat în sprijinirea parteneriatului dintre Secretariatul General al Guvernului și Consiliul Concurenței pentru promovarea principiilor de concurență în administrația românească.

În cadrul acestui proiect, Banca Mondială a acordat asistență Consiliului Concurenței în implementarea *Planului de acțiuni pentru reformă*.

Acest proiect a cuprins patru componente:

1. Analiza cadrului legal și de reglementare în domeniul concurenței;
2. Consolidarea activității de advocacy;
3. Implementarea unei noi arhitecturi de business la nivelul Consiliului Concurenței bazată pe înalta calitate și securitate prin folosirea mijloacelor, instrumentelor și serviciilor din domeniul TIC;
4. Dezvoltarea resurselor umane.

⁴⁵ Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative.

Prezentăm în continuare rezultate notabile ale proiectului.

Componenta 1

- modificarea *Legii concurenței nr. 21/1996*;
- o lege nouă a concurenței neloiale;
- au fost aprobate noi instrucțiuni pentru analiza concentrărilor economice, instrucțiuni privind clemența, instrucțiuni privind angajamentele;
- au fost adoptate noi norme procedurale privind ajutoarele de stat, demers care s-a finalizat cu adoptarea *Legii nr. 20/2015 pentru aprobarea OUG 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996*;
- elaborarea unui nou proiect de lege privind transportul feroviar;
- au fost elaborate orientări privind acordurile de co-investiție, respectiv de utilizare partajată a rețelelor de comunicații electronice mobile;
- au fost elaborate opt protocoale de colaborare cu autoritățile de reglementare sectoriale dintre care cinci protocoale sunt deja semnate și funcționale.

Componenta 2

Această componentă a proiectului a avut ca rezultate principale:

- consolidarea culturii concurenței și a mecanismelor prudențiale în rândul întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi;
- intensificarea colaborării între diferitele categorii de instituții ale statului cu competențe corelate;
- creșterea dialogului cu mediul juridic;
- îmbunătățirea dialogului cu mass-media pentru înțelegerea și reflectarea adecvată a specificului activității Consiliului Concurenței.

În cadrul acestei componente s-au desfășurat conferințe, seminarii și mese rotunde pentru diseminarea bunelor practici desprinse din colaborarea cu Banca Mondială și cu alte autorități de concurență și organisme internaționale. Totodată, a avut loc prezentarea modificărilor aduse legislației primare și secundare în domeniul concurenței, inclusiv a ajutorului de stat și concurenței neloiale, precum și modalitățile de concretizare a planurilor de acțiuni aferente protocoalelor instituționale, inițiate sau revizuite în cadrul Componentei 1 a proiectului.

Componenta 3

Arhitectura organizațională țintă a Consiliului Concurenței, elaborată cu susținerea Băncii Mondiale în cadrul proiectului, este o construcție obiectivă, prevăzută a îmbunătăți eficacitatea și eficiența operațională a instituției. Propunerea de arhitectură se bazează pe:

- principiile colegialității și transparenței;
- un accent susținut pe implementarea regulilor de concurență;
- o legătură consolidată între autoritate și responsabilitate prin definiri mai clare de roluri și procese decizionale;
- luarea în considerare a potențialelor opțiuni TIC în corelare cu rezultatele operaționale dorite.

Activitatea de implementare a unei noi arhitecturi organizaționale la nivelul Consiliului Concurenței a avut ca rezultat un sistem informatic performant pentru susținerea proceselor de business și a procedurilor de lucru, cu ajutorul echipamentelor hardware performante și a aplicațiilor informatice specializate dezvoltate.

Eficientizarea activității Consiliului Concurenței cu ajutorul soluțiilor informatice este un proces de durată cu scopul final de a reduce birocrăția administrativă și timpul alocat diferitelor procese interne, precum și crearea unei „memorii interne” care să permită monitorizarea facilă a eficienței personalului, managementul resurselor și al cunoștințelor. Acest proiect a permis implementarea primei faze de reorganizare, automatizarea proceselor legate de concentrări economice și dezvoltarea unor soluții software de bază care să susțină monitorizarea activității Consiliului Concurenței.

Componenta 4

Activitatea acestei componente a inclus o analiză extensivă a nevoilor de pregătire profesională a personalului Consiliului Concurenței, precum și elaborarea de către experții Băncii Mondiale a unui program detaliat de formare, împreună cu materialele de curs aferente.

Pe baza acestor analize și documente, a avut loc instruirea personalului Consiliului Concurenței pe teme juridice, economice, IT forensic cu experți din partea Băncii Mondiale.

Per total, implementarea proiectului a generat următoarele rezultate cantitative:

- 38 acte normative, ghiduri și alte documente metodologice interne elaborate;
- 7 evenimente de advocacy cu peste 700 de participanți;
- 2.400 de ore/om instruire în 21 sesiuni de pregătire profesională;
- 260 persoane grup-țintă din cadrul Consiliului Concurenței și a instituțiilor partenere;
- reducere cu 10% a costurilor administrative ale Consiliului Concurenței.

II. Proiectul „Sistem Informatic Integrat Interoperabil cu bazele de date ale Administrației Centrale pentru asigurarea monitorizării mediului concurențial” (finanțat prin POSCCE⁴⁶)

Proiectul, demarat în anul 2013 și finalizat la începutul anului 2015, a avut ca obiectiv general creșterea și optimizarea cooperării dintre instituțiile publice și creșterea capacității de răspuns la solicitări primite din partea cetățenilor/mediului de afaceri/administrației publice prin implementarea unui sistem informatic integrat interoperabil pentru asigurarea monitorizării mediului concurențial.

Practic, acesta presupune dezvoltarea unei structuri hardware performante care să susțină un sistem informatic integrat pentru interoperabilitatea sistemelor TIC ale Consiliului Concurenței cu sistemele similare ale Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC), Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF), Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP), Ministerului pentru Societatea Informațională - Sistemul electronic de achiziții publice (MCSI-SEAP).

Principalele rezultate ale proiectului au fost reprezentate de:

- 5 sisteme interconectate: ONRC, ANAF, SEAP, ANRMAP, Consiliul Concurenței;
- 6 servicii electronice publice furnizate: sesizări, plângeri, petiții, cereri de informații, formulare de notificare și cereri de derogare;
- 70 de utilizatori instruiți.

Implementarea proiectului a adus îmbunătățiri semnificative activității Consiliului Concurenței, concretizate în:

- gestionarea unui volum foarte mare de date pe o perioadă lungă de timp și obținerea de rapoarte și situații pe baza acestora;

⁴⁶ Programul Operațional Sectorial de Creștere a Competitivității Economice.

- scurtarea timpului procedurilor de rutină și reducerea timpului de așteptare și acces la informație (acces direct și instantaneu la informații ce sunt întotdeauna actuale);
- accesul și operarea simultană, de către un număr mare de utilizatori, asigurând totodată integritatea datelor și a tranzacțiilor, securitatea datelor și protejarea sistemului la acces neautorizat;
- îmbunătățirea comunicării între instituțiile partenere și eficientizarea activităților specifice acestora.

În concluzie, valoarea adăugată a sistemului implementat constă în faptul că, prin realizarea sa, se asigură infrastructura necesară furnizării de servicii publice online și interconectării cu instituțiile publice ONRC, ANAF, ANRMAR, MCSI/SEAP, infrastructură care va permite colaborarea ulterioară și cu alte instituții centrale (Autoritatea Națională a Vămirilor, Institutul Național de Statistică, Direcția Națională Anticorupție, magistratura, Oficiul Român pentru Drepturi de Autor și Parchetul General).

III. Proiectul „Crearea unui mecanism care să asigure o mai bună monitorizare și control al ajutoarelor de stat acordate în România” (finanțat prin POAT⁴⁷)

Proiectul RegAS a demarat în 2014 și a fost finalizat în 2015. Obiectivul general al proiectului a constat în îndeplinirea uneia dintre condiționalitățile ex-ante în domeniul ajutorului de stat, necesară utilizării instrumentelor structurale în perioada 2014-2020.

Principala activitate în cadrul proiectului vizează dezvoltarea unui sistem IT avizat care permite crearea și exploatarea unei baze de date a ajutoarelor de stat acordate în România. Această bază de date, intitulată RegAS, oferă începând cu 2016 următoarele facilități:

- situația ajutoarelor de stat acordate începând cu 2013, astfel încât, din ianuarie 2016, furnizorii de ajutor de stat să poată verifica în timp real eligibilitatea beneficiarilor înainte de acordarea ajutorului de stat sau de minimis;
- furnizarea de informații privind măsurile de ajutor de stat, contractele de finanțare, actele de acordare a ajutorului și plățile efectuate în cadrul acestora;
- furnizarea de informații privind cheltuielile eligibile și categoriile de ajutor de stat permise de regulamentele comunitare, măsurile de ajutor de stat și contractele de finanțare/actele de acordare a ajutorului;
- informații referitoare la respectarea principiului Deggendorf⁴⁸;
- generarea de situații, rapoarte și raportări privind schemele, categoriile de ajutor, categoriile de beneficiari, ajutoarele ilegale, recuperare etc.;

⁴⁷ Programul Operațional Asistență Tehnică.

- Registrul ajutoarelor *de minimis*;
- informații privind furnizorii de ajutor de stat.

Respectarea regulilor de acordare a ajutorului de stat este obligatorie și în cazul proiectelor gestionate prin programele operaționale. În dorința de a reduce încărcarea administrativă a furnizorilor de ajutoare de stat/de minimis finanțate din fonduri comunitare, sistemul IT va permite importul din SMIS al datelor privind măsurile de ajutor de stat/de minimis.

Sistemul facilitează furnizorilor de ajutor de stat, Consiliului Concurenței și autorităților de control (Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit etc.) accesul la informații privind ajutoarele de stat/de minimis, indiferent de sursa lor de finanțare.

RegAS contribuie la o mai bună administrare și gestionare a fondurilor structurale, luând în considerare atât diminuarea perioadei de timp alocată în prezent verificării respectării legislației în domeniul ajutorului de stat, cât și existența unei baze de date unice a ajutoarelor de stat.

Dezvoltarea aplicației RegAS s-a realizat în colaborare cu Serviciul de Telecomunicații Speciale, care ulterior va asigura asistență tehnică de specialitate în ceea ce privește funcționarea sistemului și interoperabilitatea cu alte baze de date.

Un alt proiect derulat în cadrul Consiliului Concurenței este **proiectul OCDE privind analiza impactului reglementărilor în vigoare în sectoare cheie ale economiei românești**, alături de Cancelaria Primului Ministru și Ministerul Finanțelor Publice⁴⁹.

⁴⁸ Conform acestuia, dacă un beneficiar este obligat printr-o decizie să ramburseze ajutorul de stat și nu o face în termenul prevăzut, atunci nu poate beneficia de un alt ajutor de stat.

⁴⁹ Detalii despre acest proiect se regăsesc în Capitolul 10. Activitatea internațională

12. OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI

Obiectivele Consiliului Concurenței pe termen mediu și lung urmăresc creșterea eficienței politicii de concurență românești.

Principalele obiective strategice, de atins până în anul 2020, sunt:

- **Creșterea impactului acțiunilor pentru asigurarea funcționării eficiente a piețelor.** Eficiența sporită a autorității române de concurență implică o mai bună priorizare a cazurilor. De asemenea, se va consolida colaborarea cu reglementatorii sectoriali și va fi intensificată colaborarea cu Guvernul și Parlamentul României în privința respectării principiilor concurenței în cadrul noilor acte normative. Funcțiile investigative și de remediere ale Consiliului Concurenței vor fi concentrate asupra sectoarelor cu pondere importantă în formarea PIB și cu impact semnificativ asupra consumatorilor, precum: energie, servicii financiare, produse alimentare, sănătate, telecomunicații, achiziții publice.
- **Creșterea capacității de detectare și investigare a cartelurilor,** urmând ca, în acest sens, să fie intensificată colaborarea cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și cu alte instituții ale statului, pentru a avea acces la informațiile relevante care să determine inițierea de noi investigații sau dimensionarea adecvată a manierei de abordare a unor cazuri aflate în derulare. Se va proceda, de asemenea, la acordarea unei atenții sporite specializării continue a inspectorilor în tehnici de investigație, prin transfer de expertiză de la parteneri interni (Ministerul de Interne, SRI, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție), cât și de la cei externi (Comisia Europeană, Banca Mondială, FBI).
- **Definitivarea procesului de reformă internă** se va traduce în creșterea capacității administrative, în special, prin derularea de noi proiecte în parteneriat cu consultanți de prestigiu (Banca Mondială, OCDE).

Priorități ale Consiliului Concurenței în anul 2016

Din punct de vedere al **aplicării regulilor de concurență**, vor fi avute în atenție o serie de sectoare economice importante, precum: comunicațiile, distribuția de medicamente, produsele alimentare și energia.

Astfel, vor fi finalizate investigațiile sectoriale privind distribuția de medicamente, privind sectorul energiei electrice și privind serviciile de acces la infrastructura

de comunicații a municipiului București (proiectul Netcity). În domeniul retailului alimentar, autoritatea de concurență va avea în analiză o concentrare economică importantă, preluarea Billa de către Carrefour. În contextul procesului de liberalizare a sectorului energiei, se va continua analiza cadrului de reglementare.

De asemenea, Consiliul Concurenței va finaliza o serie de investigații importante privind posibila încălcare a regulilor de concurență: investigațiile ce vizează trucarea de licitații din sectorul laptelui și din IT și investigația privind posibilele fapte anticoncurențiale din sectorul serviciilor de pilotaj și remorcaj în porturi.

În domeniul **ajutorului de stat**, Consiliului Concurenței va continua colaborarea cu Guvernul și Comisia Europeană pentru restructurarea companiilor Poșta Română, CFR Marfă, Oltchim și CEC.

Va fi finalizat proiectul derulat cu sprijinul OCDE privind **analiza legislației în vigoare** în trei sectoare cheie ale economiei și impactul acesteia asupra mediului concurențial: procesarea produselor agro-alimentare, transporturile de mărfuri și materialele de construcții.

În anul 2015 a fost finalizat un proiect finanțat prin PODCA, care a condus la implementarea primei faze de reorganizare a instituției, constând în automatizarea proceselor legate de concentrări economice și dezvoltarea unor soluții software de bază care să susțină monitorizarea activității Consiliului Concurenței. **În 2016 urmează să fie inițiată implementarea ultimelor două faze, cu asistența Băncii Mondiale, în cadrul unui proiect finanțat prin PO CA.**

În vederea încurajării companiilor care au încălcat legislația de concurență să recunoască aceste fapte, Consiliul Concurenței va derula o **campanie de promovare a politicii de clemență**. Prin acest mecanism, companiile pot beneficia de exonerare de la plata amenzii sau de o reducere a cuantumului acesteia, generând în același timp creșterea eficienței activității autorității de concurență.

Din punct de vedere al **legislației**, în anul 2016, va fi finalizată transpunerea în legislația românească a Directivei UE privind acțiunile în despăgubire pentru recuperarea prejudiciilor provocate de practicile anticoncurențiale. Noile reglementări în domeniul achizițiilor publice ce vor fi adoptate se vor afla, de asemenea, în atenția autorității de concurență. În ceea ce privește legislația secundară în domeniul concurenței, se va derula un proces de armonizare al acesteia având în vedere modificarea legislației primare din 2015.

13. ANEXE

Anexa 13.1. Aplicarea regulilor de concurență

Tabelul 13.1.1. Investigații privind posibila încălcarea legislației de concurență inițiate în anul 2015

Nr. crt.	Mod de declanșare	Piața relevantă	Tip de faptă anticoncurențială investigată	Legislația de concurență incidentă
1	autosesizare	servicii notariale	înțelegere orizontală	națională
2		servicii de transport în regim de taxi din municipiul Iași	înțelegere orizontală	națională
3		contoare electrice și servicii de măsurare a energiei electrice	înțelegere orizontală	națională și comunitară
4		servicii prestate de către agenții de securitate private	înțelegere orizontală	națională
5		asigurări	înțelegere orizontală	națională și comunitară
6		serviciul de apă și canalizare de pe teritoriul comunei Blejoi	abuz de poziție dominantă	națională
7		distribuției de filme către cinematografe	înțelegeri verticale	națională
8		servicii financiar bancare	concentrare economică nenotificată	națională
9		serviciul de apă și canalizare de pe teritoriul comunei Blejoi	acte ale administrației publice	națională
10		analize de laborator pentru apele uzate evacuate	acte ale administrației publice	națională
11	plângere	servicii medicale spitalicești de maternitate, servicii de prelevare, procesare și stocare de celule stem	înțelegere orizontală și abuz de poziție dominantă	națională
12		distribuția de energie electrică	abuz de poziție dominantă	națională
13		servicii de mentenanță și piese de schimb pentru echipamentele navelor ce asigură siguranța frontierei la Marea Neagră	înțelegeri verticale	națională și comunitară

Tabelul 13.1.2. Investigații privind posibila încălcarea legislației de concurență inițiate în anul 2015

Nr crt.	Anul declanșării	Modul de declanșare	Piața relevantă	Tip de faptă anticoncurențială investigată	Legislația de concurență incidentă	Mod de finalizare
1	2005	autosesizare	distribuția angro de carburanți din România	înțelegeri orizontale	națională și comunitară	SC Tinmar Ind SA, SC Planoil SRL și SC Planoil Industries au fost sancționate cu o amendă totală de 16.907.202 lei.
2	2008		lacuri și vopseluri	Înțelegeri verticale	națională	SC Deutek S.A și distribuitorii săi au fost sancționați cu o amendă totală de 5.694.893 lei.
3	2008		lacuri și vopseluri	înțelegeri verticale	națională	SC POLICOLOR SA și distribuitorii săi au fost sancționați cu o amendă totală de 3.369.495 lei.
4	2008		lacuri și vopseluri	înțelegeri verticale	națională	SC SWARCO VICAS SA și distribuitorii săi au fost sancționați cu o amendă totală de 888.452 lei.
5	2008		lacuri și vopseluri	înțelegeri verticale	națională	SC NATIONAL PAINTS FACTORIES COMPANY SA și distribuitorii săi au fost sancționați cu o amendă totală de 1.741.115 lei.
6	2009		distribuția pantalonilor de stofă pentru bărbați	înțelegeri verticale	națională	SC SECUIANA SA și distribuitorii săi au fost sancționați cu o amendă totală de 394.782 lei.
7	2010		distribuția și comercializarea gazului petrolier lichefiat	înțelegeri verticale	națională	Angajamentele SC Eurogenetic SA au fost acceptate, investigația fiind închisă.
8	2010		instalații de utilizare a gazelor naturale	înțelegeri verticale	națională	SC WIROM GAS SA și 10 parteneri ai acesteia, executanți de lucrări în domeniul gazelor naturale, au fost sancționați cu o amendă totală de 920.389 lei.
9	2010		distribuția centralelor termice (și a accesoriilor pentru acestea)	înțelegeri verticale	națională	SC Baxi România SA și 50 distribuitori ai săi au fost sancționați cu o amendă totală de 990.027 lei.
10	2010		distribuția adezivilor și mortarelor pentru polistiren	înțelegeri verticale	națională	SC Ital- Kol SRL și distribuitorii săi au fost sancționați cu o amendă totală de 691.495 lei.
11	2011		distribuția și comercializarea gazului petrolier lichefiat	înțelegeri verticale	națională	Angajamentele SC Bulrom Gas Impex SRL au fost acceptate, investigația fiind închisă.
12	2011		distribuția și comercializarea gazului petrolier lichefiat	înțelegeri verticale	națională	Angajamentele SC Rompetrol Gas SRL au fost acceptate, investigația fiind închisă.
13	2011		distribuția și comercializarea gazului petrolier lichefiat	înțelegeri verticale	națională	Angajamentele SC Sistemgas SRL au fost acceptate, investigația fiind închisă.
14	2011		distribuția ciorapilor (inclusiv a șosete)	înțelegeri verticale	națională	SC Ciserom SA și cinci distribuitori ai săi au fost sancționați cu o amendă totală de 201.963 lei.
15	2011		servicii de terminare a apelurilor la puncte mobile	abuz de poziție dominantă	națională și comunitară	Angajamentele SC Orange România SA, SC Vodafone România SA, SC Telekom România Mobile Communications SA și SC RCS & RDS SA au fost acceptate, investigația fiind închisă.
16	2012		segmentul concurențial	înțelegeri orizontale și	națională	SC Hidroelectrica SA și 10 parteneri comerciali ai acesteia au fost sancționați cu o amendă

Nr crt.	Anul declanșării	Modul de declanșare	Piața relevantă	Tip de faptă anticoncurențială investigată	Legislația de concurență incidentă	Mod de finalizare
			al producerii și comercializării de energie electrică și al furnizării de energie electrică	verticale		totală de 165.843.604 lei.
17	2013		distribuția filmelor către cinematografe	înțelegeri verticale	națională	SC Intercomfilm Distribution SRL și SC Hollywood Multiplex Operations SRL au fost sancționate cu o amendă totală de 107.571 lei.
18	2013		furnizarea de produse lactate prin „Programul Cornul și Laptele”, județul Harghita	înțelegeri orizontale	națională	SC Sole Mizo România SRL și SC Agro-Pan-Star SRL au fost sancționate cu o amendă totală de 1.392.938 lei.
19	2011		sisteme de condiționare a probelor de apă/abur	înțelegere verticală	națională și comunitară	SENTRY EQUIPMENT CORP (SUA), SC AD.ECO 98 SRL (România) și INTERLINE SYSTEMS BV (Olanda) au fost sancționate cu o amendă totală în valoare de 24.729 lei.
20	2012	plângere	comercializarea consumabilelor pentru echipamente de printare marca Hewlett - Packard în relația cu clienții - corporate și a serviciilor conexe pe teritoriul României	abuz de poziție dominantă	națională ⁵⁰	SC Hewlett – Packard România SRL a fost sancționată cu o amendă de 2.966.516 lei.
21	2013		procesarea automată a corespondenței din România	înțelegere orizontală	națională și comunitară	SC Lykos SA și Zipper Data SRL au fost sancționate cu o amendă totală de 4.454.381 lei.

⁵⁰La declanșare, investigația a vizat și posibila încălcare a normelor comunitare de concurență.

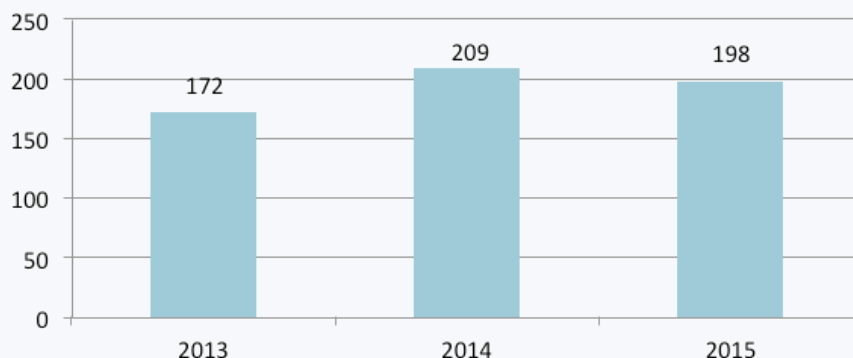
Tabelul nr. 13.1.3 Anchete sectoriale finalizate în anul 2015

Nr crt.	Anul declanșării	Sector
1	2014	Serviciile de catering și de handling aferente acestora pe Aeroportul Internațional „Henri Coandă” București-Otopeni

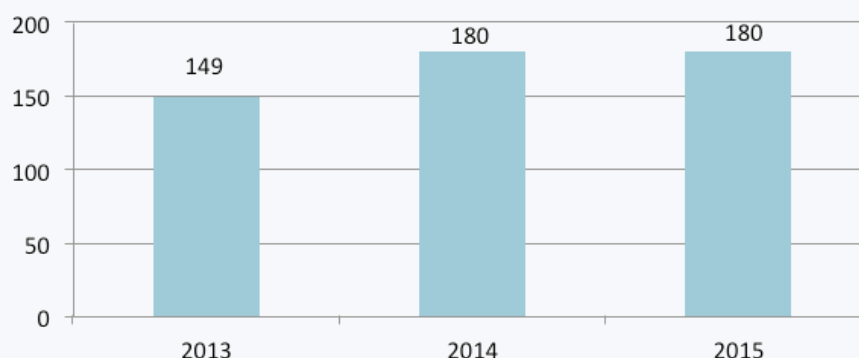
Deciziile prin care s-au finalizat investigațiile privind posibila încălcare a legislației de concurență, precum și rapoartele anchetatelor sectoriale elaborate de Consiliul Concurenței pot fi consultate pe site-ul instituției, www.consiliulconcurentei.ro.

Anexa 13.2. Statistici privind dosarele Consiliului Concurenței în instanță

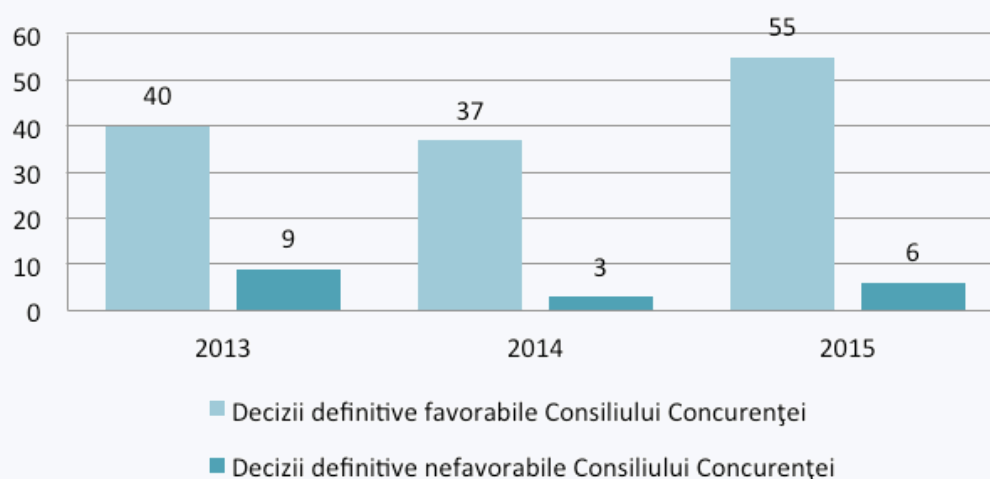
Graficul 13.2.1. Numărul de dosare în care Consiliul Concurenței a avut calitate procesuală, 2013-2015

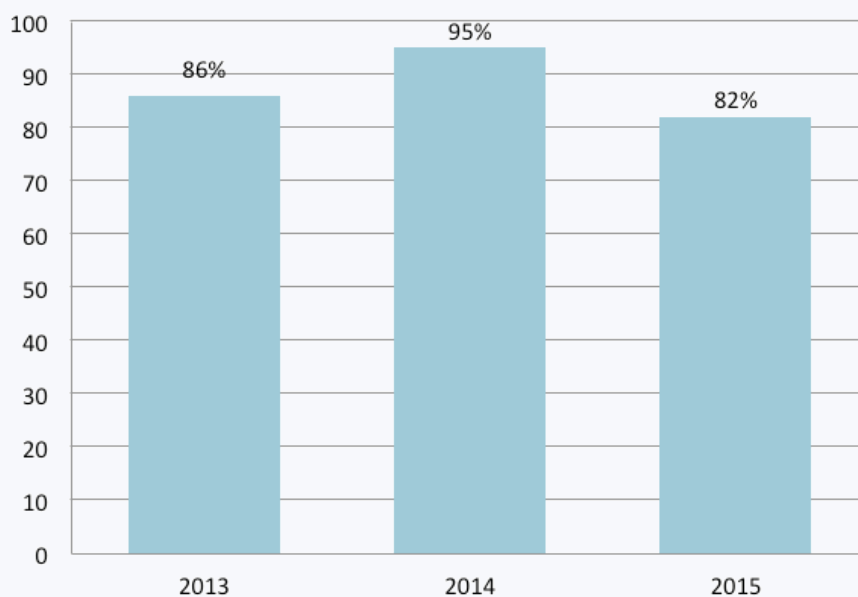
Graficul 13.2.2. Numărul dosarelor care au vizat domeniul concurenței, 2013-2015

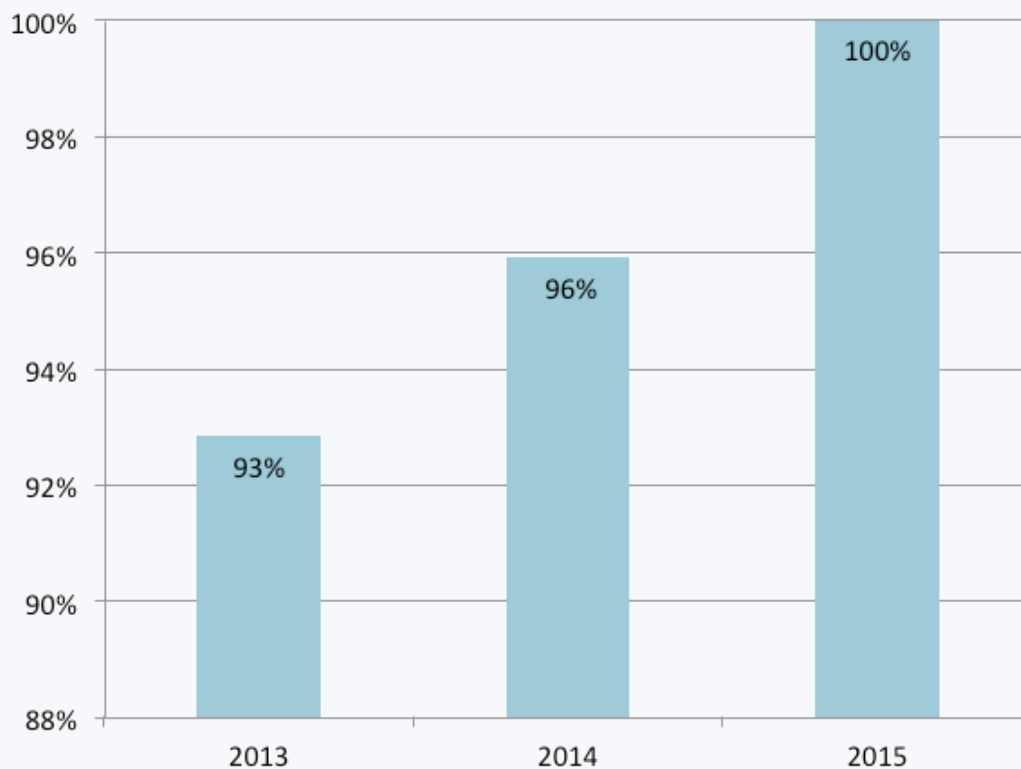
Tabelul 13.2.3. Structura hotărârilor definitive (Curtea de Apel București) în dosare din domeniul concurenței, 2013-2015

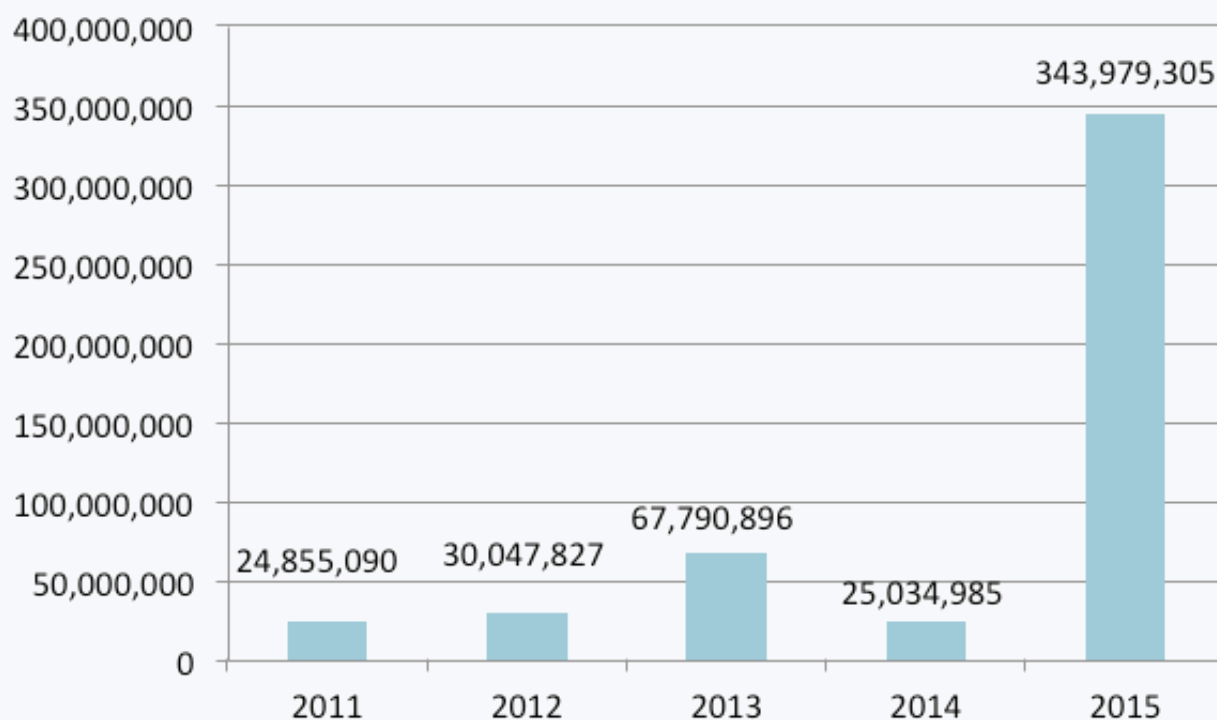
Tabelul 13.2.4. Evoluția (procentuală) a **amenzilor menținute prin hotărâri definitive (Curtea de Apel București)**, în dosare din domeniul concurenței, 2013-2015

Tabelul 13.2.5. Procentul **hotărârilor irevocabile favorabile (Înalta Curte de Casație și Justiție)** în dosare din domeniul concurenței, 2013-2015

Tabelul 13.2.6. Situația amenzilor (lei) menținute în mod irevocabil (Înalta Curte de Casație și Justiție) în dosarele din domeniul concurenței (2011-2015)

Anexa 13.3. Modificarea cadrului legal în 2015

Modificări ale legislației primare

- ◆ *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2015 pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 și pentru completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 474/30.06.2015, aprobată cu modificări de Legea nr. 347/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2015 pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996 și pentru completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată Monitorul Oficial nr. 973/09.12.2015;*
- ◆ *Legea nr. 20/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, în Monitorul Oficial nr. 160 /06.03.2015;*
- ◆ *Legea nr. 117/2015 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 12/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale și a altor acte în domeniul protecției concurenței, publicată în Monitorul Oficial nr. 355/22.05.2015;*
- ◆ *Hotărârea de Guvern nr. 437/2015 pentru procedura de aprobare și conținutul memorandumului prevăzut la art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, publicată în Monitorul Oficial nr. 454/24.06.2015.*

Modificări ale legislației secundare

- ◆ *Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare, funcționare și procedură al Consiliului Concurenței, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 312/07.05.2015, cu rectificările ulterioare;*
- ◆ *Regulament pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului de supraveghere din domeniul feroviar, publicat în Monitorul Oficial nr.312/07.05.2015;*
- ◆ *Regulament privind desfășurarea audierilor și adoptarea deciziilor în cadrul Consiliului Concurenței, publicat în Monitorul Oficial nr. 674/04.09.2015;*

- ◆ *Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului privind analiza și soluționarea plângerilor referitoare la încălcarea prevederilor art. 5, 6 și 9 din Legea concurenței nr. 21/1996 și a prevederilor art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Monitorul Oficial nr. 684/09.09.2015;*
- ◆ *Instrucțiuni pentru modificarea și completarea Instrucțiunilor privind condițiile și criteriile de aplicare a unei politici de clemență potrivit prevederilor art. 51 alin. (2) din Legea concurenței nr. 21/1996, publicate în Monitorul Oficial cu nr. 403 /09.06.2015;*
- ◆ *Instrucțiuni pentru modificarea și completarea Instrucțiunilor privind regulile de acces la dosarul Consiliului Concurenței în cazurile referitoare la art. 5, 6 și 9 din Legea concurenței nr.21/1996, art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și în cazurile de concentrări economice, publicate în Monitorul Oficial nr. 708/22.09. 2015;*
- ◆ *Instrucțiuni pentru completarea Instrucțiunilor privind individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 50 și 50¹ din Legea concurenței nr. 21/1996, publicate în Monitorul Oficial nr. 810/30.10.2015.*

Anexa 13.4. Statistici privind activitatea de comunicare

Tabelul 13.4.1. Acțiuni de promovare/comunicare, 2012-2015

An	Nr. de apariții în presă	Comunicate de presă	Cereri primite privind informații de interes public
2015	2.430	44	24
2014	1.690	49	25
2013	2.936	33	34

Tabelul 13.4.2. Număr de accesări ale site-urilor Consiliului Concurenței, 2012-2015

An	www.consiliulconcurentei.ro	www.ajutorde stat.ro	www.clementa.ro	www.consiliulferoviar.ro
2015	161.037	28.574	3.286	2.084
2014	143.696	29.489	2.169	1.185
2013	132.969	27.745	2.013	1.091

Anexa 13.5. Consiliul de supraveghere în domeniul feroviar

- Participare la conferințe naționale și la reuniuni organizate la nivel european în domeniul feroviar

La nivel național

- „Forumul de tehnologie și servicii feroviare Railway Pro” organizat de Club Feroviar

Conferința a reunit reprezentanți ai autorităților publice europene, naționale și locale, investitori privați și instituționali, operatori de transport feroviar de călători și marfă, precum și furnizori de servicii și produse. În cadrul acestei reuniuni, Președintele Consiliului feroviar a susținut o prezentare cu tema *Impactul noului pachet legislativ european în cadrul procesului de reformă feroviară*.

- Summit-ul „Investiții Railway Pro” organizat de Club Feroviar

În cadrul acestei reuniuni, Directorul Direcției feroviare a susținut o prezentare în cadrul panelului *Construirea noii economii feroviare. Provocări și oportunități*.

La nivel internațional

- *reuniunea Rețelei Europene a Organismelor de Reglementare din domeniul feroviar organizată de Comisia Europeană – DG MOVE în Grecia;*
- *reuniunea Rețelei Europene a Organismelor de Reglementare din domeniul feroviar organizată de Comisia Europeană – DG MOVE și Ujazd Transportu Kolejowego în Polonia;*
- *reuniunea Adunarea Plenară a IRG – Rail, în perioada 11– 12 noiembrie 2015 în Olanda.*
- **Transmitere răspunsuri către Comisia Europeană și IRG-Rail:**
 - *transmiterea de răspunsuri la chestionarele CE privind tarifele utilizate în transportul feroviar de călători;*
 - *transmiterea de răspunsuri la chestionarele IRG-Rail privind materialul rulant pentru traficul feroviar de călători din Europa.*

Anexa 13.6. Activitatea internațională

Tabelul 13.6.1. Evenimente internaționale la care Consiliul Concurenței a participat în 2015

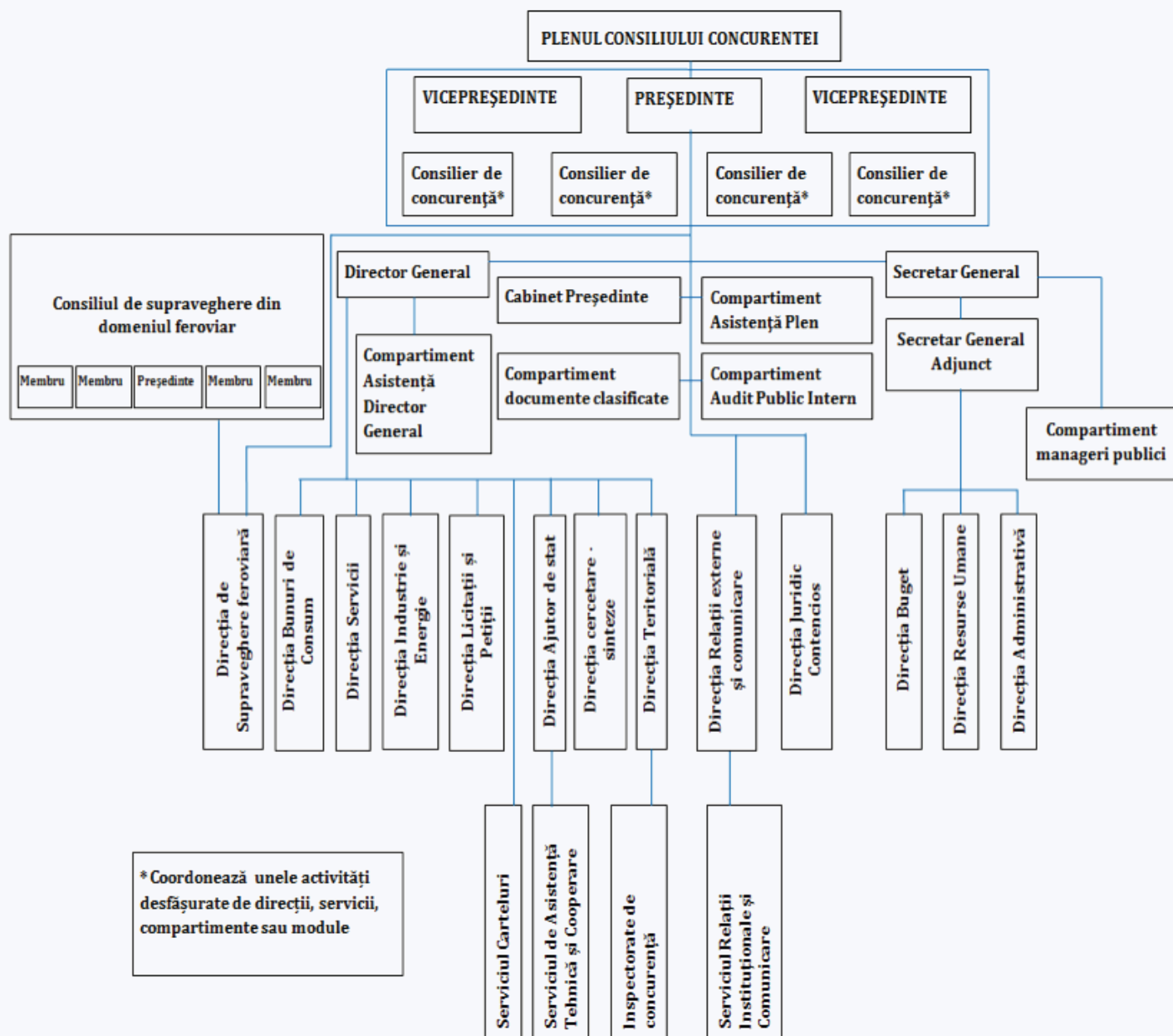
Nr. crt.	Eveniment
1.	Reuniunea Practici comerciale neloiale pe lanțul alimentar (Bruxelles, 26 ianuarie)
2.	Workshop-ul privind avantajele economico-sociale ale rețelelor de comunicații (Bruxelles, 29 ianuarie)
3.	Ședință de audiere a pledoariilor în cazul C-172/14 CEJ (Luxemburg, 11 februarie)
4.	Reuniunea „Trade and Competitiveness Global Practice - Knowledge Learning and Sharing Event” organizată de Banca Mondială (Washington, 19-20 februarie)
5.	Conferința privind Instrucțiunile în sectorul agricol (Bruxelles, 4 martie)
6.	Reuniunea Grupului de lucru al organismelor de reglementare feroviară (Atena, 17-18 martie)
7.	Seminar al Centrului Regional de Concurență a OCDE Budapesta (Budapesta, 16-20 martie)
8.	Întâlnirea Comitetului de Monitorizare în cadrul Programului Interreg V-A România-Bulgaria (Bulgaria, 23 martie)
9.	Conferința internațională în domeniul concurenței organizată de autoritatea de concurență din Germania (Berlin, 25-27 martie)
10.	Conferința anuală organizată de Rețeaua Internațională de Concurență (ICN) (Sydney, 28 aprilie - 1 mai)
11.	Conferința American Bar Association (Washington, 15-17 aprilie)
12.	Reuniune șefi ai autorităților naționale de concurență la Centrul Regional de Concurență a OCDE Budapesta (Budapesta- 20 mai)
13.	Conferința de lansare a Raportului de activitate pe anul 2014 al Consiliului Concurenței din Republica Moldova (Chișinău, 2 iunie)
14.	Seminarul „Analiza impactului concurențial”, organizat de Centrul Regional de Concurență OECD (Veliky Novgorod, 2-4 iunie)
15.	Seminar al Centrului Regional de Concurență a OCDE Budapesta (Budapesta, 2 iunie)
16.	Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) (Geneva, 6-10 iunie)
17.	Plenara ECA organizată de ANC Norvegia (Bergen, 10-11 iunie)
18.	Comitetul de Concurență OCDE (Paris, 15-19 iunie)
19.	Reuniunea „Promoting Effective Competition Policies for Shared Prosperity and Inclusive Growth” organizată de Banca Mondială împreună cu OCDE și ICN (Washington, 23 iunie)
20.	Întâlnirea Rețelei Europene a Organismelor de Reglementare din domeniul Feroviar (Cracovia, 1-2 iulie)
21.	Curs de vară ERA (Trier, 6-10 iulie)
22.	Forumul economic organizat de Institutul de Studii Estice (Krynica, 8-9 septembrie)
23.	Forumul investiții organizat de Institutul de Studii Estice (Tarnow, 7 septembrie)
24.	Seminar al Centrului Regional de Concurență a OCDE Budapesta (Tbilisi, 22-24 septembrie)
25.	Seminar al Centrului Regional de Concurență a OCDE Budapesta (Budapesta, 20-22 octombrie)
26.	Reuniune Forensic IT (Paris, 22-23 octombrie)
27.	Comitetul de Concurență OCDE (Paris, 25-31 octombrie)
28.	Conferința anuală a Association of Competition Economics (Madrid, 2 noiembrie)
29.	Conferința BRICS, întâlniri cu mediul de afaceri din Africa de Sud (Cape Town, Durban, 6-15 noiembrie)

Nr. crt.	Eveniment
30.	Conferința aniversară a autorității de concurență din Ungaria (Budapesta, 10-11 noiembrie)
31.	Adunarea plenară a Grupului Independent al Reglementatorilor din domeniul Feroviar (Rotterdam, 11 -12 noiembrie)
32.	Forum privind concurența, organizat de ANC Bulgaria și UNCTAD (Sofia, 12 noiembrie)
33.	Conferința anuală privind fondurile europene structurale (Bruxelles, 19-20 noiembrie)
34.	Seminarul SEESOX cu tema „Good and Bad Governance – institutions in Romania and the rule of law” organizat de St. Anthony’s College, Oxford University (Oxford, 3 decembrie)
35.	Întâlnirea Institutului de Politici Publice din Liechtenstein „Stagflation coming?” (Vaduz, 4-6 decembrie)
36.	Seminar al Centrului Regional de Concurență a OCDE Budapesta (Budapesta, 8-10 decembrie)
37.	Ziua Europeană a Concurenței, Riga, Letonia (7 mai 2015)
38.	Ziua Europeană a Concurenței, Luxemburg (20-21 septembrie 2015)
39.	25 reuniuni ECN organizate de Comisia Europeană - Bruxelles
40.	23 reuniuni în domeniul ajutorului de stat organizate de Comisia Europeană - Bruxelles

Evenimente organizate în plan național în 2015, cu participare internațională:

- Lansarea *Raportului anual de activitate al Consiliului Concurenței pe anul 2014* – București, 16 aprilie;
- Lansarea *Raportului Consiliului Concurenței privind concurența în sectoare cheie* – București, 5 noiembrie;
- 2 reuniuni bilaterale cu Consiliul Concurenței din Republica Moldova (Brașov și Piatra Neamț);
- Seminar internațional organizat în colaborare cu Federal Trade Commission (SUA) – București, 10-11 septembrie.

Anexa 13.7. Organigrama Consiliului Concurenței

Anexa 13.8. Personalul Consiliului Concurenței

Tabelul 13.8.1. Personal în funcție de categorie

Anul	Total personal	Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal încadrat la cabinetele demnitarilor		Personal de conducere	
		nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013	306	214	69,9%	57	18,6%	7	2,3%	28	9,2%
2014	308	218	70,8%	55	17,9%	7	2,3%	28	9,1%
2015	314	213	67,8%	64	20,4%	6	1,9%	31	9,9%

Tabelul 13.8.2. Angajări în funcție de modalitatea utilizată

Angajări	Total personal		Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal încadrat la cabinetele demnitarilor		Personal de conducere	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013										
Permanent	19	70,4%	12	75,0%	6	66,7%	-	-	1	100,0%
Pe perioadă determinată	5	18,5%	3	18,8%	1	11,1%	1	100,0%	-	-
Detașare	1	3,7%	-	-	1	11,1%	-	-	-	-
Transfer	2	7,4%	1	6,3%	1	11,1%	-	-	-	-
Total personal	27	100,0%	16	100,0%	9	100,0%	1		1	
2014										
Permanent	13	72,2%	12	92,3%	1	33,3%	-	-	-	-
Pe perioadă determinată	4	22,2%	1	7,7%	1	33,3%	2	100,0%	-	-
Transfer	1	5,6%	-	-	1	33,3%	-	-	-	-
Total personal	18	100,0%	13	100,0%	3	100,0%	2	100,0%	-	-
2015										
Permanent	25	64,1%	7	87,5%	16	64,0%	-	-	2	100,0%
Pe perioadă determinată	7	17,9%	1	12,5%	2	8,0%	4	100,0%	-	-
Detașare	6	15,4%	-	-	6	24,0%	-	-	-	-
Transfer	1	2,6%	-	-	1	4,0%	-	-	-	-
Total personal	39	100,0%	8	100,0%	25	100,0%	4	100,0%	2	100,0%

Tabelul 13.8.3. Plecări din instituție repartizate după modalitatea utilizată

Plecări din instituție	Total personal		Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal încadrat la cabinetele demnitarilor		Personal de conducere	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013										
Pensionare	12	57,1%	7	63,6%	5	83,3%	-	-	-	-
Finalizarea perioadei determinate	4	19,0%	1	9,1%	1	16,7%	2	66,7%	-	-
Demisie	2	9,5%	1	9,1%	-	-	-	-	1	100,0%
Încetarea raporturilor de serviciu cu acordul părților	3	14,3%	2	18,2%	-	-	1	33,3%	-	-
Total personal	21	100,0%	11	100,0%	6	100,0%	3	100,0%	1	100,0%
2014										
Pensionare	2	18,2%	1	25,0%	-	-	-	-	1	50,0%
Finalizarea perioadei determinate	4	36,4%	-	-	2	100,0%	2	66,7%	-	-
Demisie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Încetarea raporturilor de serviciu cu acordul părților	5	45,5%	3	75,0%	-	-	1	33,3%	1	50,0%
Total personal	11	100,0%	4	100,0%	2	100,0%	3	100,0%	2	100,0%
2015										
Pensionări	8	25,0%	6	50,0%	2	13,3%	-	-	-	-
Finalizarea perioadei determinate	6	18,8%	-	-	2	13,3%	4	100,0%	-	-
Demisie	2	6,3%	2	16,7%	-	-	-	-	-	-
Încetarea raporturilor de serviciu cu acordul părților	15	46,9%	3	25,0%	11	73,3%	-	-	1	100,0%
Alte motive	1	3,1%	1	8,3%	-	-	-	-	-	-
Total personal	32	100,0%	12	100,0%	15	100,0%	4	100,0%	1	100,0%

Tabelul 13.8.4. Structura personalului în funcție de categoria de vârstă

Categorია de vârstă	Total personal		Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal încadrat la cabinetele demnitarilor		Personal de conducere	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013										
Până în 30 de ani	21	6,9%	16	7,5%	3	5,3%	2	28,6%	-	-
Între 30-40 ani	133	43,5%	103	48,1%	21	36,8%	2	28,6%	7	25,0%
Între 40-50 ani	62	20,3%	35	16,4%	18	31,6%	1	14,3%	8	28,6%
Peste 50 de ani	90	29,4%	60	28,0%	15	26,3%	2	28,6%	13	46,4%
Total personal	306	100,0%	214	100,0%	57	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2014										
Până în 30 de ani	17	5,5%	13	6,0%	3	5,5%	1	14,3%	-	-
Între 30-40 ani	116	37,7%	91	41,7%	17	30,9%	-	-	8	28,6%
Între 40-50 ani	78	25,3%	47	21,6%	20	36,4%	3	42,9%	8	28,6%
Peste 50 de ani	97	31,5%	67	30,7%	15	27,3%	3	42,9%	12	42,9%
Total personal	308	100,0%	218	100,0%	55	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2015										
Până în 30 de ani	23	7,3%	17	8,0%	4	6,3%	2	33,3%	-	-
Între 30-40 ani	114	36,3%	84	39,4%	19	29,7%	-	-	11	35,5%
Între 40-50 ani	86	27,4%	52	24,4%	26	40,6%	-	-	8	25,8%
Peste 50 de ani	91	29,0%	60	28,2%	15	23,4%	4	66,7%	12	38,7%
Total personal	314	100,0%	213	100,0%	64	100,0%	6	100,0%	31	100,0%

Tabelul 13.8.5 Repartizarea personalului în funcție de tipul unității funcționale de încadrare și de vârstă

Tip unități funcționale	Total personal	Până în 30 de ani		Între 30-40 ani		Între 40-50 ani		Peste 50 de ani	
	nr.	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
Director general	1	-	-	-	-	1	1,2%	-	-
Diracții și servicii de concurență	74	6	26,1%	38	33,3%	21	24,4%	9	9,9%
Diracția de ajutor de stat	21	-	-	13	11,4%	3	3,5%	5	5,5%
Diracția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	88	2	8,7%	14	12,3%	28	32,6%	44	48,4%
Diracția juridică	17	4	17,4%	10	8,8%	3	3,5%	-	-
Diracția de cercetare	21	4	17,4%	8	7,0%	2	2,3%	7	7,7%
Diracția de relații externe	20	4	17,4%	9	7,9%	4	4,7%	3	3,3%
Diracția de supraveghere feroviară	6	1	4,3%	2	1,8%	2	2,3%	1	1,1%
Compartiment asistență plen	4	-	-	1	0,9%	-	-	3	3,3%
Secretariat general	50	2	8,7%	15	13,2%	17	19,8%	16	17,6%
Audit intern	2	-	-	-	-	2	2,3%	-	-
Manageri publici	2	-	-	1	0,9%	1	1,2%	-	-
Cabinete demnitari	7	-	-	2	1,8%	2	2,3%	3	3,3%
Compartiment documente clasificate	1	-	-	1	0,9%	-	-	-	-
Total personal	314	23	100,0%	114	100,0%	86	100,0%	91	100,0%

Tabelul 13.8.6. Structura personalului în funcție de categoria de sex

Categorie de sex	Total personal		Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal încadrat la cabinetele demnitarilor		Personal de conducere	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013										
Femei	176	57,5%	125	58,4%	33	57,9%	6	85,7%	12	42,9%
Bărbați	130	42,5%	89	41,6%	24	42,1%	1	14,3%	16	57,1%
Total personal	306	100,0%	214	100,0%	57	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2014										
Femei	176	57,1%	125	57,3%	33	60,0%	6	85,7%	12	42,9%
Bărbați	132	42,9%	93	42,7%	22	40,0%	1	14,3%	16	57,1%
Total personal	308	100,0%	218	100,0%	55	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2015										
Femei	178	56,7%	124	58,2%	36	56,25%	4	66,7%	14	45,2%
Bărbați	136	43,3%	89	41,8%	28	43,75%	2	33,3%	17	54,8%
Total personal	314	100,0%	213	100,0%	64	100,0%	6	100,0%	11	100,0%

Tabelul 13.8.7. Structura personalului în funcție de tipul unității funcționale de încadrare

Tip unități funcționale	Total personal		Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal de conducere	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013								
Direcții și servicii de concurență	77	25,2%	67	31,3%	3	5,1%	7	31,8%
Direcția de ajutor de stat	22	7,2%	18	8,4%	1	1,7%	3	13,6%
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	85	27,8%	80	37,4%	3	5,1%	2	9,1%
Direcția juridică	17	5,6%	14	6,5%	2	3,4%	1	4,5%
Direcția de cercetare	19	6,2%	16	7,5%	1	1,7%	2	9,1%
Direcția de relații externe	18	5,9%	13	6,1%	3	5,1%	2	9,1%
Consiliul de Supraveghere în Domeniul Feroviar	3	1,0%	3	1,4%	-	-	-	-
Compartiment asistență plen	4	1,3%	3	1,4%	1	1,7%	-	-
Secretariat general	47	15,4%	0	-	42	71,2%	5	22,7%
Audit intern	2	0,7%	-	-	2	3,4%	-	-
Manageri publici	1	0,3%	-	-	1	1,7%	-	-
Cabinete demnitari	11	3,6%	-	-	6	-	5	-
Total personal	306	100,0%	214	100,0%	65	100,0%	27	100,0%
2014								
Direcții și servicii de concurență	75	24,4%	65	29,8%	4	6,3%	6	22,2%
Direcția de ajutor de stat	22	7,1%	18	8,3%	1	1,6%	3	11,1%
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	89	28,9%	84	38,5%	3	4,8%	2	7,4%
Direcția juridică	17	5,5%	12	5,5%	2	3,2%	3	11,1%
Direcția de cercetare	21	6,8%	18	8,3%	1	1,6%	2	7,4%
Direcția de relații externe	18	5,8%	14	6,4%	2	3,2%	2	7,4%
Consiliul de Supraveghere în Domeniul Feroviar	4	1,3%	3	1,4%	1	1,6%	-	-
Compartiment asistență plen	4	1,3%	3	1,4%	1	1,6%	-	-
Secretariat general	45	14,6%	-	-	40	63,5%	5	18,5%
Audit intern	2	0,6%	-	-	2	3,2%	-	-

Manageri publici	1	0,3%	-	-	1	1,6%	-	-
Cabinete demnitari	9	2,9%	-	-	5	7,9%	4	14,8%
Compartiment documente clasificate	1	0,3%	1	0,5%	-	-	-	-
Total personal	308	100,0%	218	100,0%	63	100,0%	27	100,0%
2015								
Director general	1	0,3%	-	-	-	-	1	3,4%
Direcții și servicii de concurență	74	23,6%	63	29,6%	5	6,9%	6	20,7%
Direcția de ajutor de stat	21	6,7%	17	8,0%	1	1,4%	3	10,3%
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	88	28,0%	83	39,0%	3	4,2%	2	6,9%
Direcția juridică	17	5,4%	13	6,1%	1	1,4%	3	10,3%
Direcția de cercetare	21	6,7%	17	8,0%	2	2,8%	2	6,9%
Direcția de relații externe	20	6,4%	13	6,1%	5	6,9%	2	6,9%
Direcția de supraveghere feroviară	6	1,9%	3	1,4%	2	2,8%	1	3,4%
Compartiment asistență plen	4	1,3%	3	1,4%	1	1,4%	-	-
Secretariat general	47	15,0%	0	0,0	42	58,3%	5	17,2%
Audit intern	2	0,6%	0	0,0	2	2,8%	-	-
Manageri publici	2	0,6%	0	0,0	2	2,8%	-	-
Cabinete demnitari	10	3,2%		0,0	6	8,3%	4	13,8%
Compartiment documente clasificate	1	0,3%	1	0,5%	-	-	-	-
Total personal	314	100,0%	213	100,0%	72	100,0%	29	100,0%

Tabelul 13.8.8. Structura personalului în funcție de tipul unității funcționale de încadrare deținut

Tip unități funcționale	Total inspectori de concurență		Debutant		Asistent		Principal		Superior	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013										
Direcții și servicii de concurență	67	31,3%	1	50,0%	9	28,1%	24	34,8%	33	29,7%
Direcții de ajutor de stat	18	8,4%	-	-	1	3,1%	7	10,1%	10	9,0%
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	80	37,4%	-	-	8	25,0%	17	24,6%	55	49,5%
Direcția juridică	14	6,5%	-	-	5	15,6%	5	7,2%	4	3,6%
Direcția de cercetare	16	7,5%	1	50,0%	3	9,4%	9	13,0%	3	2,7%
Direcția de relații externe	13	6,1%	-	-	3	9,4%	5	7,2%	5	4,5%
Consiliul de Supraveghere în Domeniul Feroviar	3	1,4%	-	-	2	6,3%	1	1,4%	-	-
Compartiment asistență plen	3	1,4%	-	-	1	3,1%	1	1,4%	1	0,9%
Total personal	2014	100,0%	2	100,0%	32	100,0%	69	100,0%	111	100,0%
2014										
Direcții și servicii de concurență	65	29,8%	0	-	11	34,4%	17	25,8%	37	31,4%
Direcții de ajutor de stat	18	8,3%	-	-	-	-	8	12,1%	10	8,5%
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	84	38,5%	2	100,0%	7	21,9%	17	25,8%	58	49,2%
Direcția juridică	12	5,5%	-	-	5	15,6%	4	6,1%	3	2,5%
Direcția de cercetare	18	8,3%	-	-	4	12,5%	11	16,7%	3	2,5%
Direcția de relații externe	14	6,4%	-	-	2	6,3%	6	9,1%	6	5,1%
Consiliul de Supraveghere în Domeniul Feroviar	3	1,4%	-	-	2	6,3%	1	1,5%	-	-
Compartiment asistență plen	3	1,4%	-	-	1	3,1%	1	1,5%	1	0,8%
Compartiment documente clasificate	1	0,5%	-	-	-	-	1	1,5%	-	-
Total personal	218	100,0%	2	100,0%	32	100,0%	66	100,0%	118	100,0%

2015										
Direcții și servicii de concurență	63	29,6%	0	-	11	30,6%	17	27,0%	35	31,0%
Direcții de ajutor de stat	17	8,0%	-	-	-	-	8	12,7%	9	8,0%
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	83	39,0%	-	-	9	25,0%	8	28,6%	56	49,6%
Direcția juridică	13	6,1%	-	-	7	19,4%	3	4,8%	3	2,7%
Direcția de cercetare	17	8,0%	1	100,0%	4	11,1%	9	14,3%	3	2,7%
Direcția de relații externe	13	6,1%	-	-	2	5,6%	5	7,9%	6	5,3%
Direcția de supraveghere feroviară	3	1,4%	-	-	2	5,6%	1	1,6%	-	-
Compartiment asistență plen	3	1,4%	-	-	1	2,8%	1	1,6%	1	0,9%
Compartiment documente clasificate	1	0,5%	-	-	-	-	1	1,6%	-	-
Total personal	213	100,0%	1	100,0%	36	100,0%	63	100,0%	113	100,0%

Tabelul 13.8.9. Structura personalului cu funcții publice generale având în vedere gradul profesional deținut

Unități funcționale	Total funcționari publici cu funcție generală		Debutant		Asistent		Principal		Superior	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013										
Direcții și servicii de concurență	2	10,5%	-	-	-	-	2	20,0%	-	-
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	1	5,3%	-	-	-	-	1	10,0%	-	-
Direcția juridică	1	5,3%	-	-	1	33,3%	-	-	-	-
Direcția de relații externe	1	5,3%	-	-	-	-	-	-	1	16,7%
Secretariat general	11	57,9%	-	-	1	33,3%	6	60,0%	4	66,7%
Audit intern	2	10,5%	-	-	-	-	1	10,0%	1	16,7%
Manageri publici	1	5,3%	-	-	-	33,3%	1	-	-	-
Total personal	19	100,0%	-	-	3	100,0%	10	100,0%	6	100,0%
2014										
Direcții și servicii de concurență	2	11,1%	-	-	0	-	2	20,0%	0	-
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	1	5,6%	-	-	-	-	1	10,0%	-	-
Direcția juridică	1	5,6%	-	-	1	25,0%	-	-	-	-
Secretariat general	9	50,0%	-	-	1	25,0%	5	50,0%	3	75,0%
Audit intern	2	11,1%	-	-	-	-	1	10,0%	1	25,0%
Manageri publici	1	5,6%	-	-	1	25,0%	-	-	-	-
Cabinete demnitari	1	5,6%	-	-	1	25,0%	-	-	-	-
Consiliul de Supraveghere în Domeniul Feroviar	1	5,6%	-	-	-	-	1	10,0%	-	-
Total personal	18	100,0%	-	-	4	100,0%	10	100,0%	4	100,0%
2015										
Direcții și servicii de concurență	4	12,9%	-	-	-	-	4	22,2%	-	-
Direcția de ajutor de stat	1	3,2%	-	-	-	-	1	5,6%	-	-
Direcția teritorială (inclusiv inspectorate teritoriale)	1	3,2%	-	-	-	-	1	5,6%	-	-

Direcția de relații externe	1	3,2%	1	100%	-	-	-	-	-	-
Direcția de cercetare	1	3,2%	-	-	-	-	1	5,6%	-	-
Direcția juridică	1	3,2%	-	-	-	-	1	5,6%	-	-
Secretariat general	17	54,8%	-	-	-	-	9	50,0%	8	72,7%
Audit intern	2	6,5%	-	-	-	-	1	5,6%	1	9,1%
Manageri publici	2	6,5%	-	-	1	100,0%	-	-	1	9,1%
Direcția de supraveghere feroviară	1	3,2%	-	-	-	-	-	-	1	9,1%
Total personal	31	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	18	100,0%	11	100,0%

Tabelul 13.8.10. Specializarea profesională a personalului în funcție de natura studiilor

Pregătire profesională	Total personal		Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal încadrat la cabinetele demnitarilor		Personal de conducere	
	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%	nr.	%
2013										
Economiști	179	58,5%	136	63,6%	28	49,1%	1	14,3%	14	50,0%
Juriști	58	19,0%	46	21,5%	6	10,5%	1	14,3%	5	17,9%
Economiști și juriști	5	1,6%	3	1,4%	-	-	-	-	2	7,1%
Economiști și altă specializare	2	0,7%	1	0,5%	-	-	-	-	1	3,6%
Juriști și altă specializare	2	0,7%	2	0,9%	-	-	-	-	-	-
Altă specializare profesională	46	15,0%	26	12,1%	12	21,1%	2	28,6%	6	21,4%
Studii medii și generale	14	4,6%	-	-	11	19,3%	3	42,9%	-	-
Total personal	306	100,0%	214	100,0%	57	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2014										
Economiști	176	57,1%	138	63,3%	25	45,5%	1	14,3%	12	42,9%
Juriști	60	19,5%	46	21,1%	5	9,1%	3	42,9%	6	21,4%
Economiști și juriști	7	2,3%	5	2,3%	-	-	-	-	2	7,1%
Economiști și altă specializare	3	1,0%	2	0,9%	-	-	-	-	1	3,6%
Juriști și altă specializare	3	1,0%	3	1,4%	-	-	-	-	-	-
Altă specializare profesională	54	17,5%	24	11,0%	23	41,8%	-	-	7	25,0%
Studii medii și generale	5	1,6%	-	-	2	3,6%	3	42,9%	-	-
Total personal	308	100,0%	218	100,0%	55	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2015										
Economiști	174	55,4%	130	61,0%	27	42,2%	1	16,7%	16	51,6%
Juriști	65	20,7%	47	22,1%	11	17,2%	1	16,7%	6	19,4%
Economiști și juriști	6	1,9%	4	1,9%	1	1,6%	-	-	1	3,2%
Economiști și altă specializare	4	1,3%	2	0,9%	2	3,1%	-	-	-	-
Juriști și altă specializare	6	1,9%	3	1,4%	2	3,1%	-	-	1	3,2%
Altă specializare profesională	54	17,2%	27	12,7%	19	29,7%	1	16,7%	7	22,6%
Studii medii și generale	5	1,6%	-	-	2	3,1%	3	50,0%	-	-
Total personal	314	100,0%	213	100,0%	64	100,0%	6	100,0%	31	100,0%

Tabelul 13.8.11. Structura personalului în funcție de nivelul de studii

Nivel de studii	Total personal		Inspectori de concurență		Funcții publice generale și personal contractual		Personal încadrat la cabinetele demnitarilor		Personal de conducere	
	nr,	%	nr,	%	nr,	%	nr,	%	nr,	%
2013										
Școală generală	2	0,7%	-	-	2	3,5%	-	-	-	-
Diplomă de bacalaureat	12	3,9%	-	-	9	15,8%	3	42,9%	-	-
Diplomă de licență	173	56,5%	127	59,3%	33	57,9%	2	28,6%	11	39,3%
Diplomă master	105	34,3%	77	36,0%	12	21,1%	2	28,6%	14	50,0%
Studii doctorale	14	4,6%	10	4,7%	1	1,8%	-	-	3	10,7%
Total personal	306	100,0%	214	100,0%	57	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2014										
Școală generală	3	1,0%	-	-	3	5,5%	-	-	-	-
Diplomă de bacalaureat	12	3,9%	-	-	9	16,4%	3	42,9%	-	-
Diplomă de licență	161	52,3%	122	56,0%	30	54,5%	1	14,3%	8	28,6%
Diplomă master	110	35,7%	79	36,2%	12	21,8%	3	42,9%	16	57,1%
Studii doctorale	22	7,1%	17	7,8%	1	1,8%	-	-	4	14,3%
Total personal	308	100,0%	218	100,0%	55	100,0%	7	100,0%	28	100,0%
2015										
Școală generală	2	0,6%	-	-	2	3,6%	-	-	-	-
Diplomă de bacalaureat	12	3,8%	-	-	9	16,4%	3	50,0%	-	-
Diplomă de licență	173	55,1%	122	57,3%	38	69,1%	2	33,3%	11	35,5%
Diplomă master	106	33,8%	77	36,2%	14	25,5%	-	-	15	48,4%
Studii doctorale	21	6,7%	14	6,6%	1	1,8%	1	16,7%	5	16,1%
Total personal	314	100,0%	213	100,0%	64	100,0%	6	100,0%	31	100,0%

Tabelul 13.8.12. Cursuri efectuate în 2015 în cadrul proiectului „Pregătirea profesională a angajaților”

Nr. crt. Denumire curs

1	<i>Detectarea și analiza comportamentului – tehnici și instrumente</i>
2	<i>Certificatul de pregătire profesională a conducătorului auto, cartela conducătorului auto</i>
3	<i>Seminarul internațional de resurse umane</i>
4	<i>Colegiul Național de Informații</i>

În anul 2015, suma cheltuielilor cu pregătirea profesională a fost de 57.915 lei.

CONSILIUL CONCURENȚEI

Piața Presei Libere nr.1, sector 1, 013701, București

e-mail: presa@consiliulconcurente.ro

tel: 021 318 11 99, 021 405 44 24, fax: 021 318 49 08

www.consiliulconcurente.ro

www.competition.ro